

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

ภาคผนวก ก

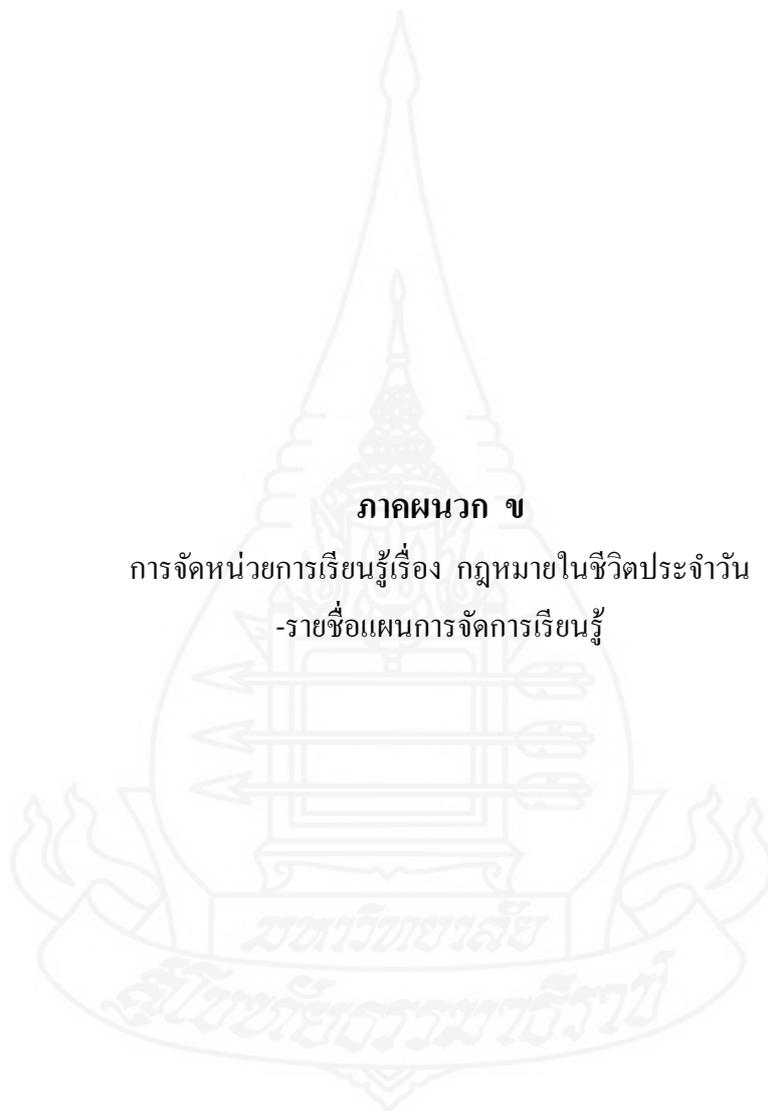
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยมีดังนี้

- 1) นายศักดิ์ดา ฤทธิธรม ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสำโรง จังหวัดสุรินทร์ วุฒิการศึกษาปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร
- 2) นางสาวสุเทียน ดาศรี ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโพนม่วง จังหวัดสุรินทร์ วุฒิการศึกษาปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา
- 3) นายกมล โสวาปี ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านนาดี จังหวัดอุดรธานี วุฒิการศึกษาปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา
- 4) นางเกียรตินิศา สุธาภา ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนศิลาทองพิทยาสรรค์ จังหวัดยโสธร วุฒิการศึกษาปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา
- 5) นางสุภาพร หอมมาลา ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านกระสัง จังหวัดสุรินทร์ วุฒิการศึกษาปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

ภาคผนวก ข

การจัดหน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
-รายชื่อแผนการจัดการเรียนรู้

**รายชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	ตัวชี้วัด	รายชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1.	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	1. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง - กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ - กฎหมายบัตรประจำตัวประชาชน	4	(5)
		1. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ได้แก่ - การหมั้น - การสมรส - การรับรองบุตร - การรับบุตรบุญธรรม	4	(5)
		1. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1) - กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรและกรอกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	4	(5)
		1. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2) - กฎหมายแรงงาน - กฎหมายปกครอง	4	(5)
รวม				16	20

ภาคผนวก ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง
รหัสวิชา ส 21101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวลา 4 ชั่วโมง

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ 1. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความหมายของผู้เยาว์ได้
- อธิบายการกระทำความผิดกรรมของผู้เยาว์ได้
- อธิบายหลักเกณฑ์ของการทำบัตรประจำตัวประชาชนได้

สาระสำคัญ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ได้แก่ กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ เป็นกฎหมายที่ได้จำกัดสิทธิในการทำนิติกรรมของผู้เยาว์บางอย่างไว้ เพราะผู้เยาว์ยังเป็นผู้ที่โง่เขลาเบาปัญญาอาจจะถูกหลอกลวงได้ ส่วนกฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนนั้นได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่สามารถขอมีบัตรประจำตัวประชาชนไว้ เช่น มีอายุตั้งแต่ 7-70 ปี เป็นผู้มีสัญชาติไทย เป็นต้น ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองนั้น จำเป็นที่จะต้องให้เด็กได้เรียนรู้เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

- กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์
- กฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การจำแนก การให้เหตุผล การสรุปความรู้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

- ใบงานที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(ชั่วโมงที่ 1)

ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

- แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนฟัง

ขั้นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ (วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน)

ขั้นที่ 1 ขั้นเผชิญปัญหา

1. ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเรื่อง การคลอดลูก

2. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับข่าวเรื่อง การจับคนต่างด้าวที่ลักลอบเข้าเมืองโดยผิด

กฎหมายจากหนังสือพิมพ์

3. ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ข้างต้น โดยใช้คำถามกระตุ้น

ดังนี้

3.1 นักเรียนคิดว่าทารกที่คลอดออกมาแล้วจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

อย่างไร

3.2 นักเรียนคิดว่าหน้าที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับคนต่างด้าวได้ เขามีวิธีการ

อย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งปัญหา

4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 คน โดยคละกัน ระหว่าง เก่ง ปานกลาง อ่อน

ต่อจากนั้นให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการและแบ่งหน้าที่ความ

รับผิดชอบในการทำงาน แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตั้งปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ

ตนเองเพื่อสืบสวนสอบสวนดังนี้

4.1 กำหนดปัญหา

4.1.1 ผู้เยาว์มีความสามารถตามกฎหมายอย่างไร

4.1.2 บัตรประจำตัวประชาชนมีความสำคัญอย่างไร

4.2 ให้นักเรียนเขียนปัญหาลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 1

ชั้นที่ 3 ขั้นตั้งสมมติฐาน

5. ให้นักเรียนตั้งสมมติฐานจากปัญหา
6. ให้นักเรียนเขียนสมมติฐานลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 2
7. แจกใบความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

(ชั่วโมงที่ 2 - 3)

ชั้นที่ 4 ขั้นนิยามความหมาย

8. ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำว่า “กฎหมาย” “ผู้เยาว์” “บัตรประจำตัวประชาชน” จากพจนานุกรม หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และจากอินเทอร์เน็ต และเขียนลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 3

ชั้นที่ 5 ขั้นรวบรวมข้อมูล

9. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล สถานที่การหาข้อมูล วิธีการหาข้อมูล และเขียนบันทึกในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อ 4.1
10. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ เอกสารใบความรู้ หนังสือที่ครูแนะนำ อินเทอร์เน็ต และอื่นๆ
11. ให้นักเรียนเขียนบันทึกสรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อ 4.2

ชั้นที่ 6 ขั้นประเมินและวิเคราะห์ข้อมูล

12. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มประเมินข้อมูลว่า ข้อมูลที่ได้ค้นคว้าและรวบรวมมาได้เกี่ยวข้องกับปัญหามากน้อยเพียงใด มีความถูกต้อง เพียงตรง น่าเชื่อถือหรือไม่ โดยให้นักเรียนในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นและอภิปราย

13. ให้นักเรียนเขียนผลการประเมินข้อมูลลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 5.1

ชั้นที่ 7 ขั้นทดสอบสมมติฐาน

14. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ศึกษา และผ่านการวิเคราะห์มาสรุปเพื่อตอบคำถามของสมมติฐานจากปัญหาที่กลุ่มได้ตั้งไว้ โดยพิจารณาข้อมูลที่สรุปนั้นตรงกับสมมติฐานหรือไม่

15. เขียนสรุปผลข้อมูลที่สนับสนุนสมมติฐานลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 5.2

(ชั่วโมงที่ 4)

ชั้นที่ 8 ขั้นสรุป

16. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มสรุปคำตอบ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ โดยสรุปลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 6

17. สุ่มตัวแทนกลุ่มออกมาสรุปหน้าชั้นเรียน

18. นักเรียนกับครูร่วมกันสรุปเพื่อให้ความสมบูรณ์มากขึ้น

19. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 2

20. ทำแบบทดสอบหลังเรียนแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

- ใบงานที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

- ใบความรู้ที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

- คลิปวิดีโอเรื่อง การคลอดลูก

- สถานการณ์ข่าวเรื่อง การจับคนต่างด้าวที่ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายจาก

หนังสือพิมพ์

- อินเทอร์เน็ต

- หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่

2

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการวัดและประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

- ประเมินจากใบงาน

- ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

- สังเกตจากการนำเสนอผลการอภิปราย

เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบสังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

- แบบประเมินใบงาน

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ

- แบบสังเกตการนำเสนอผลการอภิปราย

เกณฑ์การประเมิน

- การประเมินการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7-8 ระดับ ดี

คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้

คะแนน 0-4 ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินใบงาน

คะแนน 2.50 - 3.00 ระดับ ดี

คะแนน 1.50 - 2.49 ระดับ พอใช้

คะแนน ต่ำกว่า 1.50 ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

คะแนน 2.50 - 3.00 ระดับ ดี

คะแนน 1.50 - 2.49 ระดับ พอใช้

คะแนน ต่ำกว่า 1.50 ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินการนำเสนอผลการอภิปราย

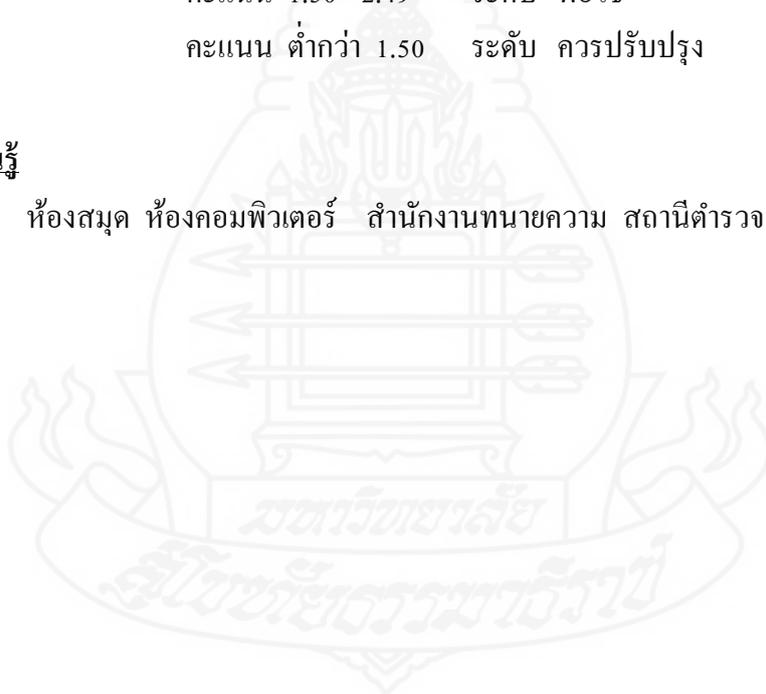
คะแนน 2.50 - 3.00 ระดับ ดี

คะแนน 1.50 - 2.49 ระดับ พอใช้

คะแนน ต่ำกว่า 1.50 ระดับ ควรปรับปรุง

แหล่งเรียนรู้

ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ สำนักงานทนายความ สถานีตำรวจ ศาลยุติธรรม

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre – Test and Post - Test)

ชื่อ นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง - ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดคือความหมายของคำว่า ผู้เยาว์
 - ก. ผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
 - ข. ผู้ที่ยังเรียนหนังสือในสถานศึกษาภาคบังคับ
 - ค. ผู้ที่ยังไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมาย
 - ง. ผู้ที่อายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

2. ผู้ปกครองของผู้เยาว์คือบุคคลใด
 - ก. พ่อ
 - ข. แม่
 - ค. ทั้งพ่อและแม่
 - ง. บุคคลอื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายในการปกครองดูแลผู้เยาว์

3. ข้อใด คือ ผู้เยาว์
 - ก. แดงอายุ 20 ปี
 - ข. ดำอายุ 18 ปี และจดทะเบียนสมรสแล้ว
 - ค. ฟ้าอายุ 19 ปี
 - ง. เจียวอายุ 21 ปี

4. นิติกรรมใดที่ผู้เยาว์ไม่สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง
 - ก. การรับรองบุตร
 - ข. การซื้อขนมกิน
 - ค. การกู้ยืมเงิน
 - ง. รับเงินที่บุคคลอื่นให้โดยเสน่หา

5. บุคคลใดต่อไปนี้ไม่ใช่ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์
 - ก. พ่อ
 - ข. แม่
 - ค. ผู้รับบุตรบุญธรรม
 - ง. ยาย

6. ผู้ที่บรรลุนิติภาวะคือบุคคลในข้อใด

- ก. เอียงอายุ 16 ปี
- ข. ไก่อายุ 17 ปี
- ค. แมวอายุ 18 ปี
- ง. เสืออายุ 20 ปี

7. ผู้ที่จะมีบัตรประจำตัวประชาชนได้กฎหมายกำหนดอายุขั้นต่ำไว้เท่าไร

- ก. 7 ปี บริบูรณ์
- ข. 10 ปีบริบูรณ์
- ค. 15 ปีบริบูรณ์
- ง. 18 ปีบริบูรณ์

8. บัตรประจำตัวประชาชนมีอายุกี่ปี

- ก. 4 ปีนับแต่วันออกบัตร
- ข. 5 ปีนับแต่วันออกบัตร
- ค. 6 ปีนับแต่วันออกบัตร
- ง. ตลอดชีวิต

9. บุคคลใดต่อไปนี้ต้องขอมีบัตรประจำตัวประชาชน

- ก. ตำรวจ
- ข. พระสงฆ์
- ค. พระมหากษัตริย์
- ง. ชาวนา

10. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชน

- ก. ทำให้ทราบภูมิลำเนา
- ข. ใช้พิสูจน์ตัวบุคคล
- ค. แสดงถึงเชื้อชาติ
- ง. แสดงถึงสถานะบางอย่างของบุคคล

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre – Test and Post - Test)

1.ก

2.ง

3.ค

4.ก

5.ง

6.ง

7.ก

8.ค

9.ง

10.ค

ใบความรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์

ผู้เยาว์ คือ เด็กหรือบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ บุคคลจะพ้นจากการเป็นผู้เยาว์ได้ 2 กรณี

(1) เมื่ออายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

(2) เมื่อทำการสมรส หากการสมรสนั้นได้ทำตามบทบัญญัติของกฎหมาย คือ กฎหมายกำหนดไว้ว่า การสมรสจะกระทำได้อต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุครบสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ และต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดาทั้งสองฝ่าย

1. ความสามารถของผู้เยาว์

กฎหมายถือว่า บุคคลที่อยู่ในวัยผู้เยาว์ยังอ่อนทั้งในด้านสติปัญญา ร่างกาย ความคิดอ่าน ความรู้ ความชำนาญและไหวพริบยังเป็นผู้ไม่สมบูรณ์พอที่จะใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่ได้โดยลำพัง ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ผู้ไม่สุจริตถือโอกาสเอาเปรียบ โดยอาศัยความไม่ชำนาญและรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของผู้เยาว์ก่อความเสียหายให้แก่ผู้เยาว์ แนวทางแก้ไขมิให้บุคคลอื่นมาเอาเปรียบผู้เยาว์กระทำได้ยากกฎหมายจึงบัญญัติจำกัดความสามารถของผู้เยาว์ โดยถือหลักว่า ผู้เยาว์จะใช้สิทธิทำกิจการใดๆ ที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายโดยลำพังไม่ได้ ต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมกระทำแทน หรือต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมเสียก่อน การทำกิจการนั้นๆ จึงจะสมบูรณ์

ผู้แทนโดยชอบธรรม หมายถึง บุคคลซึ่งกฎหมายมีสิทธิที่จะทำการแทนผู้เยาว์ หรือหมายถึง บุคคลซึ่งต้องให้คำอนุญาตหรือความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในอันที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. นิติกรรมที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง ผู้แทนโดยชอบธรรมนี้ เป็นผู้ที่

กฎหมายมอบสิทธิและหน้าที่ให้เป็นผู้คุ้มครองแก้ไขและช่วยเหลือการหย่อนความสามารถของผู้เยาว์ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับตัวผู้เยาว์และในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้เยาว์ ผู้เยาว์สามารถกระทำการใด ๆ ได้ดังต่อไปนี้

2.1 หากเป็นเพียงเพื่อจะได้ไปซึ่งสิทธิอันใดอันหนึ่ง หรือเป็นการให้หลุดพ้นจากหน้าที่อันใดอันหนึ่ง ได้แก่ กิจการอันเป็นประโยชน์แก่ผู้เยาว์ฝ่ายเดียวไม่มีทางเสีย เช่น ผู้เยาว์รับทรัพย์สินที่บุคคลอื่นให้โดยเสนหา โดยไม่มีข้อผูกมัดหรือเงื่อนไข ใดทั้งสิ้น

2.2 กิจการที่จะต้องทำเองเฉพาะตัว เช่น การรับเด็กเป็นบุตรหรือเข้าสู่พิธีการสมรส

2.3 กิจการที่เป็นการสมควรแห่งฐานानุรูป และเป็นการจำเป็นเพื่อการเลี้ยงชีพตามสมควร เช่น การซื้อของกินเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นต้น กิจการที่เป็นการสมควรแห่งฐานานุรูปแห่งตนนั้นต้องพิจารณาว่าสิ่งใดถือว่าสมควรกับสภาพผู้เยาว์

2.4 ผู้เยาว์อาจทำพินัยกรรมได้เมื่ออายุครบสิบห้าปีบริบูรณ์ พินัยกรรมซึ่งบุคคลที่มีอายุไม่ครบสิบห้าปีบริบูรณ์ทำนั้นเป็นโมฆะ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่ากฎหมายมีความสำคัญต่อตนเองและส่วนรวม การศึกษาถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองจะช่วยให้เราเข้าใจและสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เริ่มตั้งแต่การตั้งชื่อบุคคลก็จะต้องให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.2505 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2506 และเมื่อบุคคลมีสัญชาติไทยมีอายุครบสิบห้าปีบริบูรณ์ก็จะต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน เว้นแต่ผู้ที่ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามที่กำหนดไว้ในกระทรวง สำหรับกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ ก็จะจำกัดความสามารถของผู้เยาว์และยึดหลักว่าผู้เยาว์จะใช้สิทธิทำกิจการใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายโดยลำพังมิได้ แต่จะต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมกระทำแทน หรือต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมเสียก่อน เว้นแต่กิจการบางอย่างที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าผู้เยาว์สามารถทำนิติกรรมได้

กฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

บัตรประจำตัวประชาชนเป็นเอกสารหรือบัตรที่ทางราชการออกให้แก่ผู้ถือ อันเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้ถือบัตรมีสัญชาติไทย มีชื่อตัว ชื่อสกุลว่าอะไร เกิดเมื่อไร และอยู่ที่ไหน เพื่อให้ประโยชน์ในการแสดงตนในการติดต่อหน่วยราชการ ธนาคาร ธุรกิจเอกชน ตลอดจนการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นที่นิยมใช้ถ้อยคำในการชักชวนไปใช้สิทธิว่า “ไม่มีชื่อ ไม่มีบัตร” เป็นต้น หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับบัตรประจำตัวประชาชนมีกำหนดในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 ดังนี้

1. หลักเกณฑ์ของผู้ที่จะต้องมียบัตรประจำตัวประชาชน

- 1.1 ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย
- 1.2 อายุตั้งแต่ 7 ปีบริบูรณ์แต่ไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์
- 1.3 มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในท้องที่นั้น

2. การขอมียบัตรประจำตัวประชาชน บุคคลผู้ใดเมื่อมีอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ให้ไปติดต่อที่อำเภอที่ฝ่ายทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำนักงานเขตที่งานทะเบียนหมวดบัตรประจำตัวประชาชนและถ้าอยู่ในเขตเทศบาลให้ไปติดต่อที่สำนักงานเทศบาลนั้น โดยสำเนาทะเบียนฉบับเข้าบ้านและสูติบัตรไปด้วย แล้วแจ้งความประสงค์ต่อเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่จะให้กรอกข้อความในแบบคำขอมียบัตร และออกใบรับคำขอมียบัตร (ใบเหลือง) เพื่อถือแทนบัตรประจำตัวประชาชน และเจ้าหน้าที่จะนัดไปรับบัตรประจำตัวประชาชนตัวจริงในภายหลัง บัตรประจำตัวประชาชนมีอายุใช้ได้ 6 ปีนับแต่วันออกบัตร เว้นแต่บัตรที่ยังใช้ได้อยู่ในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบ 70 ปีบริบูรณ์ก็คงให้ใช้ได้ตลอดชีวิต

3. ความผิดและอัตราโทษของผู้ฝ่าฝืน

- 3.1 ไม่ยื่นคำขอมียบัตรภายใน 90 วัน นับแต่วันที่มียอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ โทษปรับไม่เกิน 200 บาท
- 3.2 ไม่ขอเปลี่ยนบัตรใหม่เมื่อบัตรหมดอายุภายใน 90 วัน นับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ โทษปรับไม่เกิน 200 บาท
- 3.3 ไม่ขอทำบัตรใหม่ในกรณีที่ยังบัตรหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญภายใน 90 วัน นับแต่วันที่บัตรนั้นสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุด โทษปรับไม่เกิน 200 บาท เช่นเดียวกัน
- 3.4 ไม่ขอเปลี่ยนบัตรใหม่ในกรณีที่ผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุล โทษปรับไม่เกิน 200 บาทเช่นกัน

3.5 ผู้ถือบัตรผู้ใดไม่อาจแสดงบัตรหรือใบรับ (ใบเหลือง) เมื่อเจ้าพนักงานตรวจบัตรขอตรวจ โทษปรับไม่เกิน 100 บาท(ควรจะพกบัตรอยู่เสมอ)

4. บุคคลผู้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน มี 25 ประเภท เช่น ภิกษุ สามเณร นักพรตนักบวช และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2554

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2554

เป็นปีที่ 66 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2554”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

“มาตรา 5 ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และมีชื่อในทะเบียนบ้านต้องมีบัตรตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 6 ทวิ และมาตรา 6 ตริ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนอื่นให้ใช้บัตรประจำตัวนั้นแทนได้

ผู้ซึ่งมีอายุเกินเจ็ดสิบปีและผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนจะขอมีบัตรก็ได้

มาตรา 6 ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา 5 ให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่

- (1) วันที่อายุครบเจ็ดปีบริบูรณ์
- (2) วันที่ได้สัญชาติไทย สำหรับผู้ไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด หรือ ได้กลับคืนสัญชาติไทย ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(3) วันที่นายทะเบียนเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

(4) วันที่พ้นสภาพจากการได้รับการยกเว้น

มาตรา 6 ทวิ บัตรให้ใช้ได้นับแต่วันออกบัตรและมีอายุแปดปีนับแต่วันเกิดของผู้ถือบัตร ที่ถึงกำหนดภายหลังจากวันออกบัตร

บัตรที่ยังไม่หมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ให้ใช้บัตรนั้นต่อไปได้ตลอดชีวิต

มาตรา 6 ตรี ผู้ถือบัตรต้องมีบัตรใหม่ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ ผู้ถือบัตรจะขอมีบัตรใหม่ก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ”

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 6 เบญจ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 6 เบญจ ในกรณีที่มีเหตุสมควร รัฐมนตรีจะขยายกำหนดเวลาตามมาตรา 6 มาตรา 6 ตรี หรือมาตรา 6 จัตวา สำหรับท้องที่ใดหรือบุคคลใดก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 6 ฉ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526

“มาตรา 6 ฉ การขอมีบัตรตามมาตรา 6 และการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร ตามมาตรา 6 จัตวา ของผู้มีอายุไม่ถึงสิบห้าปี ให้เป็นหน้าที่ของบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคล ซึ่งรับดูแลผู้นั้นอยู่เป็นผู้ยื่นคำขอ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิบุคคลนั้นที่จะยื่นคำขอด้วยตนเอง”

ใบงานที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.....เลขที่.....
- 2.....เลขที่.....
- 3.....เลขที่.....
- 4.....เลขที่.....
- 5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ใบงานนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของแต่ละตอน

ตอนที่ 1 การสืบสวนสอบสวน

คำสั่ง - ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและปฏิบัติตามคำชี้แจงของแต่ละข้อ

1.ปัญหาที่ทำการสืบสวนสอบสวน คือ

.....

.....

.....

2.สมมติฐาน คือ

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด

คำสั่ง - ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามลงในใบงานนี้

1.ผู้เยาว์ คือ.....

.....
.....

2.นักเรียนสามารถทำนิติกรรมใดได้บ้างจึงจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

3.เพราะเหตุใดกฎหมายจึงจำกัดสิทธิของผู้เยาว์ในการทำนิติกรรมบางอย่างไว้

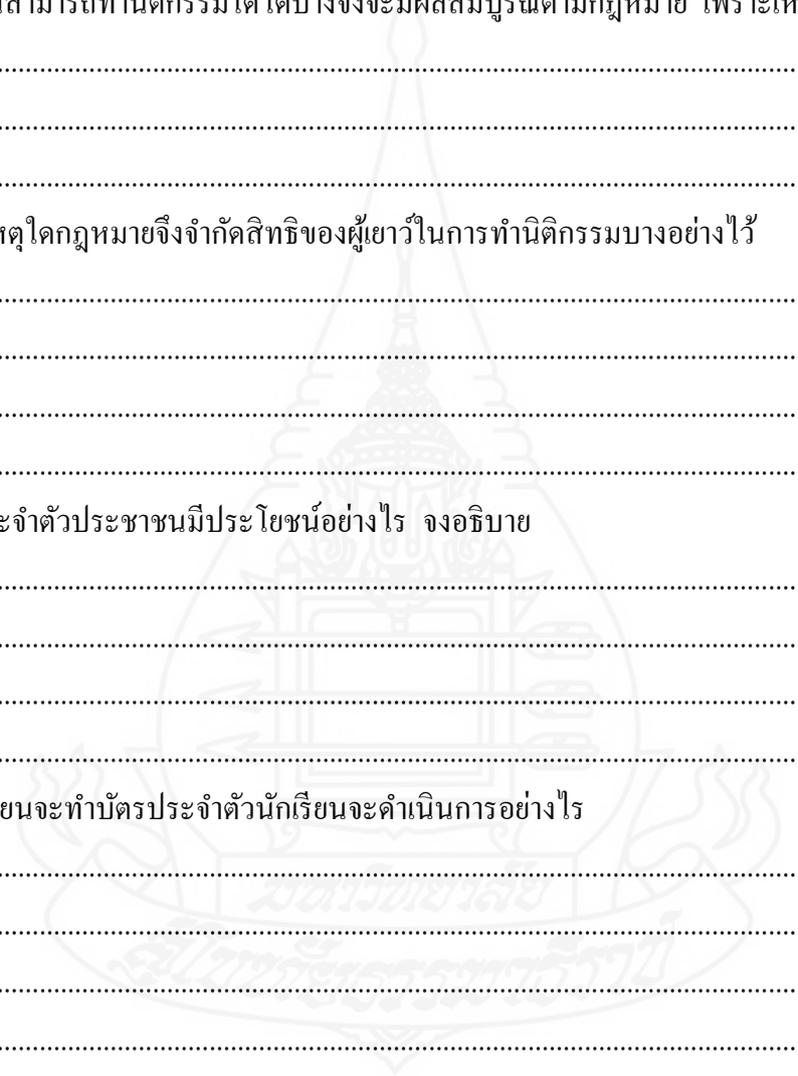
.....
.....
.....
.....

4.บัตรประจำตัวประชาชนมีประโยชน์อย่างไร จงอธิบาย

.....
.....
.....
.....

5.ถ้านักเรียนจะทำบัตรประจำตัวนักเรียนจะดำเนินการอย่างไร

.....
.....
.....
.....

แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการพฤติกรรม	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	ความร่วมมือ				
2	การแสดงความคิดเห็น				
3	การรับฟังความคิดเห็น				
4	การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม				
5	ยอมรับมติของกลุ่ม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	คะแนนเต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.ความร่วมมือ	3	สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือในการทำงาน	สมาชิกบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน
2.การแสดงความคิดเห็น	3	สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น	ประธานกลุ่มหรือสมาชิกบางคนผูกขาดการแสดงความคิดเห็น	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็น
3.การรับฟังความคิดเห็น	3	สมาชิกทุกคนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
4.การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้องสะอาดเรียบร้อย	สมาชิกบางคนร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้อง	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้อง
5.ยอมรับมติกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนยอมรับมติของกลุ่ม	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับมติของกลุ่มซึ่งเป็นเสียงข้างมาก	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับมติของกลุ่มแม้มีการแสดงเหตุผล

แบบประเมินใบงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	ความถูกต้อง				
2	การเก็บรวบรวมข้อมูล				
3	การวิเคราะห์สรุปข้อมูล				
4	ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินใบงาน

เกณฑ์การประเมิน	คะแนนเต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.ความถูกต้อง	3	ผลงานถูกต้องตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้	ผลงานบางประเด็นไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้	ผลงานส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องตามประเด็นที่กำหนดไว้
2.การรวบรวมข้อมูล	3	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งที่มาและข้อมูลที่หลากหลาย	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลมากกว่า 1 แหล่งและสรุปข้อมูล	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลเพียงแหล่งเดียวและสรุปข้อมูล
3.การวิเคราะห์สรุปข้อมูล	3	เขียนสรุปตามความเข้าใจของสมาชิกได้ครบทุกหัวข้อ มีการอธิบายเพิ่มเติมตามความเข้าใจ	เขียนสรุปข้อมูลได้ครบทุกหัวข้อ มีรายละเอียด โดยคัดลอกจากข้อมูลเดิม	เขียนสรุปข้อมูลไม่ครบทุกหัวข้อ ไม่มีการเขียนรายละเอียดเพิ่มเติม
4.ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	3	ผลงานทั้งหมดสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	ผลงานสะอาดแต่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย	ผลงานไม่ค่อยสะอาดและไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
5.การตรงต่อเวลา	3	ส่งผลงานตรงตามกำหนดเวลา	ส่งผลงานช้ากว่ากำหนดเวลา	ส่งผลงานไม่ตรงตามกำหนดเวลาและต้องให้ทวงถาม

แบบสังเกตการนำเสนอผลการอภิปราย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	การเตรียมความพร้อม				
2	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน				
3	รูปแบบการนำเสนอ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การรักษาเวลา				
6	ความสนใจของผู้ฟัง				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงานการอภิปราย

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.การเตรียมความพร้อม	3	มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ/อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง	มีสื่อ/อุปกรณ์พร้อมแต่ขาดการจัดเตรียมสถานที่	สื่อและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ
2.เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน	3	มีสาระสำคัญครบถ้วนตามจุดประสงค์ มีรายละเอียดมากและถูกต้อง	สาระสำคัญไม่ครบถ้วนแต่ตามประสงค์	สาระสำคัญไม่ตามจุดประสงค์
3.รูปแบบการนำเสนอ	3	มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด	มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่น	มีเทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสมและไม่น่าสนใจ
4.การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
5.การรักษาเวลา	3	ดำเนินกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด	ดำเนินกิจกรรมเร็วเกินกว่าเวลาที่กำหนด	ดำเนินกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่กำหนด
6.ความสนใจของผู้ฟัง	3	ผู้ฟังร้อยละ 90 ขึ้นไปสนใจและให้ความร่วมมือ	ผู้ฟังร้อยละ 70-89 สนใจและให้ความร่วมมือ	ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70 สนใจและให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
รหัสวิชา ส 21101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวลา 4 ชั่วโมง

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ 1. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายหลักเกณฑ์ของกฎหมายเกี่ยวกับการหมั้นได้
- อธิบายหลักเกณฑ์ของกฎหมายเกี่ยวกับการสมรสได้
- อธิบายหลักเกณฑ์ของกฎหมายเกี่ยวกับการรับรองบุตรได้
- อธิบายหลักเกณฑ์ของกฎหมายเกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมได้

สาระสำคัญ

กฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ได้แก่ การหมั้น การสมรส การรับรองบุตร และการรับบุตรบุญธรรม เป็นกฎหมายที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขเอาไว้ซึ่งถ้าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามก็จะเป็นโมฆะหรือไม่สมบูรณ์ เช่น การหมั้นฝ่ายชายต้องส่งมอบของหมั้นให้แก่ฝ่ายหญิง การสมรสจะต้องจดทะเบียนสมรสเท่านั้น เป็นต้น ซึ่งกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวนั้นจำเป็นที่จะต้องให้เด็กได้เรียนรู้เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามกรอบของกฎหมายตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สาระการเรียนรู้

2. ความรู้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ได้แก่

- 1) การหมั้น
- 2) การสมรส
- 3) การรับรองบุตร

4) การรับบุตรบุญธรรม

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การจำแนก การให้เหตุผล การสรุปความรู้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

- ใบงานที่ 1 เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(ชั่วโมงที่ 1)

ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

- แฉ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนฟัง

ขั้นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ (วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน)

ขั้นที่ 1 ขั้นเผชิญปัญหา

1. ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเรื่อง การหมั้นและการสมรสของดารา
2. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับข่าวเรื่อง การทำความผิดของบุตรบุญธรรม จากหนังสือพิมพ์
3. ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ข้างต้น โดยใช้คำถามกระตุ้น

ดังนี้

- 3.1 นักเรียนคิดว่าการหมั้นที่จะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายจะต้องปฏิบัติอย่างไร
- 3.2 นักเรียนคิดว่าการสมรสที่จะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายจะต้องปฏิบัติอย่างไร
- 3.3 นักเรียนคิดว่าการรับรองบุตรที่จะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายจะต้องปฏิบัติ

อย่างไร

- 3.4 นักเรียนคิดว่าการรับบุตรบุญธรรมที่จะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายจะต้องปฏิบัติ

อย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งปัญหา

4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 คน โดยคละกัน ระหว่าง เก่ง ปานกลาง อ่อน ต่อจากนั้นให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงาน แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตั้งปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวเพื่อสืบสวนสอบสวนดังนี้

4.1 กำหนดปัญหา

- 4.1.1 ชายและหญิงจะหมั้นกัน ได้จะต้องดำเนินการอย่างไร
 - 4.1.2 ชายและหญิงจะสมรสกันได้จะต้องดำเนินการอย่างไร
 - 4.1.3 การรับรองบุตรที่จะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายจะต้องปฏิบัติอย่างไร
 - 4.1.4 การรับบุตรบุญธรรมที่จะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายจะต้องปฏิบัติอย่างไร
- 4.2 ให้นักเรียนเขียนปัญหาลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 1

ขั้นที่ 3 ขั้นตั้งสมมติฐาน

- 5. ให้นักเรียนตั้งสมมติฐานจากปัญหา
- 6. ให้นักเรียนเขียนสมมติฐานลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 2
- 7. แจกใบความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

(ชั่วโมงที่ 2 - 3)

ขั้นที่ 4 ขั้นนิยามความหมาย

- 8. ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำว่า “การหมั้น” “การสมรส” “การรับรองบุตร” “การรับบุตรบุญธรรม” จากพจนานุกรม หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และจากอินเทอร์เน็ต และเขียนลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 3

ขั้นที่ 5 ขั้นรวบรวมข้อมูล

- 9. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล สถานที่การหาข้อมูล วิธีการหาข้อมูล และเขียนบันทึกในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อ 4.1
- 10. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ เอกสารใบความรู้ หนังสือที่ครูแนะนำ อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด และอื่นๆ
- 11. ให้นักเรียนเขียนบันทึกสรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อ 4.2

ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินและวิเคราะห์ข้อมูล

- 12. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มประเมินข้อมูลว่า ข้อมูลที่ได้ค้นคว้าและรวบรวมมาได้เกี่ยวข้องกับปัญหามากน้อยเพียงใด มีความถูกต้อง เพียงตรง น่าเชื่อถือหรือไม่ โดยให้นักเรียนในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นและอภิปราย
- 13. ให้นักเรียนเขียนผลการประเมินข้อมูลลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 5.1

ขั้นที่ 7 ขั้นทดสอบสมมติฐาน

14. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ศึกษา และผ่านการวิเคราะห์ มาสรุปเพื่อตอบคำถามของสมมติฐานจากปัญหาที่กลุ่มได้ตั้งไว้ โดยพิจารณาข้อมูลที่สรุปนั้นตรงกับสมมติฐานหรือไม่

15. เขียนสรุปผลข้อมูลที่สนับสนุนสมมติฐานลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 5.2

(ชั่วโมงที่ 4)

ขั้นที่ 8 ขั้นสรุป

16. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มสรุปคำตอบ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ โดยสรุปลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 6

17. สุ่มตัวแทนกลุ่มออกมาสรุปหน้าชั้นเรียน

18. นักเรียนกับครูร่วมกันสรุปเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

19. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 2

20. ทำแบบทดสอบหลังเรียนแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

- ใบงานที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
- ใบความรู้ที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
- คลิปวิดีโอเรื่อง การหมั้นและการสมรสของดารา
- ข่าวเรื่อง การทำความดีของบุตรบุญธรรม จากหนังสือพิมพ์
- อินเทอร์เน็ต
- หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการวัดและประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม
- ประเมินจากใบงาน
- ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
- สังเกตจากการนำเสนอผลการอภิปราย

เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบสังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

- แบบประเมินใบงาน
- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ
- แบบสังเกตการนำเสนอผลการอภิปราย

เกณฑ์การประเมิน

-การประเมินการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน 9-10	ระดับ ดีมาก
คะแนน 7-8	ระดับ ดี
คะแนน 5-6	ระดับ พอใช้
คะแนน 0-4	ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินใบงาน

คะแนน 2.50 - 3.00	ระดับ ดี
คะแนน 1.50 - 2.49	ระดับ พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า 1.50	ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

คะแนน 2.50 - 3.00	ระดับ ดี
คะแนน 1.50 - 2.49	ระดับ พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า 1.50	ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินการนำเสนอผลการอภิปราย

คะแนน 2.50 - 3.00	ระดับ ดี
คะแนน 1.50 - 2.49	ระดับ พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า 1.50	ระดับ ควรปรับปรุง

แหล่งเรียนรู้

ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ สำนักงานนายความ สถานีตำรวจ ศาลยุติธรรม

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre – Test and Post - Test)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

คำชี้แจง - ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เห็นว่าถูกเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการหมั้น
 - ก. ฝ่ายชายและฝ่ายหญิงจะต้องเข้าพิธีหมั้นเท่านั้น
 - ข. ฝ่ายชายจะต้องสวมแหวนหมั้นให้แก่ฝ่ายหญิง
 - ค. ฝ่ายชายต้องส่งมอบของหมั้นให้แก่ฝ่ายหญิง
 - ง. ฝ่ายชายต้องส่งมอบสินสอดให้แก่บิดามารดาของฝ่ายหญิง
2. เมื่อหมั้นกันแล้วของหมั้นจะตกเป็นสิทธิของผูใด
 - ก. ตกเป็นสิทธิของหญิง
 - ข. ตกเป็นสิทธิของมารดาของฝ่ายหญิง
 - ค. ตกเป็นสิทธิของทั้งมารดาและบิดาฝ่ายหญิง
 - ง. ตกเป็นสิทธิของทั้งชายและหญิง
3. ข้อใดถือว่าการหมั้นมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย
 - ก. แดงหมั้นกับฟ้าโดยเข้าพิธีหมั้นตามประเพณี
 - ข. ดำหมั้นกับชมพูโดยทั้งคู่มีอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์
 - ค. เจียวหมั้นกับแก้วโดยเจียวได้ส่งมอบผ้าไหมให้กับแก้วเพื่อเป็นของหมั้น
 - ง. สมปองหมั้นกับสมศรีโดยทั้งคู่มีอายุ 17 ปีบริบูรณ์ และได้จัดพิธีหมั้นตามประเพณี
4. ข้อใดเป็นหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการสมรส
 - ก. ต้องจัดพิธีสมรสเท่านั้น
 - ข. ต้องจดทะเบียนสมรสเท่านั้น
 - ค. ต้องมีการหมั้นกันก่อนจึงจะสมรสได้
 - ง. ต้องจัดพิธีสมรสและต้องจดทะเบียนสมรสด้วย
5. ข้อใดถือว่าการสมรสมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย
 - ก. แดงเข้าพิธีสมรสกับฟ้า
 - ข. ดำจดทะเบียนสมรสกับชมพู
 - ค. ขาวสมรสกับม่วงโดยทั้งคู่มีอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์
 - ง. สมปองอายุ 21 ปี เข้าพิธีสมรสกับสมศรีอายุ 20 ปี

6. แดงกับฟ้าอยู่กินด้วยกันฉันสามีและภรรยาแล้วได้กำเนิดบุตรหนึ่งคน อยากทราบว่าบุตรนั้นจะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายใด

- ก. ของฝ่ายหญิง
- ข. ของฝ่ายชาย
- ค. ของทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย
- ง. ไม่เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของทั้งสองฝ่าย

7. สมปองกับสมศรีอยู่กินด้วยกันฉันสามีและภรรยาแล้วได้กำเนิดบุตรคือเด็กชายสมศักดิ์ ถ้าต้องการให้เด็กชายสมศักดิ์เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดาจะต้องทำอย่างไร

- ก. สมปองและสมศรีต้องจัดพิธีแต่งงานกัน
- ข. สมปองต้องจดทะเบียนรับรองบุตร
- ค. สมศรีต้องจดทะเบียนรับรองบุตร
- ง. ทั้งสมปองและสมศรีต้องจดทะเบียนรับรองบุตร

8. ข้อใดเป็นหลักเกณฑ์ของการรับบุตรบุญธรรม

- ก. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุ 25 ปีขึ้นไป
- ข. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุ 35 ปีขึ้นไป
- ค. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุ 25 ปีขึ้นไป และจะต้องแก่กว่าบุตรบุญธรรม 15 ปี
- ง. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุ 35 ปีขึ้นไป และจะต้องแก่กว่าบุตรบุญธรรม 15 ปี

9. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรม

- ก. บุตรบุญธรรมไม่เสียสิทธิในการรับมรดกของบิดามารดาเดิม
- ข. บุตรบุญธรรมมีฐานะเช่นเดียวกับบุตรชอบด้วยกฎหมาย
- ค. บุตรบุญธรรมมีสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม
- ง. ผู้รับบุตรบุญธรรมมีสิทธิในการรับมรดกของบุตรบุญธรรม

10. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเมื่อบุตรของตนได้ไปเป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น

- ก. บิดาและมารดาเดิมหมดอำนาจในการปกครองบุตรของตน
- ข. บิดาและมารดาเดิมยังคงมีอำนาจปกครองบุตรเช่นเดิม
- ค. บุตรหมดภาระหน้าที่ในการเลี้ยงดูบิดาและมารดาเดิม
- ง. บิดาเดิมยังคงมีหน้าที่ในการปกครองบุตรเช่นเดิม ส่วนมารดาหมดอำนาจในการปกครองบุตร

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre – Test and Post - Test)

1.ค

2.ก

3.ค

4.ข

5.ข

6.ก

7.ข

8.ค

9.ง

10.ก

ใบความรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

การหมั้นและการสมรส

1. การหมั้น การหมั้นจะสมบูรณ์ต่อเมื่อฝ่ายชายได้ส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินอันเป็นของหมั้นให้แก่หญิงเพื่อเป็นหลักฐานว่าจะสมรสกับหญิงนั้นการหมั้นจะทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุครบ 17 บริบูรณ์แล้ว

ผู้เยาว์จะทำการหมั้นได้ต้องได้รับความยินยอมของบิดาและมารดา ผู้รับบุตรบุญธรรม หรือผู้ปกครองแล้วแต่กรณี การหมั้นไม่เป็นเหตุที่จะร้องขอให้ศาลบังคับให้สมรสได้ กล่าวคือ เมื่อหมั้นกันแล้วฝ่ายหนึ่งไม่ยอมสมรสด้วย อีกฝ่ายหนึ่งจะฟ้องบังคับไม่ได้ แต่อาจฟ้องเรียกค่าทดแทนความเสียหายได้

กฎหมายมิได้บัญญัติว่าจะทำการสมรสได้ต่อเมื่อมีการหมั้นกันก่อน ฉะนั้นชายหญิงอาจทำการสมรสกันโดยไม่มีหมั้นก็ได้

ของหมั้น เป็นทรัพย์สินของฝ่ายชายได้ส่งมอบหรือโอนให้แก่หญิงเพื่อเป็นหลักฐานว่าจะสมรสกับหญิงนั้น เมื่อหมั้นแล้วของหมั้นตกเป็นสิทธิแก่หญิง ถ้าฝ่ายหญิงผิดสัญญาหมั้นให้คืนของหมั้นแก่ฝ่ายชาย

สินสอด เป็นทรัพย์สินของฝ่ายชายให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญธรรมหรือผู้ปกครองฝ่ายหญิงแล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนการที่หญิงยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรสโดยมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่หญิง หรือ โดยมีพฤติการณ์ซึ่งฝ่ายหญิงต้องรับผิดชอบทำให้ชายไม่สมควรหรือไม่อาจสมรสกับหญิงนั้นฝ่ายชายเรียกสินสอดคืนได้

2. การสมรส การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้เช่นชายหรือหญิงหรือทั้งสองคนอายุไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์ แต่มีความจำเป็นต้องทำการสมรสเพราะต้องเดินทางไปต่างประเทศในฐานะครอบครัวที่เป็นสามีภรรยาถิ่น ศาลอาจเห็นสมควรอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์

ข้อห้ามมิให้ทำการสมรส

1. ถ้าชายหรือหญิงเป็นบุคคลวิกลจริต หรือเป็นบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
2. ชายหญิงซึ่งเป็นญาติสืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปหรือลงมา หรือเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา กรณีเช่นนี้ลูกพี่ลูกน้องแม้จะใช้ชื่อสกุลเดียวกันก็อาจจะทำการสมรสกันได้ เพราะกฎหมายมิได้บัญญัติห้ามไว้
3. ชายหรือหญิงขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่แล้ว
4. การสมรสจะมีผลสมบูรณ์ต่อเมื่อได้จดทะเบียนสมรสแล้วเท่านั้น ผู้เยาว์จะทำการสมรสได้จะต้องได้รับความยินยอมจากบิดาและมารดา ผู้รับบุตรบุญธรรมหรือผู้ปกครองแล้วแต่กรณี การจดทะเบียนสมรส ตามปกติแล้วจะจด ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องไปจดทะเบียนสมรส ณ ที่ว่าการอำเภอที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา สามีภรรยาต้องอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตามความสามารถและฐานะของตน

ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ถ้าสามีภริยาได้ทำสัญญาก่อนสมรสในเรื่องทรัพย์สินไว้เป็นพิเศษอย่างไรก็ให้เป็นไปตามนั้นทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานอกจากที่ได้แยกไว้เป็น “สินส่วนตัว” ย่อมเป็น “สินสมรส”

สินส่วนตัว ได้แก่ ทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (1) ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอยู่ก่อนสมรส
- (2) ที่เป็นเครื่องใช้สอยส่วนตัว เครื่องแต่งกาย หรือเครื่องประดับกายตามควรแก่ฐานะ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
- (3) ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างสมรสโดยการรับมรดกหรือโดยการให้โดยเสน่หา
- (4) ที่เป็นของหมั้น

สินส่วนตัวของฝ่ายใดถ้าได้แลกเปลี่ยนเป็นทรัพย์สินอื่นซื้อทรัพย์สินอื่นมาหรือขายได้เป็นเงินมาทรัพย์สินอื่นหรือเงินนั้นเป็นสินส่วนตัวของฝ่ายนั้น สินส่วนตัวของฝ่ายใดให้ฝ่ายนั้นเป็นผู้จัดการ

สินสมรส ได้แก่ ทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (1) ที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส

- (2) ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างสมรสโดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือเมื่อพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้ระบุว่า เป็นสินสมรส
- (3) ที่เป็นดอกผลของสินส่วนตัว ถ้ากรณีเป็นที่สงสัยว่าทรัพย์สินอย่างหนึ่งเป็นสินสมรสหรือไม่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นสินสมรส

ตารางแสดงทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา

ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา	
สินส่วนตัว	สินสมรส
1. ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอยู่ก่อนสมรส	1. ทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาระหว่างการสมรส
2. ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างสมรสโดยการรับมรดกหรือโดยการให้โดยเสน่หา	2. ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างสมรสโดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือ เมื่อพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้ระบุว่า เป็นสินสมรส
3. ทรัพย์สินที่เป็นเครื่องใช้สอยส่วนตัว เครื่องแต่งกาย หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	3. ทรัพย์สินที่เป็นดอกผลของสินส่วนตัว
4. ทรัพย์สินที่เป็นของหมั้น (เป็นของภริยา)	4. ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานอกจากที่ได้แยกไว้เป็น “สินส่วนตัว” ย่อมเป็นสินสมรส

4. การสิ้นสุดแห่งการสมรส การสมรสย่อมสิ้นสุดลงด้วยความตาย การหย่า หรือศาลพิพากษาให้เพิกถอนหรือให้หย่า

ศาลพิพากษาให้เพิกถอน หมายความว่า การสมรสตกเป็นโมฆียะ เช่น คู่สมรสอายุไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์ ผู้เยาว์ทำการสมรสโดยไม่ได้ได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือสำคัญผิดในตัวคู่สมรส ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกข่มขู่ การสมรสนั้นตกเป็นโมฆียะและเมื่อศาลพิพากษาให้เพิกถอนการสมรสนั้นก็สิ้นสุดลง

การหย่า การหย่านั้นจะทำได้แต่โดยความยินยอมของทั้งสองฝ่ายหรือโดยคำพิพากษาของศาล การหย่าโดยความยินยอมต้องทำเป็นหนังสือและมีพยานลงลายมือชื่ออย่างน้อย 2 คน และจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้จดทะเบียนการหย่าแล้ว

เหตุฟ้องหย่าเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาให้หย่ามีหลายกรณี แต่จะยกมากล่าวเฉพาะที่สำคัญ ๆ ดังนี้

- (1) สามีอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหญิงอื่นฉันทมิภรรยา หรือภริยามิใช่ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้
- (2) สามีหรือภริยาทำร้ายหรือทรมาณร่างกายหรือจิตใจ หรือหมิ่นประมาท หรือเหยียดหยาม อีกฝ่ายหนึ่ง หรือบุพการีของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ถ้าเป็นการร้ายแรง อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้
- (3) สามีหรือภริยาจงใจละทิ้งร้างอีกฝ่ายหนึ่งไปเกินหนึ่งปี อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้
- (4) สามีหรือภริยาถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญหรือไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นเวลาเกินสามปีโดยไม่มีใครทราบแน่ว่าเป็นตายร้ายดีอย่างไร อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้
- (5) สามีหรือภริยาผิดทณฑ์บนที่ทำให้ไว้เป็นหนังสือในเรื่องความประพฤติอีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้
- (6) สามีหรือภริยาเป็นโรคติดต่ออย่างร้ายแรงอันอาจเป็นภัยแก่อีกฝ่ายหนึ่งและโรคมีลักษณะเรื้อรังไม่มีทางหายได้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้
- (7) สามีหรือภริยามีสภาพแห่งกายทำให้สามีหรือภริยานั้นไม่อาจร่วมประเวณีได้ตลอดกาล อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

บิดามารดากับบุตร

1. บุตรชอบด้วยกฎหมาย กรณีที่เกิดปัญหาว่ามีเฉพาะว่าบุตรที่เกิดมาเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดาหรือไม่ ซึ่งจะมีผลไปถึงอำนาจปกครองของบิดา ค่าอุปการะเลี้ยงดูและการรับ

มรดกส่วนมรดกนั้นไม่มีปัญหา กล่าวคือ กฎหมายบัญญัติว่า เด็กเกิดจากหญิงที่มีได้มีการสมรสกับชายให้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้น

บุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของบิดามีได้ 3 ประการคือ

(1) บุตรที่เกิดจากบิดามารดาที่ทำการสมรสกันโดยชอบด้วยกฎหมาย
 (2) บุตรที่เกิดจากบิดามารดาที่มีได้จดทะเบียนสมรสกันแต่ต่อมาบิดามารดาได้จดทะเบียนสมรสกันในภายหลัง

(3) บิดาจจดทะเบียนว่าเป็นบุตร หรือศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรของบิดา

นอกจาก 3 กรณีดังกล่าวแล้วจะมีบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดาอีกไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าบิดาแสดงพฤติการณ์รับรองว่าเป็นบุตร (ไม่ได้จดทะเบียนว่าเป็นบุตร) เช่น ส่งเสียอุปการะเลี้ยงดูให้ใช้ชื่อสกุล เป็นต้น บุตรดังกล่าวมีสิทธิรับมรดกของบิดาเหมือนบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย ต่างกันแต่ไม่มีสิทธิเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูตามกฎหมาย เช่น บุตรที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น

2. สิทธิ หน้าที่ ของบิดามารดาและบุตร

(1) บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของบิดา ในกรณีที่บิดาไม่ปรากฏ บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุล
 (2) บิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่ เป็นผู้เยาว์
 (3) บุตรจำต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา
 (4) บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องอยู่ใต้อำนาจปกครองของบิดามารดาอำนาจปกครอง หรือสิทธิของบิดามารดา ได้แก่

- ก. กำหนดที่อยู่ของบุตร
- ข. ทำโทษบุตรตามสมควร เพื่อว่ากล่าวสั่งสอน
- ค. ให้บุตรทำการงานตามสมควรแก่ความสามารถและฐานะานุรูป
- ง. เรียกบุตรคืนจากบุคคลอื่น ๆ ซึ่งกักบุตรไว้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(5) ผู้ใดจะฟ้องบุพการีของตนเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญามีได้ แต่เมื่อผู้นั้นหรือญาติสนิทของผู้นั้นร้องขอ อัยการจะยกคดีขึ้นว่ากล่าวก็ได้ กล่าวคือลูก หลาน (ลูกของลูก) จะฟ้องพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และทวดของตนเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญาไม่ได้ ซึ่งแต่ก่อนเรียกคดีประเภทนี้ว่า “อุทลุม”

มรณบัตร เป็นเอกสารสำคัญทางราชการซึ่งเป็นหลักฐานรายละเอียดเกี่ยวกับการตายของบุคคล

การจดทะเบียนการรับรองบุตร

บุตรที่เกิดโดยบิดามารดามีได้จดทะเบียนสมรสกันถือว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของมารดาเพียงฝ่ายเดียว แต่กฎหมายเปิดโอกาสให้ชายจดทะเบียนรับรองบุตรได้และถือเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายชายด้วย นับแต่วันจดทะเบียน หรือโดยบิดามารดาได้จดทะเบียนสมรสกัน ไม่ต้องจดทะเบียนรับรองบุตร หรือโดยคำพิพากษาของศาลให้เด็กนั้นเป็นบุตรของชายผู้เป็นบิดา การจดทะเบียนรับรองบุตรจึงมี 2 วิธี คือ การรับรองบุตรด้วยความสมัครใจของชายผู้เป็นบิดา และโดยคำพิพากษาของศาล

การรับรองบุตรด้วยความสมัครใจของชายผู้เป็นบิดา

หลักเกณฑ์

บิดามารดาและบุตรต้องไปที่สำนักงานเขตหรืออำเภอ กิ่งอำเภอ หรือสถานทูต สถานกงสุลไทยในต่างประเทศแห่งใดก็ได้ ถ้ามารดาและบุตรไม่ไปด้วย นายทะเบียนจะมีหนังสือแจ้งไปยังฝ่ายที่ไม่มาเพื่อให้มาให้ความยินยอมหรือคัดค้านการจดทะเบียน ถ้าพ้น 60 วัน นับแต่การแจ้งความของนายทะเบียนไปถึง ถือว่าไม่ให้ความยินยอม ถ้ามารดาและบุตรอยู่ต่างประเทศจะขยายเวลาเป็น 180 วัน ในกรณีที่เด็กหรือมารดาเด็กคัดค้านว่าผู้จดทะเบียนไม่ใช่บิดาหรือไม่ให้ความยินยอมหรือไม่อาจให้ความยินยอมได้การจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรต้องมีคำพิพากษาของศาล

หลักฐานที่ต้องนำไปแสดง

- บัตรประจำตัวของบิดามารดา
- สูติบัตรของบุตร
- สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน

ค่าธรรมเนียม

- การรับรองบุตรด้วยความสมัครใจของชายผู้เป็นบิดาไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ

สถานที่ติดต่อ

- งานปกครอง สำนักงานเขตทุกเขต หรืออำเภอ กิ่งอำเภอ หรือสถานทูต สถานกงสุลไทยในต่างประเทศแห่งใดก็ได้

ขั้นตอนในการติดต่อขอจดทะเบียนการรับรองบุตร

- บิดายื่นคำร้องตามแบบของทางราชการ
- บุตรมารดาลงชื่อให้ความยินยอมที่ด้านหลังคำร้อง
- ถ้าบุตรหรือมารดาไม่ไปให้ความยินยอม นายทะเบียนจะทำหนังสือแจ้งไปยังฝ่ายที่ไม่มาให้ความยินยอมหรือคัดค้านภายในกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์

การรับรองบุตรโดยคำพิพากษาของศาล

หลักเกณฑ์

- บิดา มารดา หรือบุตรหรือผู้ที่มีส่วนได้เสียฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หากประสงค์จะให้มีการรับรองบุตร แต่ไม่สามารถดำเนินการ โดยความยินยอมของทุกฝ่ายได้จะยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาให้มีการรับรองบุตรได้

หลักฐานที่ต้องนำไปแสดง

- บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้องหรือผู้มีส่วนได้เสีย
- สำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอันถึงที่สุดซึ่งเจ้าหน้าที่ศาลรับรองว่าถูกต้อง

ค่าธรรมเนียม

- การรับรองบุตร โดยคำพิพากษาของศาล ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ

สถานที่ติดต่อ

- งานปกครอง สำนักงานเขตทุกเขต หรืออำเภอ กิ่งอำเภอ หรือสถานทูต สถานกงสุลไทยในต่างประเทศแห่งใดก็ได้

ขั้นตอนในการติดต่อขอจดทะเบียนการรับรองบุตร โดยคำพิพากษาของศาล

- ผู้ร้องหรือผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยหลักฐานที่ต้องนำไปแสดง
- นายทะเบียนตรวจสอบเอกสารหลักฐานเมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้วก็จะจดทะเบียนรับรองบุตรให้ตามคำร้อง

ข้อควรทราบ

- การจดทะเบียนรับรองบุตร สามารถกระทำได้ 2 วิธี ได้แก่ การจดทะเบียนรับรองบุตรในสำนักทะเบียน และการจดทะเบียนรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียน โดยการจดทะเบียนรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียนต้องเสียค่าธรรมเนียมรายละ 200 บาท
- การจดทะเบียนรับรองบุตร ไม่มีใบสำคัญออกให้ ถ้าต้องการหลักฐานก็ให้ยื่นคำร้องขอคัดสำเนาทะเบียนบ้านฯ โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละ 10 บาท

ประโยชน์ของการจดทะเบียนรับรองบุตร

- เด็กมีสิทธิใช้ชื่อสกุลและรับมรดกของบิดา
- ข้าราชการมีสิทธิได้รับเงินค่าช่วยเหลือต่างๆของบุตร
- บิดามีสิทธิได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้

การรับบุตรบุญธรรม

การรับบุตรบุญธรรมคือการรับบุตรของผู้อื่นมาเป็นบุตรของตนเอง

- 1) ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี และต้องมีอายุมากกว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 15 ปี
- 2) ผู้เป็นบุตรบุญธรรมที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี ต้องให้ความยินยอม

- 3) กรณีผู้เป็นบุตรบุญธรรมเป็นผู้เยาว์ (อายุต่ำกว่า 15 ปี) จะต้องได้รับความยินยอมจาก
- บิดาและมารดา (กรณีมีทั้งบิดาและมารดา)
 - บิดาหรือมารดา กรณีที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต หรือถูกถอนอำนาจจากการปกครอง
 - กรณีไม่มีผู้มีอำนาจให้ความยินยอม ผู้ขอรับบุตรบุญธรรมหรืออัยการ จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งอนุญาตแทนการให้ความยินยอม
 - ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีคู่สมรส
 - ต้องเป็นครอบครัวซึ่งมีความเหมาะสม และมีเหตุอันควรที่จะรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
 - ต้องเป็นผู้ที่สามารถรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมได้ตามกฎหมายญี่ปุ่น
- 4) ผู้จะรับบุตรบุญธรรม และผู้จะเป็นบุตรบุญธรรม หากมีคู่สมรสต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรส ในกรณีที่คู่สมรสไม่อาจให้ความยินยอมได้ หรือไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นอาศัยอยู่หรือหาตัวไม่พบไม่น้อยกว่า 1 ปี ต้องร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งยินยอมแทน
- 5) การจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม ในกรณีผู้ที่จะเป็นบุตรบุญธรรมเป็นผู้เยาว์ ผู้จะรับ บุตรบุญธรรม จะต้องยื่นคำร้อง ณ ศูนย์การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม กรมการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่อยู่ 255 ถนนราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 หรือที่ว่าการอำเภอ /กิ่งอำเภอ หรือที่ทำการ ประชาสงเคราะห์จังหวัด พร้อมหนังสือยินยอมจากบุคคลผู้มีอำนาจยินยอม และต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

ที่มา : <http://www.jobpub.com/articles/showarticle.asp?id=2011>

http://www.weddinginlove.com/articles/Legal_marriage/Law_marriage.-11.html

<http://sassygust.wordpress.com/>

<http://www.scblu.com/?p=512>

ใบงานที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ใบงานนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของแต่ละตอน

ตอนที่ 1 การสืบสวนสอบสวน

คำสั่ง - ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและปฏิบัติตามคำชี้แจงของแต่ละข้อ

1.ปัญหาที่นักเรียนในกลุ่มทำการสืบสวนสอบสวน คือ

.....
.....
.....
.....

2.สมมติฐานที่ตั้ง คือ

.....
.....
.....

ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด

คำสั่ง - ให้นักเรียนเขียนตอบลงในใบงานนี้

1. การหมั่นที่จะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การสมรสที่จะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สิ้นส่วนตัวและสิ้นสมรส คืออะไร จงอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

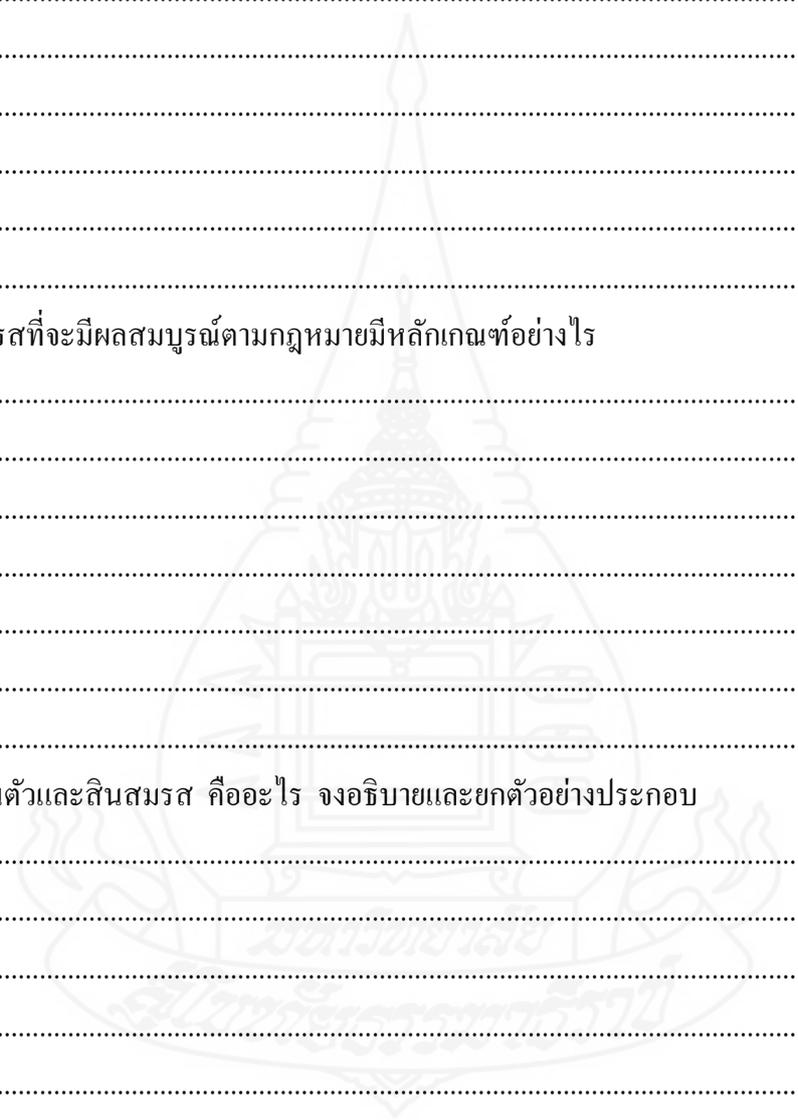
.....

.....

.....

.....

.....

4.ชายและหญิงที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกัน บุตรที่เกิดมาจะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายใด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.บุตรบุญธรรมและผู้รับบุตรบุญธรรมได้จดทะเบียนสมรสกันผลทางกฎหมายจะเป็นอย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

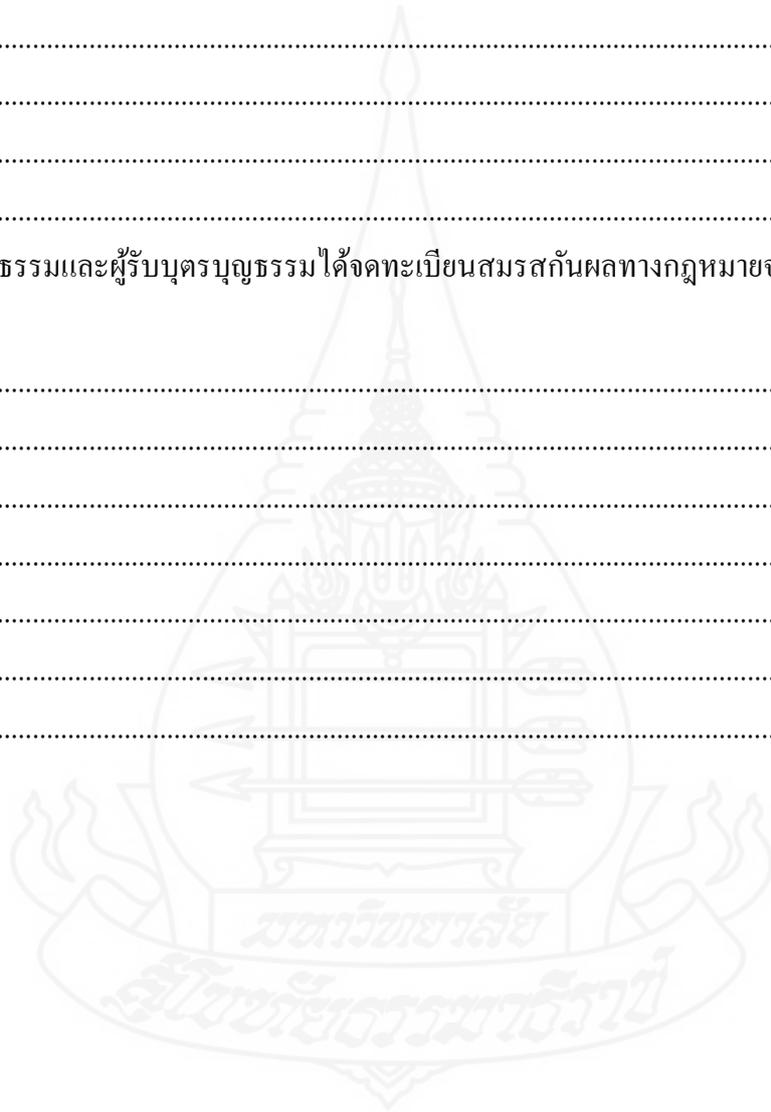
.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการพฤติกรรม	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	ความร่วมมือ				
2	การแสดงความคิดเห็น				
3	การรับฟังความคิดเห็น				
4	การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม				
5	ยอมรับมติของกลุ่ม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.ความร่วมมือ	3	สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือในการทำงาน	สมาชิกบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน
2.การแสดงความ ความคิดเห็น	3	สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น	ประธานกลุ่มหรือสมาชิกบางคนผูกขาดการแสดงความ ความคิดเห็น	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็น
3.การรับฟังความคิดเห็น	3	สมาชิกทุกคนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
4.การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้องสะอาดเรียบร้อย	สมาชิกบางคนร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้อง	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้อง
5.ยอมรับมติกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนยอมรับมติของกลุ่ม	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับมติของกลุ่มซึ่งเป็นเสียงข้างมาก	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับมติของกลุ่มแม้มีการแสดงเหตุผล

แบบประเมินใบงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	ความถูกต้อง				
2	การเก็บรวบรวมข้อมูล				
3	การวิเคราะห์สรุปข้อมูล				
4	ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินใบงาน

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.ความถูกต้อง	3	ผลงานถูกต้องตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้	ผลงานบางประเด็นไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้	ผลงานส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องตามประเด็นที่กำหนดไว้
2.การรวบรวมข้อมูล	3	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งที่มาและข้อมูลที่หลากหลาย	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลมากกว่า 1 แหล่งและสรุปข้อมูล	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลเพียงแหล่งเดียวและสรุปข้อมูล
3.การวิเคราะห์สรุปข้อมูล	3	เขียนสรุปตามความเข้าใจของสมาชิกได้ครบทุกหัวข้อ มีการอธิบายเพิ่มเติมตามความเข้าใจ	เขียนสรุปข้อมูลได้ครบทุกหัวข้อ มีรายละเอียดโดยคัดลอกจากข้อมูลเดิม	เขียนสรุปข้อมูลไม่ครบทุกหัวข้อ ไม่มีการเขียนรายละเอียดเพิ่มเติม
4.ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	3	ผลงานทั้งหมดสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	ผลงานสะอาดแต่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย	ผลงานไม่สะอาดและไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
5.การตรงต่อเวลา	3	ส่งผลงานตรงตามกำหนดเวลา	ส่งผลงานช้ากว่ากำหนดเวลา	ส่งผลงานไม่ตรงตามกำหนดเวลาและต้องให้ทวงถาม

แบบสังเกตการนำเสนอผลการอภิปราย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	การเตรียมความพร้อม				
2	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน				
3	รูปแบบการนำเสนอ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การรักษาเวลา				
6	ความสนใจของผู้ฟัง				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงานการอภิปราย

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.การเตรียมความพร้อม	3	มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ/อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง	มีสื่อ/อุปกรณ์พร้อมแต่ขาดการจัดเตรียมสถานที่	สื่อและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ
2.เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน	3	มีสาระสำคัญครบถ้วนตามจุดประสงค์ มีรายละเอียดมากและถูกต้อง	สาระสำคัญไม่ครบถ้วนแต่ตามประสงค์	สาระสำคัญไม่ตามจุดประสงค์
3.รูปแบบการนำเสนอ	3	มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยี ประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด	มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยี ประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่น	มีเทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสมและไม่น่าสนใจ
4.การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
5.การรักษาเวลา	3	ดำเนินกิจกรรม ได้ตามเวลาที่ กำหนด	ดำเนิน กิจกรรมเร็ว เกินกว่าเวลาที่ กำหนด	ดำเนิน กิจกรรมช้า กว่าเวลาที่ กำหนด
6.ความสนใจของ ผู้ฟัง	3	ผู้ฟังร้อยละ 90 ขึ้นไปสนใจและ ให้ความร่วมมือ	ผู้ฟังร้อยละ 70-89 สนใจ และให้ความ ร่วมมือ	ผู้ฟังน้อยกว่า ร้อยละ 70 สนใจและให้ ความร่วมมือ

ภาคผนวก จ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1)

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1)
รหัสวิชา ส 21101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวลา 4 ชั่วโมง

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ 1. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายสาระสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้
- อธิบายความหมายของภาษีอากรได้
- บอกผู้มีหน้าที่ในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้
- อธิบายการกรอกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้

สาระสำคัญ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1) ได้แก่ กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติของชาติ เช่น ป่าไม้ แม่น้ำ สัตว์ป่า เป็นต้น เพื่อให้มีสภาพที่ดีและคงอยู่ตลอดไป ส่วนกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร และกรอกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้นเป็นกฎหมายที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการเสียภาษีรายได้ของบุคคลธรรมดาให้แก่รัฐซึ่งจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดไว้ กฎหมายเกี่ยวกับชุมชนนั้น จำเป็นที่จะต้องให้เด็กได้เรียนรู้เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1) ได้แก่

- กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร และกรอกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การจำแนก การให้เหตุผล การสรุปความรู้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

- ใบงานที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1)

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(ชั่วโมงที่ 1)

ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

- แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนฟัง

ขั้นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ (วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน)

ขั้นที่ 1 ขั้นเผชิญปัญหา

1. ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเรื่อง การจับกุมผู้ลักลอบตัดป่าไม้
2. ให้นักเรียนดูแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(ภ.ง.ด. 91) ของจริง
3. ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ข้างต้น โดยใช้คำถามกระตุ้น

ดังนี้

3.1 นักเรียนคิดว่าทำไมผู้ที่ลักลอบตัดป่าไม้จึงถูกจับกุม

3.2 นักเรียนคิดว่าทำไมเราจึงต้องเสียภาษี

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งปัญหา

4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 คน โดยคละกัน ระหว่าง เก่ง ปานกลาง อ่อน ต่อจากนั้นให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงาน แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตั้งปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1) เพื่อสืบสวนสอบสวนดังนี้

4.1 กำหนดปัญหา

4.1.1) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1) มีกฎหมายใดบ้าง และกฎหมายแต่ละฉบับมีสาระสำคัญอย่างไร

4.1.2) บุคคลใดบ้างที่ต้องเสียภาษีเงินได้

4.1.3) การยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีวิธีดำเนินการ
อย่างไร

4.2 ให้นักเรียนเขียนปัญหาลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 1

ขั้นที่ 3 ขั้นตั้งสมมติฐาน

5. ให้นักเรียนตั้งสมมติฐานจากปัญหา

6. ให้นักเรียนเขียนสมมติฐานลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 2

7. แจกใบความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1)

(ชั่วโมงที่ 2 - 3)

ขั้นที่ 4 ขั้นนิยามความหมาย

8. ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำว่า “การอนุรักษ์” “ทรัพยากรธรรมชาติ” “ภาษีเงิน
ได้บุคคลธรรมดา” จากพจนานุกรม หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และจากอินเทอร์เน็ต และเขียนลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่
3

ขั้นที่ 5 ขั้นรวบรวมข้อมูล

9. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล สถานที่การหาข้อมูล วิธีการ
หาข้อมูล และเขียนบันทึกในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อ 4.1

10. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ เอกสารใบ
ความรู้ หนังสือที่ครูแนะนำ อินเทอร์เน็ต และอื่นๆ

11. ให้นักเรียนเขียนบันทึกสรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1
ข้อ 4.2

ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินและวิเคราะห์ข้อมูล

12. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มประเมินข้อมูลว่า ข้อมูลที่ได้ค้นคว้าและรวบรวมมาได้
เกี่ยวข้องกับปัญหามากน้อยเพียงใด มีความถูกต้อง เพียงตรง น่าเชื่อถือหรือไม่ โดยให้นักเรียนใน
กลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นและอภิปราย

13. ให้นักเรียนเขียนผลการประเมินข้อมูลลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 5.1

ขั้นที่ 7 ขั้นทดสอบสมมติฐาน

14. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ศึกษา และผ่านการวิเคราะห์
มาสรุปเพื่อตอบคำถามของสมมติฐานจากปัญหาที่กลุ่มได้ตั้งไว้ โดยพิจารณาข้อมูลที่สรุปนั้นตรง
กับสมมติฐานหรือไม่

15. เขียนสรุปผลข้อมูลที่สนับสนุนสมมติฐานลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 5.2

(ชั่วโมงที่ 4)**ขั้นที่ 8 ขั้นสรุป**

16.ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มสรุปคำตอบ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ โดยสรุปลงในใบงานที่ 1 ข้อที่ 6

17. สุ่มตัวแทนกลุ่มออกมาสรุปหน้าชั้นเรียน
18. นักเรียนกับครูร่วมกันสรุปเพื่อให้ความสมบูรณ์มากขึ้น
19. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 2
20. ทำแบบทดสอบหลังเรียนแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

- ใบงานที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1)
- ใบความรู้ที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1)
- คลิปวิดีโอเรื่อง การจับกุมผู้ลักลอบตัดป่าไม้
- แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(ภ.ง.ด. 91)
- อินเทอร์เน็ต
- หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้**วิธีการวัดและประเมินผล**

- สังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม
- ประเมินจากใบงาน
- ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
- สังเกตจากการนำเสนอผลการอภิปราย

เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบสังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินใบงาน
- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ
- แบบสังเกตการนำเสนอผลการอภิปราย

เกณฑ์การประเมิน

- การประเมินการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน 9-10	ระดับ ดีมาก
คะแนน 7-8	ระดับ ดี
คะแนน 5-6	ระดับ พอใช้
คะแนน 0-4	ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินใบงาน

คะแนน 2.50 - 3.00	ระดับ ดี
คะแนน 1.50 - 2.49	ระดับ พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า 1.50	ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

คะแนน 2.50 - 3.00	ระดับ ดี
คะแนน 1.50 - 2.49	ระดับ พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า 1.50	ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินการนำเสนอผลการอภิปราย

คะแนน 2.50 - 3.00	ระดับ ดี
คะแนน 1.50 - 2.49	ระดับ พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า 1.50	ระดับ ควรปรับปรุง

แหล่งเรียนรู้

ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ สำนักงานทนายความ สถานีตำรวจ ศาลยุติธรรม

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre – Test and Post - Test)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

คำชี้แจง - ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ไม้ที่เป็นไม้หวงห้ามตามกฎหมายคือข้อใด
 - ก. ไม้สัก
 - ข. ไม้กฤษณฉกรรจ์
 - ค. ไม้ยูคาลิปตัส
 - ง. ไม้จามจุรี
2. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของคำว่าป่าตามกฎหมาย
 - ก. ที่ดิน
 - ข. ลำน้ำ
 - ค. ภูเขา
 - ง. อากาศเหนือพื้นดิน
3. กฎหมายใดที่กำหนดขึ้นมาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และเร่งรัดการขยายพันธุ์สัตว์ป่า
 - ก. พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
 - ข. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พุทธศักราช 2504
 - ค. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
 - ง. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
4. กฎหมายใดที่กำหนดขึ้นมาเพื่อส่งเสริมและควบคุมการใช้พันธุ์พืชที่ดี เพื่อให้เกษตรกรได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอ
 - ก. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พุทธศักราช 2504
 - ข. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
 - ค. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
 - ง. พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2550

5. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับเขตอุทยานแห่งชาติ
- ประชาชนสามารถเข้าทำกินในที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติได้
 - ประชาชนสามารถเข้าไปเก็บหาของป่าในเขตอุทยานแห่งชาติได้
 - ประชาชนสามารถเข้าไปล่าสัตว์ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติได้
 - ประชาชนสามารถเข้าไปท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติได้
6. บุคคลใดที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- บริษัท
 - ห้างหุ้นส่วน
 - มูลนิธิ
 - นายแดงเจ้าของร้านอาหาร
7. ผู้มีเงินได้สุทธิเป็นจำนวนเท่าใดที่มีหน้าที่ในการเสียภาษี
- มีเงินได้สุทธิกว่า 50,000 บาทต่อปี
 - มีเงินได้สุทธิกว่า 80,000 บาทต่อปี
 - มีเงินได้สุทธิกว่า 100,000 บาทต่อปี
 - มีเงินได้สุทธิกว่า 150,000 บาทต่อปี
8. สถานที่ใดที่ใช้ในการยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- สำนักงานสรรพสามิต
 - สำนักงานสรรพากร
 - สำนักงานที่ดิน
 - สำนักงานพาณิชย์
9. บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคือข้อใด
- ข้าราชการ
 - เกษตรกร
 - เจ้าของกิจการ
 - กงสุลของรัฐต่างประเทศ
10. การยื่นแบบเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต้องยื่นภายในกำหนดเวลาเท่าใด
- ภายในวันที่ 31 มีนาคมของปีถัดไป
 - ภายในวันที่ 30 เมษายนของปีถัดไป
 - ภายในวันที่ 30 มิถุนายนของปีถัดไป
 - ภายในวันที่ 31 สิงหาคมของปีถัดไป

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre – Test and Post - Test)

1.ก

2.ง

3.ง

4.ง

5.ง

6.ง

7.ง

8.ข

9.ง

10.ก

ใบความรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1) เวลา 4 ชั่วโมง
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กฎหมายเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษ ตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีใดๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการตนเองตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป สำหรับผู้มีเงินได้บางกรณี กฎหมายยังกำหนดให้ยื่นแบบฯ เสียภาษีตอนครึ่งปี สำหรับรายได้ ที่เกิดขึ้นจริงในช่วงครึ่งปีแรก เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระและเงินได้บางกรณี กฎหมายกำหนดให้ ผู้จ่ายทำหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินได้ที่จ่ายบางส่วน เพื่อให้มีการทยอยชำระภาษีขณะที่มีเงินได้เกิดขึ้นอีกด้วย

ผู้มีหน้าที่เสีย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ผู้ที่มีเงินที่เกิดขึ้นระหว่างปีที่ผ่านมาโดยมีสถานะ ดังนี้

1. บุคคลธรรมดา
2. ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชั้นิติบุคคล
3. ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี
4. กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง

ตามกฎหมาย เงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรียกว่า "เงิน ได้พึงประเมิน"

หมายถึง เงินได้ของบุคคลใดๆ หรือหน่วยภาษีใดข้างต้นที่เกิดขึ้นระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีใดๆ หรือเงินได้ที่เกิดขึ้นในปีภาษี ได้แก่

1. เงิน
2. ทรัพย์สินซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน ที่ได้รับจริง
3. ประโยชน์ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน(เกณฑ์เงินสด)
4. เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้

5. เครดิตภาษีตามที่กฎหมายกำหนด

วิธีการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แบ่งออกเป็น 5 วิธีดังนี้

1. การเสียภาษีโดยถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย
2. การเสียภาษีโดยยื่นรายการประเมินตนเอง (SELF-ASSESSMENT)
3. การเสียภาษีโดยเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บ (AUTHORITATIVE ASSESSMENT)
4. การเสียภาษีเงินได้แทนผู้ค้าหรือ โดยโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง
5. การเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายมีดังนี้

1. บทบัญญัติเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 และมาตรา 3 เทรส แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ 144 และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 4/2528 ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์โดยสังเขปเกี่ยวกับ

- (1) ผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ณ ที่จ่ายและนำส่ง
- (2) ประเภทเงินได้พึงประเมินที่ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย
- (3) ผู้จ่ายเงินได้ที่ต้องถูกหักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไว้ ณ ที่จ่าย
- (4) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่าย

2. หน้าที่ของผู้จ่ายเงินได้ที่ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไว้ ณ ที่จ่าย

(1) การคำนวณหักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ณ ที่จ่าย ให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

(2) การนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย พร้อมทั้งยื่นรายการนำส่งภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดจากเดือนที่ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ไม่ว่าจะได้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายไว้แล้วหรือไม่ก็ตาม ตามมาตรา 52 มาตรา 53 และมาตรา 59 ได้แก่

- ก.จ.ด.1 แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 (1) สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร

- ก.จ.ด.2 แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 (2) สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (3) และ (4) แห่งประมวลรัษฎากร

- ก.จ.ด.3 แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 (3) (4) และมาตรา 3 เทรส สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5)(6)(7) หรือ (8) แห่งประมวลรัษฎากร

(3) การยื่นรายการสรุปการจ่ายเงินได้และการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย เฉพาะกรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 58 แห่งประมวลรัษฎากร ได้แก่

- ก.จ.ค.1 ก แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีถัดจากปีที่จ่ายเงินได้
 - ก.จ.ค.2 ก แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (3) และ (4) ภายในเดือนมกราคมของปีถัดจากปีที่จ่ายเงินได้
 - ก.จ.ค.3 ก แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5)(6)(7) หรือ (8) แห่งประมวลรัษฎากร ภายในเดือนมกราคมของปีถัดจากปีที่จ่ายเงินได้
 - (4) การออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด และภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา 50 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 62)
 - (5) ความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ของผู้จ่ายเงินได้และผู้มีเงินได้ในฐานะ ลูกหนี้ร่วม (มาตรา 54 แห่งประมวลรัษฎากร) พร้อมทั้งเงินเพิ่ม (มาตรา 27) และระวางโทษปรับทางอาญา (มาตรา 35 แห่งประมวลรัษฎากร)
3. การจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายไม่เป็นเหตุเสื่อมสิทธิที่เจ้าพนักงานประเมินในการจะเรียกเก็บภาษีตามวิธีอื่น (มาตรา 55 แห่งประมวลรัษฎากร) อำนาจเจ้าพนักงานประเมินในการส่งหนังสือแจ้งความเพื่อตรวจสอบภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (มาตรา 51 แห่งประมวลรัษฎากร)
4. ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินได้ และถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ (มาตรา 60 แห่งประมวลรัษฎากร)
5. การขอคืนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภายในสามปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งปีที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย (มาตรา 63 แห่งประมวลรัษฎากร)

เครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่จะมีผลทำให้การจัดการหรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประสบความสำเร็จก็คือกฎหมาย ทั้งนี้เพราะต้องอาศัยกฎหมายเพื่อกำหนดนโยบายการจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักความสมดุลของธรรมชาติ มีความสอดคล้องกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ วิธีการ ประสานงานขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และในขณะเดียวกันก็เป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนดอย่างชัดเจนด้วย

เดิมที่ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพียงฉบับเดียวที่ครอบคลุมเรื่องการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและสิ่งแวดล้อม คือพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฉบับที่ 1 พ.ศ. 2518 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2521 แต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ มิได้มีกลไกที่เป็นระบบที่จะช่วยให้มีการ เปลี่ยนแปลงนโยบายและแผนที่ผ่านมาเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีไปสู่ภาคปฏิบัติที่ได้ผลขาดความต่อเนื่องในการติดตามตรวจสอบโครงการที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว ขาดอำนาจในการลงโทษและการบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และประเด็นที่สำคัญก็คือ ไม่มีการกำหนดความรับผิดชอบของผู้ทำลายสิ่งแวดล้อมที่จะต้องรับภาระในการแก้ไข นอกจากนี้ยังไม่เปิดโอกาสให้มีการจัดทำเครือข่ายการทำงานด้านการแก้ไขปัญหามลพิษที่จะช่วยให้มีการผ่นกกำลังระหว่างภาครัฐบาล เอกชนและองค์กรเอกชนอย่างมีระบบ รวมทั้งยังไม่ได้ มีการกระจายอำนาจออกไปสู่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นให้เพียงพอด้วย

ปัจจุบันมีการตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นกฎหมายที่จะเอื้ออำนวยต่อการควบคุมและแก้ไขปัญหามลพิษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นคือ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีผลทำให้เกิดมาตรการ การดำเนินงานต่าง ๆ อาทิเช่น การรับรององค์กรให้มีเอกภาพทั้งในการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมการควบคุมมลพิษ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมออกสู่จังหวัดและท้องถิ่น การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดการพิจารณาและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้งก่อนและหลังโครงการพัฒนา การกำหนดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายของประชาชนและเอกชนที่จะมีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การนำมาตรการด้านการเงินการคลังมาใช้เป็นมาตรการเสริมเพื่อให้เป็นแรงจูงใจ และมาตรการบังคับให้ส่วนราชการท้องถิ่น องค์กรเอกชน และภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ภายใต้หลักการ "ผู้ก่อให้เกิดมลพิษ ต้องมีหน้าที่เสียค่าใช้จ่าย" การกำหนดหรือจำแนกพื้นที่ในการแก้ไขปัญหามลพิษ โดย เร่งด่วน เพื่อการคุ้มครองอนุรักษ์และควบคุมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีการกำหนดความรับผิดชอบทางแพ่ง การต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือสินไหม

ทดแทนกรณีทำให้เกิดการแพร่กระจายมลพิษ และการเพิ่มบทลงโทษในการไม่ปฏิบัติตาม
กฎระเบียบที่กำหนดขึ้นด้วย ทั้งในรูปของการปรับและการระวางโทษจำคุกเป็นต้น

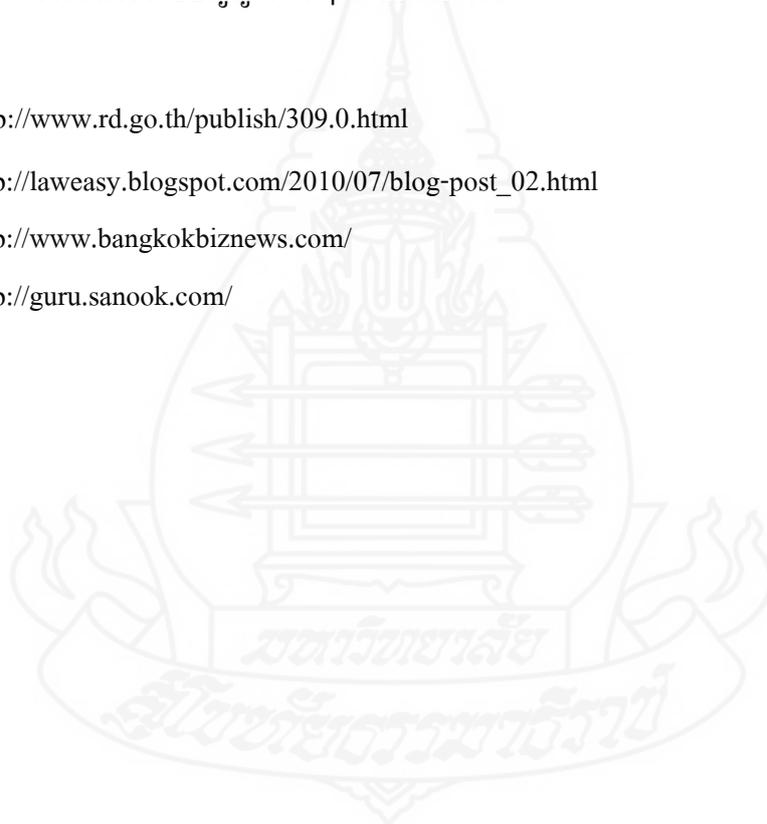
นอกจากนี้แล้วยังมีกฎหมายฉบับอื่น ๆ ซึ่งมีบทบัญญัติบางมาตราที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
จัดการ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอีกหลายฉบับอาทิเช่น พระราชบัญญัติโรงงาน 2535
พระราชบัญญัติสาธารณสุข 2535 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย 2535 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510
พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520
พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2503
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2503 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 เป็นต้น
รวมทั้งยังมีประกาศกระทรวงเกษตรกรรม ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม โดยอาศัย
ความตามมาตราในพระราชบัญญัติต่าง ๆ ข้างต้นอีกด้วย

ที่มา: <http://www.rd.go.th/publish/309.0.html>

http://laweasy.blogspot.com/2010/07/blog-post_02.html

<http://www.bangkokbiznews.com/>

<http://guru.sanook.com/>

ใบงานที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1) เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.....เลขที่.....
- 2.....เลขที่.....
- 3.....เลขที่.....
- 4.....เลขที่.....
- 5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ใบงานนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของแต่ละตอน

ตอนที่ 1 การสืบสวนสอบสวน

คำสั่ง - ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและปฏิบัติตามคำชี้แจงของแต่ละข้อ

1.ปัญหาที่นักเรียนในกลุ่มทำการสืบสวนสอบสวน คือ

.....

.....

.....

.....

2.สมมติฐานที่ตั้ง คือ

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1) เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม..... ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.....เลขที่.....
- 2.....เลขที่.....
- 3.....เลขที่.....
- 4.....เลขที่.....
- 5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการพฤติกรรม	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	ความร่วมมือ				
2	การแสดงความคิดเห็น				
3	การรับฟังความคิดเห็น				
4	การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม				
5	ยอมรับมติของกลุ่ม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.ความร่วมมือ	3	สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือในการทำงาน	สมาชิกบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน
2.การแสดงความ ความคิดเห็น	3	สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น	ประธานกลุ่มหรือสมาชิกบางคนผูกขาดการแสดงความคิดเห็น	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็น
3.การรับฟังความคิดเห็น	3	สมาชิกทุกคนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
4.การร่วมปรับปรุง ผลงานกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้องสะอาดเรียบร้อย	สมาชิกบางคนร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้อง	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้อง
5.ยอมรับมติกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนยอมรับมติของกลุ่ม	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับมติของกลุ่มซึ่งเป็นเสียงข้างมาก	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับมติของกลุ่มแม้มีการแสดงเหตุผล

แบบประเมินใบงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1) เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง -ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	ความถูกต้อง				
2	การเก็บรวบรวมข้อมูล				
3	การวิเคราะห์สรุปข้อมูล				
4	ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินใบงาน

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.ความถูกต้อง	3	ผลงานถูกต้องตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้	ผลงานบางประเด็นไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้	ผลงานส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องตามประเด็นที่กำหนดไว้
2.การรวบรวมข้อมูล	3	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งที่มาและข้อมูลที่หลากหลาย	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลมากกว่า 1 แหล่งและสรุปข้อมูล	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลเพียงแหล่งเดียวและสรุปข้อมูล
3.การวิเคราะห์สรุปข้อมูล	3	เขียนสรุปตามความเข้าใจของสมาชิกได้ครบทุกหัวข้อ มีการอธิบายเพิ่มเติมตามความเข้าใจ	เขียนสรุปข้อมูลได้ครบทุกหัวข้อ มีรายละเอียดโดยคัดลอกจากข้อมูลเดิม	เขียนสรุปข้อมูลไม่ครบทุกหัวข้อ ไม่มีการเขียนรายละเอียดเพิ่มเติม
4.ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	3	ผลงานทั้งหมดสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	ผลงานสะอาดแต่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย	ผลงานไม่สะอาดและไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
5.การตรงต่อเวลา	3	ส่งผลงานตรงตามกำหนดเวลา	ส่งผลงานช้ากว่ากำหนดเวลา	ส่งผลงานไม่ตรงตามกำหนดเวลาและต้องให้ทวงถาม

แบบสังเกตการนำเสนอผลการอภิปราย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1) เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	การเตรียมความพร้อม				
2	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน				
3	รูปแบบการนำเสนอ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การรักษาเวลา				
6	ความสนใจของผู้ฟัง				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมมาลา)

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงานการอภิปราย

เกณฑ์การประเมิน	คะแนนเต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.การเตรียมความพร้อม	3	มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ/อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง	มีสื่อ/อุปกรณ์พร้อมแต่ขาดการจัดเตรียมสถานที่	สื่อและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ
2.เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน	3	มีสาระสำคัญครบถ้วนตามจุดประสงค์ มีรายละเอียดมากและถูกต้อง	สาระสำคัญไม่ครบถ้วนแต่ตามประสงค์	สาระสำคัญไม่ตามจุดประสงค์
3.รูปแบบการนำเสนอ	3	มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยี ประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด	มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยี ประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่น	มีเทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสมและไม่น่าสนใจ
4.การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	คะแนนเต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
5.การรักษาเวลา	3	ดำเนินกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด	ดำเนินกิจกรรมเร็วเกินกว่าเวลาที่กำหนด	ดำเนินกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่กำหนด
6.ความสนใจของผู้ฟัง	3	ผู้ฟังร้อยละ 90 ขึ้นไปสนใจและให้ความร่วมมือ	ผู้ฟังร้อยละ 70-89 สนใจและให้ความร่วมมือ	ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70สนใจและให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ฉ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)
รหัสวิชา ส 21101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวลา 4 ชั่วโมง

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ 1. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความหมายของกฎหมายแรงงานได้
- อธิบายหลักเกณฑ์ของการใช้แรงงานตามกฎหมายแรงงานได้
- อธิบายความหมายของกฎหมายปกครองได้
- อธิบายรูปแบบของการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตามกฎหมายปกครองได้

สาระสำคัญ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2) ได้แก่ กฎหมายแรงงานและกฎหมายปกครอง ซึ่งกฎหมายแรงงานนั้นเป็นกฎหมายที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจ้างแรงงานของนายจ้าง และได้กำหนดสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้างเอาไว้เพื่อไม่ให้ทั้งสองฝ่ายเกิดการเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ส่วนกฎหมายปกครองเป็นกฎหมายที่รัฐใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศ ซึ่งได้แบ่งการบริหารออกเป็นสามส่วนคือ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเทศนั้น จำเป็นที่จะต้องให้เด็กได้เรียนรู้เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2) ได้แก่

- กฎหมายแรงงาน
- กฎหมายปกครอง

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การจำแนก การให้เหตุผล การสรุปความรู้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

- ใบงานที่ 1 เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(ชั่วโมงที่ 1)

ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

- แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนฟัง

ขั้นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ (วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน)

ขั้นที่ 1 ขั้นเผชิญปัญหา

- 1.ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับกรรมกรก่อสร้าง
- 2.สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพข่าวการประชุมรัฐสภา จากหนังสือพิมพ์
- 3.ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ข้างต้น โดยใช้คำถามกระตุ้น

ดังนี้

- 3.1นักเรียนคิดว่าผู้ใช้แรงงานมีสิทธิตามกฎหมายอย่างไร
- 3.2นักเรียนคิดว่ารัฐบาลมีวิธีการอย่างไรในการปกครองประเทศ

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งปัญหา

4.ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 คน โดยคละกัน ระหว่าง เก่ง ปานกลาง อ่อน ต่อจากนั้นให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงาน แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตั้งปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)เพื่อสืบสวนสอบสวนดังนี้

4.1กำหนดปัญหา

- 4.1.1 เวลาทำงานสำหรับผู้ใช้แรงงานมีรายละเอียดอย่างไรบ้าง
- 4.1.2 ประเทศของเราได้จัดรูปแบบในการปกครองอย่างไรบ้าง
- 4.2ให้นักเรียนเขียนปัญหาลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 1

ชั้นที่ 3 ขั้นตั้งสมมติฐาน

5. ให้นักเรียนตั้งสมมติฐานจากปัญหา
6. ให้นักเรียนเขียนสมมติฐานลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 2
7. แจกใบความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)
(ชั่วโมงที่ 2 - 3)

ชั้นที่ 4 ขั้นนิยามความหมาย

8. ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำว่า “กฎหมายแรงงาน “ “กฎหมายปกครอง ” จากพจนานุกรม หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และจากอินเทอร์เน็ต และเขียนลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 3

ชั้นที่ 5 ขั้นรวบรวมข้อมูล

9. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล สถานที่การหาข้อมูล วิธีการหาข้อมูล และเขียนบันทึกในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อ 4.1
10. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ เอกสาร ใบความรู้ หนังสือที่ครูแนะนำ อินเทอร์เน็ต และอื่นๆ
11. ให้นักเรียนเขียนบันทึกสรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อ 4.2

ชั้นที่ 6 ขั้นประเมินและวิเคราะห์ข้อมูล

12. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มประเมินข้อมูลว่า ข้อมูลที่ได้ค้นคว้าและรวบรวมมาได้เกี่ยวข้องกับปัญหามากน้อยเพียงใด มีความถูกต้อง เพียงตรง น่าเชื่อถือหรือไม่ โดยให้นักเรียนในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นและอภิปราย
13. ให้นักเรียนเขียนผลการประเมินข้อมูลลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 5.1

ชั้นที่ 7 ขั้นทดสอบสมมติฐาน

14. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ศึกษา และผ่านการวิเคราะห์มาสรุปเพื่อตอบคำถามของสมมติฐานจากปัญหาที่กลุ่มได้ตั้งไว้ โดยพิจารณาข้อมูลที่สรุปนั้นตรงกับสมมติฐานหรือไม่

15. เขียนสรุปผลข้อมูลที่สนับสนุนสมมติฐานลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 5.2
(ชั่วโมงที่ 4)

ชั้นที่ 8 ขั้นสรุป

16. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มสรุปคำตอบ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ โดยสรุปลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 ข้อที่ 6

17. สุ่มตัวแทนกลุ่มออกมาสรุปหน้าชั้นเรียน
18. นักเรียนกับครูร่วมกันสรุปเพื่อให้ความสมบูรณ์มากขึ้น
19. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดลงในใบงานที่ 1 ตอนที่ 2
20. ทำแบบทดสอบหลังเรียนแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

- ใบงานที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)
- ใบความรู้ที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)
- คลิปวิดีโอเกี่ยวกับกรรมกรก่อสร้าง
- ภาพถ่ายเกี่ยวกับการประชุมรัฐสภา จากหนังสือพิมพ์
- อินเทอร์เน็ต
- หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการวัดและประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม
- ประเมินจากใบงาน
- ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
- สังเกตจากการนำเสนอผลการอภิปราย

เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบสังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินใบงาน
- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ
- แบบสังเกตการนำเสนอผลการอภิปราย

เกณฑ์การประเมิน

- การประเมินการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7-8 ระดับ ดี

คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้

คะแนน 0-4 ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินใบงาน

คะแนน 2.50 - 3.00 ระดับ ดี

คะแนน 1.50 - 2.49 ระดับ พอใช้

คะแนน ต่ำกว่า 1.50 ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

คะแนน 2.50 - 3.00 ระดับ ดี

คะแนน 1.50 - 2.49 ระดับ พอใช้

คะแนน ต่ำกว่า 1.50 ระดับ ควรปรับปรุง

-การประเมินการนำเสนอผลการอภิปราย

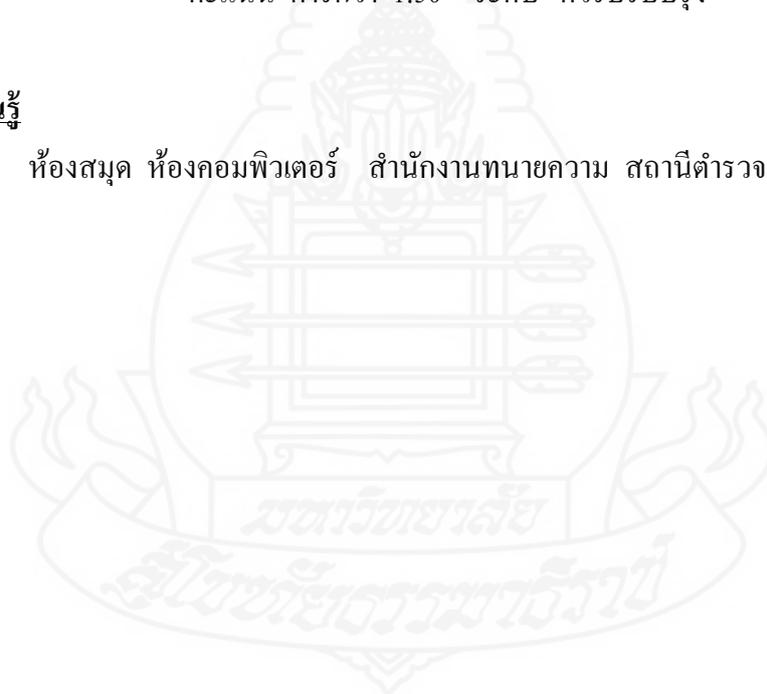
คะแนน 2.50 - 3.00 ระดับ ดี

คะแนน 1.50 - 2.49 ระดับ พอใช้

คะแนน ต่ำกว่า 1.50 ระดับ ควรปรับปรุง

แหล่งเรียนรู้

ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ สำนักงานทนายความ สถานีตำรวจ ศาลยุติธรรม

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre – Test and Post - Test)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

คำชี้แจง - ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- 1.กฎหมายที่บัญญัติถึงสิทธิระหว่างนายจ้างและลูกจ้างคือกฎหมายใด
 - ก.กฎหมายอาญา
 - ข.กฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 - ค.กฎหมายแรงงาน
 - ง.กฎหมายปกครอง
- 2.ศาลที่มีอำนาจในการตัดสินคดีแรงงานคือศาลใด
 - ก.ศาลแรงงาน
 - ข.ศาลยุติธรรม
 - ค.ศาลทหาร
 - ง.ศาลปกครอง
- 3.ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระสำคัญของกฎหมายแรงงาน
 - ก.วันหนึ่งจะมีเวลาทำงานไม่เกิน 8 ชั่วโมง
 - ข.สัปดาห์หนึ่งต้องทำงานไม่เกิน 48 ชั่วโมง
 - ค.การลาภิกจะไม่ได้รับค่าจ้างจากนายจ้าง
 - ค.ห้ามมิให้นายจ้างจ้างลูกจ้างทำงานในวันหยุดโดยเด็ดขาดแม้ลูกจ้างจะยินยอมด้วยก็ตาม
- 4.นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างมีวันหยุดประจำสัปดาห์อย่างน้อยกี่วัน
 - ก. 1 วัน
 - ข. 2 วัน
 - ค. 3 วัน
 - ง. 4 วัน

5. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็ก

ก. นายจ้างสามารถจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี เป็นลูกจ้างได้

ข. นายจ้างสามารถจ้างลูกจ้างเด็กมาทำงานในช่วงเวลา 22.00 น. ถึง เวลา 06.00 น. ได้ โดยไม่ต้องขออนุญาตจากอธิบดี

ค. นายจ้างสามารถจ้างลูกจ้างเด็กมาทำงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้

ง. นายจ้างไม่สามารถจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี เป็นลูกจ้างได้โดยเด็ดขาด

6. ข้อใดเป็นการปกครองส่วนกลาง

ก. กรุงเทพมหานคร

ข. เมืองพัทยา

ค. จังหวัด

ง. กระทรวง

7. ข้อใดเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่น

ก. กรุงเทพมหานคร

ข. หมู่บ้าน

ค. กรม

ง. อำเภอ

8. ข้อใดเป็นการปกครองส่วนภูมิภาค

ก. จังหวัด

ข. เมืองพัทยา

ค. เทศบาล

ง. องค์การบริหารส่วนตำบล

9. ศาลที่มีอำนาจในการตัดสินคดีปกครองคือศาลใด

ก. ศาลยุติธรรม

ข. ศาลอาญา

ค. ศาลทหาร

ง. ศาลปกครอง

10.เมื่อประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ประชาชนสามารถฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ที่ศาลใด

- ก.ศาลทหาร
- ข.ศาลปกครอง
- ค.ศาลยุติธรรม
- ง.ศาลอาญา

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre – Test and Post - Test)

1.ค

2.ก

3.ค

4.ก

5.ง

6.ง

7.ก

8.ก

9.ง

10.ข

ใบความรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2) เวลา 4 ชั่วโมง
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กฎหมายแรงงาน

กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน หมายถึง กฎหมายที่บัญญัติถึงสิทธิและหน้าที่ระหว่าง นายจ้างและลูกจ้าง โดยกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการใช้แรงงานและการจ่ายค่าตอบแทนในการทำงาน ทั้งนี้ เพื่อให้ลูกจ้างทำงานด้วยความปลอดภัย มีสุขภาพอนามัยดี ได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการตามสมควร

กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ เป็นกฎหมายที่กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อกันระหว่าง บุคคลสองฝ่าย คือ ฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง เพื่อให้บุคคลทั้งสองฝ่ายได้มีความเข้าใจอันดีต่อกัน สามารถตกลงในเรื่องสิทธิหน้าที่ และผลประโยชน์ในการทำงานร่วมกัน ได้รวมทั้งกำหนดวิธีการ ระงับข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทแรงงานที่เกิดขึ้นให้ยุติลง โดยรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบสุข ในสถานประกอบกิจการ ซึ่งจะส่งผลถึงเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ

กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายดังกล่าวคือ พระราชบัญญัติ พนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์พ.ศ. 2534 เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและแรงงานสัมพันธ์ในภาครัฐวิสาหกิจเป็นการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ซึ่งไม่น้อยกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตาม กฎหมายคุ้มครองแรงงาน

กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน เป็นการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำให้สถานประกอบ กิจการถือปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดีปราศจากอุบัติเหตุ และโรคเนื่องจากการ ทำงาน "ประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงแรงงาน และประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงานที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ลง วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ.2515 ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติคุ้มครอง แรงงาน พ.ศ.2541 ทั้งนี้เนื่องจากจะมีกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ" "พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มีสาระสำคัญดังนี้"

วันเวลาทำงาน

1. วันทำงานไม่เกินสัปดาห์ละ 6 วัน
2. กำหนดเวลาทำงานปกติในทุกประเภทไม่เกิน 8 ชั่วโมง / วัน หรือไม่เกิน 48 ชั่วโมง / สัปดาห์ ถ้าเป็นการทำงานอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายกระทรวง กำหนดให้ทำงานไม่เกิน 7 ชั่วโมง / วัน หรือไม่เกิน 42 ชั่วโมง/สัปดาห์
3. กำหนดเวลาพักระหว่างวันทำงาน ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง อาจตกลงพักน้อยกว่าครั้งละ 1 ชั่วโมงก็ได้ แต่รวมกันไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง / วัน
4. กำหนดให้มีวันหยุดประจำสัปดาห์ ไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 วัน ห่างกันไม่เกิน 6 วัน และวันหยุดตามประเพณี ไม่น้อยกว่าปีละ 13 วัน รวมวันแรงงานแห่งชาติด้วย สำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปี ไม่น้อยกว่า 6 วันทำการ เมื่อลูกจ้างทำงานครบ 1 ปี

ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา

1. อัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดภูเก็ตคือ 181 บาท/วัน
2. ค่าล่วงเวลา และค่าทำงานในวันหยุด
 - ทำเกินเวลาทำงานปกติของวันทำงาน ได้รับค่าล่วงเวลา 1.5 เท่าของอัตราค่าจ้าง/ชั่วโมง
 - ทำงานในวันหยุดในเวลาปกติ / สำหรับวันหยุดที่ได้ค่าจ้างจะได้รับเพิ่มอีก 1 เท่า ในวันหยุดที่ไม่ได้รับค่าจ้างจะได้รับเพิ่มเป็น 2 เท่าของค่าจ้างในวันทำงาน
 - ทำงานล่วงเวลาในวันหยุด ได้รับค่าล่วงเวลาในวันหยุดไม่น้อยกว่า 3 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมง ในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ
3. ลูกจ้างทั้งชายและหญิง มีสิทธิได้รับค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด เท่าเทียมกันในงานที่มีลักษณะและคุณภาพอย่างเดียวกันและปริมาณเท่ากัน

การลาป่วยและการลาคลอด

1. ลาป่วยได้เท่าที่ป่วยจริง แต่ได้รับค่าจ้างไม่เกิน 30 วันทำงาน
2. ลาคลอดได้ไม่เกิน 90 วัน โดยได้รับค่าจ้าง 45 วัน
3. ลาเพื่อรับราชการทหาร ได้ไม่เกินปีละ 60 วัน โดยได้รับค่าจ้าง
4. ลาเพื่อทำหมันได้รับค่าจ้างตลอดเวลาที่แพทย์วินิจฉัยให้หยุด
5. ลากิจธุระ อันจำเป็น แล้วแต่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน
6. ลาเพื่อเข้ารับการอบ

- วันหยุด**
1. วันหยุดประจำสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน สำหรับลูกจ้างรายวันไม่ได้รับค่าจ้าง
 2. วันหยุดตามประเพณี อย่างน้อยปีละ 13 วัน (รวมวันแรงงานแห่งชาติแล้ว) โดยได้รับค่าจ้าง

3. วันหยุดพักผ่อนประจำปี ปีละ 6 วันทำงาน โดยได้รับค่าจ้าง ซึ่งนายจ้างเป็นผู้กำหนดวันหยุด
ค่าชดเชย

1. ลูกจ้างมีสิทธิได้รับค่าชดเชย หากนายจ้างเลิกจ้าง โดยลูกจ้างไม่มีความผิดดังนี้

- 1) ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 120 วันแต่ไม่ครบ 1 ปี มีสิทธิได้รับเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย 30 วัน
- 2) ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 1 ปีแต่ไม่ครบ 3 ปี มีสิทธิได้รับเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย 90 วัน
- 3) ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 3 ปีแต่ไม่ครบ 6 ปี มีสิทธิได้รับเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย 180 วัน
- 4) ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 6 ปีแต่ไม่ครบ 10 ปี มีสิทธิได้รับเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย 240 วัน
- 5) ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 10 ปีขึ้นไป มีสิทธิได้รับเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย 300 วัน

2. กรณีย้ายสถานประกอบการ นายจ้างต้องแจ้งให้แก่ลูกจ้างทราบล่วงหน้าไม่เกิน 30 วัน หากลูกจ้างไม่ต้องการไปทำงานด้วย ลูกจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญา โดยได้รับค่าชดเชยพิเศษ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของอัตราค่าชดเชยที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับ

3. ค่าชดเชยพิเศษ ในกรณีที่นายจ้างจะเลิกจ้างลูกจ้างเพราะเหตุปรับปรุงหน่วยงานกระบวนการผลิต การจำหน่ายหรือการบริการ อันเนื่องมาจากการนำเครื่องจักรมาใช้หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรือเทคโนโลยี หากนายจ้าง ไม่แจ้งล่วงหน้าหรือแจ้งล่วงหน้าน้อยกว่าระยะเวลา 60 วันนายจ้างต้องจ่ายค่าชดเชยพิเศษดังนี้

- 1) ลูกจ้างจะได้รับค่าบอกกล่าวล่วงหน้า 60 วัน
- 2) ลูกจ้างจะได้รับค่าชดเชยตามกฎหมาย
- 3) ลูกจ้างที่มีอายุงาน 6 ปีขึ้นไป มีสิทธิได้รับค่าชดเชยพิเศษปีละ 15 วัน เมื่อรวมค่าชดเชยทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน 360 วัน

นายจ้างไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างซึ่งเลิกจ้างในกรณีหนึ่งกรณีใดดังต่อไปนี้

- (1) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง
- (2) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย
- (3) ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (4) ผ่าฝืนข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานหรือระเบียบหรือคำสั่งของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรม และนายจ้างได้ตัดเตือนเป็นหนังสือแล้ว เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรงนายจ้างไม่จำเป็นต้องตัดเตือน หนังสือเตือนให้มีผลบังคับใช้ได้ไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ลูกจ้างได้กระทำความผิด
- (5) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาสามวันทำงานติดต่อกันไม่ว่าจะมีวันหยุดกั้นหรือไม่ก็ตาม โดยไม่มีสาเหตุอันสมควร
- (6) ได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นนักโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

การว่าจ้างแรงงานเด็ก

1. ห้ามใช้แรงงานเด็ก อายุต่ำกว่า 15 ปีทำงานโดยเด็ดขาด
2. ห้ามใช้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ในกิจการบางประเภท และทำงานระหว่างเวลา 22.00 น. - 06.00 น. ทำงานวันหยุดและทำงานล่วงเวลา
3. ห้ามใช้แรงงานเด็กในสถานที่ เติ้นรำ ร้าง หรือรอนึ่ง และตามที่กำหนดในกฎหมาย
4. ให้ลูกจ้างเด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปี มีสิทธิลาเพื่อรับการอบรม สัมมนา ที่จัดโดยสถานศึกษา หรือหน่วยงานของรัฐ โดยได้รับค่าจ้างแต่ไม่เกิน 30 วันต่อปี
5. การว่าจ้างแรงงานเด็กต่ำกว่า 18 ปี ต้องแจ้งพนักงานตรวจแรงงานภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่เด็กเข้าทำงาน

การว่าจ้างแรงงานหญิง

1. การใช้แรงงานหญิง ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างหญิงทำงานต่อไปนี้
 - งานเหมืองแร่หรืองานก่อสร้างที่ต้องทำใต้ดิน ใต้น้ำ ในถ้ำ ในอุโมงค์ หรือปล่องในภูเขา
 - เว้นแต่ลักษณะของงาน ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือ ร่างกายของลูกจ้างหญิงนั้น
 - งานที่ต้องทำบนนั่งร้านที่สูงกว่าพื้นดินตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไป
 - งานผลิตหรือขนส่งวัตถุระเบิดหรือวัตถุไวไฟ
 - งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 2. ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างหญิงที่มีครรภ์ทำงานในระหว่างเวลา 22.00น.-06.00น. ทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันหยุดหรือทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด
 3. ห้ามนายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างหญิงเพราะเหตุมีครรภ์
 4. ให้แรงงานหญิงมีสิทธิลาเพื่อคลอดบุตร ครรภ์หนึ่งไม่เกิน 90 วัน
 5. ห้ามนายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ควบคุมงานหรือผู้ตรวจงาน ล่วงเกินทางเพศต่อแรงงานหญิง หรือเด็ก
- ความปลอดภัยในการทำงาน**

1. ให้นายจ้างหรือสถานประกอบการที่มีลูกจ้างน้อยกว่า 50 คน ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในการทำงาน ระดับพื้นฐาน ระดับหัวหน้างาน และระดับบริหาร เพื่อดูแลความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการร่วมกับนายจ้าง
2. การกำหนดให้นายจ้างหรือสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คน ขึ้นไป ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ในการทำงานระดับหัวหน้างาน ระดับบริหาร และระดับวิชาชีพ
3. กำหนดให้สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประกอบด้วย นายจ้าง ผู้แทนระดับบังคับ

บัญชา ผู้แทนลูกจ้างระดับปฏิบัติการ และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน โดยมีคณะกรรมการ ตามขนาดของสถานประกอบการ

4. การให้ความคุ้มครองอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับสภาพงานและได้มาตรฐานโดยให้นายจ้างเป็นผู้จัดให้อาติ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้นายจ้างต้องจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้ลูกจ้างตามลักษณะของงาน และลูกจ้างต้องสวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าวตลอดเวลาการทำงาน โดยบังคับ

กฎหมายปกครอง

กฎหมายปกครอง เป็น กฎหมายมหาชน กฎหมายมหาชน เป็นกฎหมายที่กำหนดสถานะและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน ในฐานะที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ปกครองมีอำนาจเหนือเอกชน หรือระหว่างรัฐ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง

กฎหมายปกครอง จึงเป็น กฎหมายมหาชน ที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดระเบียบบริหารของรัฐ การดำเนินกิจกรรมของฝ่ายปกครองในการจัดบริการสาธารณะ และวางหลักความเกี่ยวพันในทางปกครองระหว่างฝ่ายปกครองกับเอกชน และฝ่ายปกครองด้วยกันเอง รวมทั้งกำหนดสถานะและการกระทำทางปกครอง

ในระบบการปกครองประเทศแบ่งองค์กรที่ใช้อำนาจเป็น 3 ฝ่าย

- ฝ่ายนิติบัญญัติ
- ฝ่ายบริหาร
- ฝ่ายตุลาการ

ฝ่ายปกครองเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในฝ่ายบริหาร งานของฝ่ายบริหารแยกเป็น 2 ส่วน คือ

1. งานทางการเมือง มีพระมหากษัตริย์ใช้อำนาจผ่านทางคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นรัฐบาล ทำหน้าที่กำหนดนโยบายในการใช้ ข้อบังคับกฎหมายต่างๆ
 2. งานทางปกครอง เป็นส่วนที่เรียกว่า ราชการประจำ มีหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายที่ฝ่ายบริหารในส่วนที่เป็นการเมืองกำหนดขึ้น คือ
 - ราชการส่วนกลาง คือ กระทรวง ทบวง กรม
 - ราชการส่วนภูมิภาค คือ จังหวัด อำเภอ
 - ราชการส่วนท้องถิ่น มี 2 รูปแบบ
1. รูปแบบทั่วไป คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล
2. รูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร พัทยา

- รัฐวิสาหกิจ

- องค์กรอิสระ เป็นองค์กรของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เป็นองค์กรที่ อิสระจากการควบคุมของฝ่ายบริหาร(รัฐบาล)โดยตรง เนื่องจากภารกิจของหน่วยงาน เช่นธนาคารแห่งประเทศไทย

- คณะกรรมการต่างๆ

กิจกรรมของฝ่ายปกครอง แบ่งเป็น

1. การกระทำทางแพ่ง คือ สัญญาทางแพ่ง เช่นองค์กรของรัฐซื้อคอมพิวเตอร์
2. การกระทำทางปกครอง คือ ผลผลิตของการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมายของ

องค์กรหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายปกครอง

การกระทำทางปกครอง แบ่งเป็น

1. นิติกรรมทางปกครอง
2. ปฏิบัติการทางปกครอง

นิติกรรมทางปกครอง

1. นิติกรรมฝ่ายเดียว คือ กฎ คำสั่งทางปกครอง
2. นิติกรรมหลายฝ่าย คือ สัญญาทางปกครอง

ประเภทของนิติกรรมทางปกครอง

กฎ เป็นบทบัญญัติที่มีผลเป็นการบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ เช่นพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ

คำสั่งทางปกครอง เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว ที่มีผลบังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

กิจการที่ฝ่ายปกครองที่เป็นการกระทำทางปกครอง มี 2 ด้าน

1. กิจการในทางควบคุม เป็นการวางกฎเกณฑ์และบังคับให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์เพื่อความมั่นคง เพื่อการจัดการเรียบร้อย เป็นการที่ฝ่ายปกครองใช้อำนาจฝ่ายเดียวที่จะกำหนดให้ฝ่ายเอกชนต้องปฏิบัติตาม และบังคับให้ฝ่ายเอกชนที่ฝ่าฝืนต้องปฏิบัติตาม เช่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ มีอำนาจออกระเบียบ ห้ามสร้างอาคารสูงเท่านี้เท่านี้ เมื่อมีการฝ่าฝืนเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่มีอำนาจก็บังคับ โดยเข้าริ้อถอนอาคาร การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม

พระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ออกระเบียบ เป็นนิตินิยมทางปกครองประเภทกฎ เพราะมีผลบังคับเป็นการทั่วไป การที่เจ้าพนักงานไปรื้ออาคารที่สร้างฝ่าฝืนเป็นการปฏิบัติทางปกครอง

2. กิจการในทางบริการ เช่น

- กิจกรรมเพื่อความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน เช่น การป้องกันประเทศ
- กิจกรรมเพื่อความสงบเรียบร้อย เช่น การสาธารณสุข การศึกษา
- กิจกรรมเพื่อความสะอาดสบายของประชาชน เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน โทรศัพท์ สัญญาจ้างก่อสร้างถนน วางท่อประปา เป็นสาธารณูปโภคอย่างหนึ่ง และเป็นไปเพื่อสาธารณประโยชน์

สัญญาทางปกครอง

คำนิยาม ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง สัญญาทางปกครอง หมายความว่า สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเป็นบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สัญญาทางปกครองมีลักษณะ ดังนี้

1. คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะต้องเป็นฝ่ายรัฐซึ่งอาจจะเป็นองค์กรหรือบุคคลที่กระทำแทนรัฐอาจทำสัญญาได้ 2 ลักษณะ จะเป็นสัญญาทางปกครอง หรือจะเป็นสัญญาทางแพ่งก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของรัฐ เช่น กระทรวงกลาโหมขับไล่ผู้บุกรุกที่ดินที่จังหวัดนครนายกเพื่อจัดสร้างโรงเรียนเตรียมทหาร กระทรวงกลาโหมใช้วิธีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเจรจาให้ค่าชดเชยกับผู้บุกรุกแล้วตกลงค่าชดเชยกัน จะเห็นได้ว่ากระทรวงกลาโหมไม่ได้เข้าทำสัญญาโดยใช้อำนาจรัฐ แต่ลดตัวลงมาเท่ากับเอกชนเจรจาท่องกัน เพื่อให้เขาชดเชยออกไปโดยจ่ายเงิน สัญญานี้เป็นสัญญาทางแพ่งไม่ใช่สัญญาทางปกครอง (คำวินิจฉัยชี้ขาดที่ 12/45)
- แต่สัญญาซื้อที่ดินตามพระราชกฤษฎีกาเวนคืนเพื่อนำมาสร้างถนนหรือใช้ในกิจการอื่นของรัฐ แม้ว่าจะเป็นสัญญาซื้อขายแต่ต้องดำเนินการทางปกครองมาก่อน คือจะต้องมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเวนคืน มีการสำรวจที่ดิน มีคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้น แล้วแจ้งให้ผู้ถูกเวนคืนทราบว่าจะพอใจหรือไม่ จะพอใจหรือไม่พอใจก็ทำสัญญาซื้อขายเพื่อให้กรรมสิทธิ์โอนจะเห็นว่ารัฐใช้อำนาจเหนือ คือกำหนดราคาข้างเดียว ไม่มีการเจรจาท่องกัน ถ้าไม่ขายก็ออกพระราชบัญญัติเวนคืนเอาที่ดินได้อยู่ดี ดังนี้เป็นสัญญาทางปกครองเพราะรัฐใช้อำนาจเหนือ (คำวินิจฉัยชี้ขาดที่ 22-23/47)

2. ลักษณะของสัญญา ซึ่งมีตัวอย่างตามตัวบทดังนี้

สัญญาสัมปทาน เป็นสัญญาที่รัฐให้เอกชนเข้ามาดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งของรัฐ โดยเอกชนเก็บเงินหรือผลประโยชน์และจ่ายค่าตอบแทนให้แก่รัฐ ซึ่งรัฐใช้อำนาจเหนือ โดยรัฐกำหนดและเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขได้เอง

สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ เป็นการบริการสาธารณะที่รัฐต้องทำ แต่รัฐให้เอกชนมารับไปทำแทน เช่น ให้เก็บขยะ ซึ่งการเก็บขยะเป็นการบริการสาธารณะที่รัฐต้องทำ แต่สัญญาจ้างบริษัทมาทำความสะอาดในสถานที่ราชการ เช่น ศาลยุติธรรมจ้างเอกชนมาทำความสะอาดบริเวณศาล งานปิดกวาดเช็ดถูไม่ใช่สาระสำคัญของภารกิจศาลยุติธรรม ไม่ใช่การบริการสาธารณะ จึงไม่ใช่สัญญาทางปกครอง แต่เป็นสัญญาทางแพ่ง สัญญาที่จัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค เช่น สัญญาจ้างเอกชนวางท่อประปา สัญญาก่อสร้างถนน เป็นสัญญาทางปกครอง สัญญาให้แสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ผู้ที่จะหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้คือรัฐ ซึ่งเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของส่วนรวม การที่รัฐจะมอบให้เอกชนแสวงหาประโยชน์ได้ โดยเอกชนให้ค่าตอบแทนแก่รัฐ เป็นสัญญาทางปกครอง

สัญญาอุปกรณ์ของสัญญาทางปกครอง เช่น สัญญาจ้างก่อสร้างถนน เป็นสัญญาทางปกครอง ส่วนสัญญาประกันการก่อสร้างโดยธนาคารเข้ามาประกันว่าจะต้องก่อสร้างให้เสร็จเป็นสัญญาอุปกรณ์ สัญญาอุปกรณ์เป็นสัญญาทางแพ่ง แต่คณะกรรมการชี้ขาดฯ ให้อยู่ในอำนาจศาลปกครอง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542

คดีปกครอง คือ คดีพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชนหรือหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง ซึ่งเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจทางปกครองออกกฎหรือคำสั่ง หรือกระทำการอื่นใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องมาจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร หรือเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

ลักษณะสำคัญของคดีปกครอง

1. คดีปกครองเป็นคดีพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน

2. คดีปกครองนั้นจะต้องเป็นคดีพิพาทที่เกิดขึ้นจากการกระทำ 3 ประการดังต่อไปนี้ ของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ

(1) การกระทำที่เป็นการใช้อำนาจทางปกครอง

(2) การที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ทางปกครองตามที่กฎหมายให้ต้องปฏิบัติ แล้วต้องปฏิบัติหน้าที่นั้นล่าช้าเกินสมควร

(3) สัญญาทางปกครอง

คดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง

1. คดีตามมาตรา 9 วรรค 1 (1) การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย มี 8 ลักษณะ

(1) กระทำโดยไม่มีอำนาจ คือ หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ถูกฟ้อง กระทำการออกคำสั่ง หรือกระทำการอื่นใด โดยที่ไม่มีกฎหมายฉบับใดให้อำนาจไว้

(2) กระทำนอกเหนืออำนาจ เป็นเรื่องของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอำนาจจะกระทำได้ตามกฎหมายแต่กระทำนอกเหนือไปจากขอบเขตที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้

(3) กระทำไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นกรณีที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ออกกฎหมายหรือออกคำสั่ง ซึ่งมีข้อความขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายฉบับที่ให้อำนาจไว้

(4) กระทำโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น เช่น กฎหมายกำหนดรูปแบบและขั้นตอนของการออกคำสั่งไว้ และวางหลักไว้ว่า ผู้ออกคำสั่งจะต้องให้เหตุผลประกอบคำสั่ง ถ้าคำสั่งไม่มีเหตุผลประกอบเป็นการผิดแบบไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กฎหมายกำหนด

(5) กระทำโดยไม่สุจริต เป็นการใช้อำนาจบิดเบือนโดยมีเจตนา หรือวัตถุประสงค์นอกเหนือไปจากวัตถุประสงค์ที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวหรือของผู้อื่น ไม่ได้กระทำการนั้นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

(6) การกระทำที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม เป็นการกระทำโดยขาดหลักความเสมอภาค โดยใช้เกณฑ์ทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ ความคิดทางการเมือง มาเป็นตัวตัดสิน เป็นต้น

(7) เป็นการสร้างขั้นตอน โดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร

(8) การใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ อำนาจดุลยพินิจ คือ การที่ฝ่ายปกครองมีอำนาจตัดสินใจอย่างอิสระที่จะเลือกกระทำกร่างอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าเลือกกระทำกร่างหรือไม่กระทำกร่างรักษาประโยชน์สาธารณะ โดยมีเหตุผลอันสมควรแล้ว ล้วนเป็นการใช้ดุลยพินิจโดยชอบแล้ว

2. คดีที่ฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณีละเลยต่อ

หน้าที่ทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และมีคำขอให้ศาลพิพากษาให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นภายในเวลาที่ศาลกำหนด ตามมาตรา 9 วรรค 1 (2) เช่น ประชาชนร้องเรียนเจ้าหน้าที่เนื่องจากบริษัทกำจัดขยะทำการกลบฝังหรือทำลายขยะไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ส่งกลิ่นเหม็น ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็ละเลยไม่ดำเนินการสั่งให้บริษัทระงับการกระทำดังกล่าว ถือเป็นคดีปกครองตามมาตรา 9 วรรค 1 (2) คำสั่งศาลปกครองสูงสุด 106/44

3. เป็นกรณีการละเมิดและความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และขอให้ศาลพิพากษาสั่งให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเยียวยาความเสียหาย โดยสั่งให้ใช้เงินส่งมอบทรัพย์สิน หรือกระทำการหรืองดเว้นกระทำการ มีเงื่อนไข 2 ประการ

(1) ต้องเป็นคดีหรือข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ออกคำสั่ง มักใช้ใบอนุญาตโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

(2) เมื่อเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ก็ต้องประกอบด้วย 4 ข้อ

1. การใช้อำนาจตามกฎหมาย

2. การออกกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น

3. ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ เช่น เจ้าหน้าที่ละเลยไม่พิจารณาคำขออนุญาตเปิดกิจการโรงงาน เป็นเหตุให้ผู้ประกอบการได้รับความเสียหาย

4. การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

4. คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ต้องคู่เป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ เป็นกรณีที่คู่ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงิน ค่าเสียหาย ฐานผิดสัญญาและส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ ตามที่กำหนดไว้ในข้อสัญญา

1. เป็นคดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี ฟ้องเอกชนต่อศาล และขอให้ศาลบังคับให้เอกชนทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เช่นกรณีบุคคลก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นรุกล้ำเข้าในน่านน้ำ ซึ่งเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือในทะเล หรือชายหาดของทะเล โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เจ้าท่ามีอำนาจออกคำสั่งให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างนั้นออกไปให้พ้นทางน้ำ ถ้าผู้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรมเจ้าท่า กรมเจ้าท่าไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะไปจัดการรื้อถอนอาคารนั้นด้วยตนเอง แต่กรมเจ้าท่าต้องไปฟ้องศาลขอให้ศาลพิพากษาบังคับให้ผู้รับคำสั่งรื้อถอนอาคารนั้น

2. เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง เช่น ข้อพิพาทตามคำชี้ขาดของคณะกรรมการเป็นข้อพิพาทตามสัญญาทางปกครอง ศาลปกครองมีอำนาจเหนือคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง จึงต้องไปขอที่ศาลปกครอง

ใบงานที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2) เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ใบงานนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของแต่ละตอน

ตอนที่ 1 การสืบสวนสอบสวน

คำสั่ง - ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและปฏิบัติตามคำชี้แจงของแต่ละข้อ

1.ปัญหาที่นักเรียนในกลุ่มทำการสืบสวนสอบสวน คือ

.....

.....

.....

2.สมมติฐานที่ตั้ง คือ

.....

.....

.....

3. ถ้านักเรียนต้องการทำงานในช่วงปิดเทอม กฎหมายได้วางหลักเกณฑ์การใช้แรงงานของนักเรียนไว้อย่างไรบ้าง ให้นักเรียนอธิบายหลักเกณฑ์การใช้แรงงานของนักเรียนมาพอเข้าใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. กฎหมายปกครอง คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

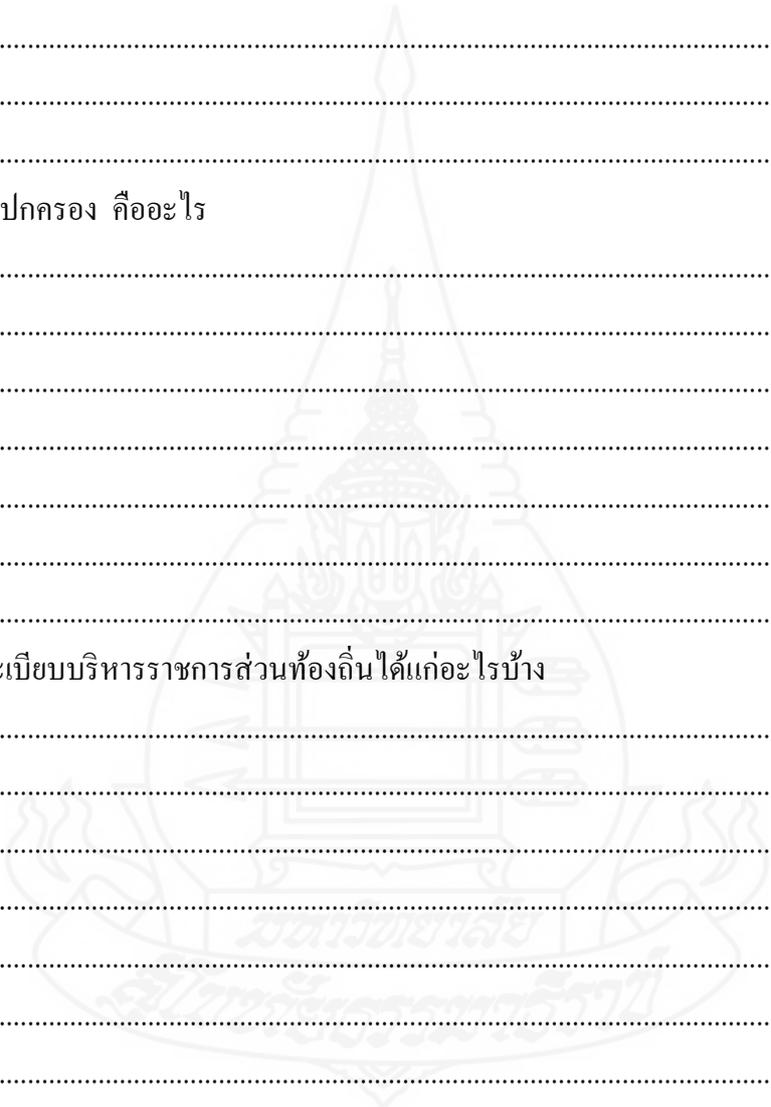
.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2) เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการพฤติกรรม	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	ความร่วมมือ				
2	การแสดงความคิดเห็น				
3	การรับฟังความคิดเห็น				
4	การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม				
5	ยอมรับมติของกลุ่ม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.ความร่วมมือ	3	สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือในการทำงาน	สมาชิกบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน
2.การแสดงความคิดเห็น	3	สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น	ประธานกลุ่มหรือสมาชิกบางคนผูกขาดการแสดงความความคิดเห็น	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็น
3.การรับฟังความคิดเห็น	3	สมาชิกทุกคนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
4.การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้องสะอาดเรียบร้อย	สมาชิกบางคนร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้อง	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ร่วมกันปรับปรุงผลงานกลุ่มเพื่อให้เกิดความถูกต้อง
5.ยอมรับมติกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนยอมรับมติของกลุ่ม	สมาชิกบางคนยอมรับมติของกลุ่มซึ่งเป็นเสียงข้างมาก	สมาชิกบางคนไม่ยอมรับมติของกลุ่มแม้มีการแสดงเหตุผล

แบบประเมินใบงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2) เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	ความถูกต้อง				
2	การเก็บรวบรวมข้อมูล				
3	การวิเคราะห์สรุปข้อมูล				
4	ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินใบงาน

เกณฑ์การประเมิน	คะแนนเต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.ความถูกต้อง	3	ผลงานถูกต้องตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้	ผลงานบางประเด็นไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้	ผลงานส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องตามประเด็นที่กำหนดไว้
2.การรวบรวมข้อมูล	3	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งที่มาและข้อมูลที่หลากหลาย	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลมากกว่า 1 แหล่งและสรุปข้อมูล	รวบรวมหลักฐานข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลเพียงแหล่งเดียวและสรุปข้อมูล
3.การวิเคราะห์สรุปข้อมูล	3	เขียนสรุปตามความเข้าใจของสมาชิกได้ครบทุกหัวข้อ มีการอธิบายเพิ่มเติมตามความเข้าใจ	เขียนสรุปข้อมูลได้ครบทุกหัวข้อ มีรายละเอียดโดยคัดลอกจากข้อมูลเดิม	เขียนสรุปข้อมูลไม่ครบทุกหัวข้อ ไม่มีการเขียนรายละเอียดเพิ่มเติม
4.ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	3	ผลงานทั้งหมดสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	ผลงานสะอาดแต่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย	ผลงานไม่ค่อยสะอาดและไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
5.การตรงต่อเวลา	3	ส่งผลงานตรงตามกำหนดเวลา	ส่งผลงานช้ากว่ากำหนดเวลา	ส่งผลงานไม่ตรงตามกำหนดเวลาและต้องให้ทวงถาม

แบบสังเกตการนำเสนอผลการอภิปราย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2) เวลา 4 ชั่วโมง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....เลขที่.....

2.....เลขที่.....

3.....เลขที่.....

4.....เลขที่.....

5.....เลขที่.....

คำชี้แจง - ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่คะแนนตรงความเป็นจริง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
		3	2	1	
1	การเตรียมความพร้อม				
2	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน				
3	รูปแบบการนำเสนอ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การรักษาเวลา				
6	ความสนใจของผู้ฟัง				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสมชาย หอมมาลา)

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงานการอภิปราย

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
1.การเตรียมความพร้อม	3	มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ/อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง	มีสื่อ/อุปกรณ์พร้อมแต่ขาดการจัดเตรียมสถานที่	สื่อและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ
2.เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน	3	มีสาระสำคัญครบถ้วนตามจุดประสงค์ มีรายละเอียดมากและถูกต้อง	สาระสำคัญไม่ครบถ้วนแต่ตามประสงค์	สาระสำคัญไม่ตามจุดประสงค์
3.รูปแบบการนำเสนอ	3	มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด	มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่น	มีเทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสมและไม่น่าสนใจ
4.การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	3	สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

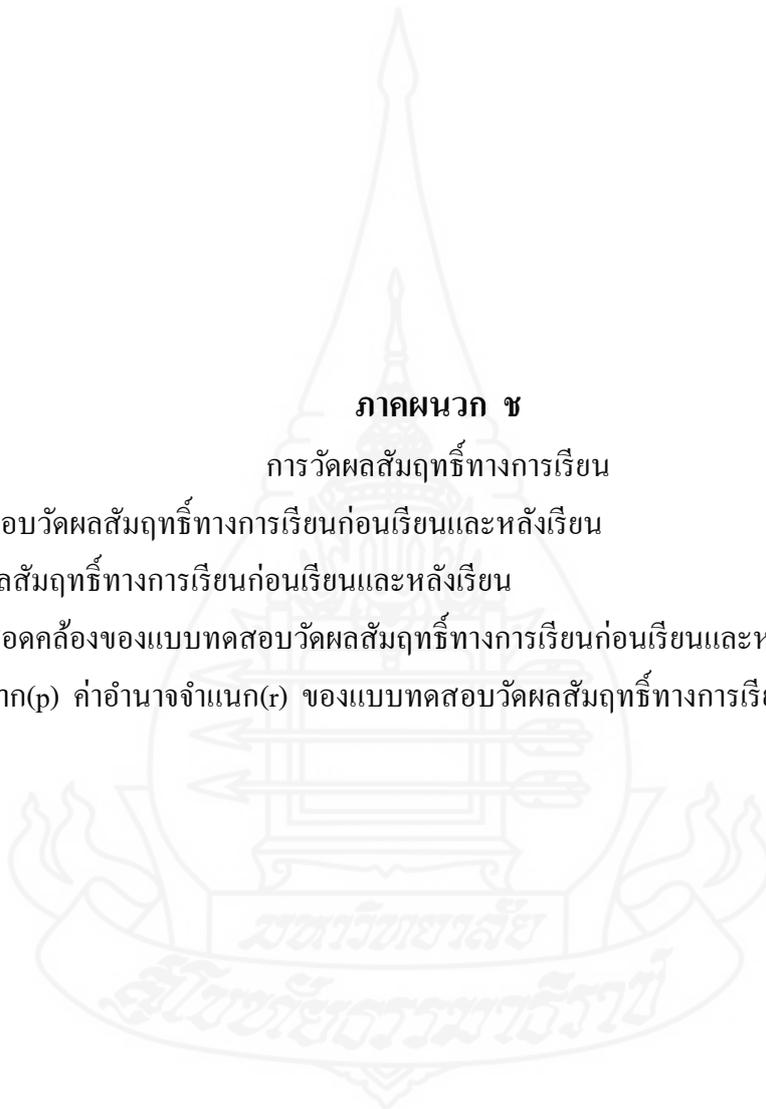
เกณฑ์การประเมิน	คะแนน เต็ม	การพิจารณาคะแนน		
		3	2	1
5.การรักษาเวลา	3	ดำเนินกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด	ดำเนินกิจกรรมเร็วเกินกว่าเวลาที่กำหนด	ดำเนินกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่กำหนด
6.ความสนใจของผู้ฟัง	3	ผู้ฟังร้อยละ 90 ขึ้นไปสนใจและให้ความร่วมมือ	ผู้ฟังร้อยละ 70-89 สนใจและให้ความร่วมมือ	ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70สนใจและให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ช

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
- คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
- ค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
- ค่าความยาก(p) ค่าอำนาจจำแนก(r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
จำนวน 30 ข้อ เวลา 45 นาที

คำชี้แจง

- 1.แบบทดสอบฉบับนี้ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งมีจำนวนข้อสอบทั้งหมด 30 ข้อ เวลา 45 นาที
- 2.คำถามในแบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบทั้งสิ้น คือ คำถามในแต่ละข้อจะให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จาก ก ข ค หรือ ง ที่ให้ไว้ เมื่อเลือกคำตอบใด ให้ไปขีดกากบาทในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่างการตอบตัวเลือก ก ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X			

- ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ขีดทับคำตอบให้ชัดเจนแล้วเลือกคำตอบใหม่ ดังตัวอย่างการเปลี่ยนคำตอบจากตัวเลือก ก เป็นตัวเลือก ง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X			X

- 3.ถ้าพบข้อยากควรเว้นข้ามไปทำข้อสอบอื่นก่อน เมื่อมีเวลาเหลือจึงย้อนกลับมาทำใหม่ นักเรียนอย่าขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ ในแบบทดสอบฉบับนี้ ให้ขีดคำตอบลงในกระดาษคำตอบเท่านั้น
- 4.หลังจากทำแบบทดสอบเรียบร้อยแล้ว ให้นำแบบทดสอบและกระดาษคำตอบส่งคืนกรรมการคุมสอบด้วย
- 5.นักเรียนเขียนชื่อ ชั้น เลขที่ ลงในกระดาษคำตอบ

1.นิติกรรมใดต่อไปนี้ที่ผู้เยาว์อายุครบ 15 ปี สามารถทำได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม

- ก.กู้ยืมเงิน 10 ล้านบาท
- ข.ซื้อขายอสังหาริมทรัพย์
- ค.งานงที่ดินเป็นประกัน
- ง.ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินของตนให้แก่ผู้อื่น

2.ข้อใด คือผู้เยาว์

- ก.แดงอายุ 20 ปี
- ข.คำอายุ 18 ปี และจดทะเบียนสมรสแล้ว
- ค.ฟ้าอายุ 19 ปี
- ง.เขียวอายุ 21 ปี

3.นิติกรรมใดที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้โดยมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

- ก.ซื้อรถจักรยานยนต์
- ข.ขายรถจักรยานยนต์
- ค.ทำสัญญากู้เงิน
- ง.รับเงินที่บุคคลอื่นให้โดยเสน่หา

4.ผู้ที่บรรลุนิติภาวะคือบุคคลในข้อใด

- ก.แดงอายุ 15 ปี
- ข.คำอายุ 18 ปี
- ค.ฟ้าอายุ 19 ปี
- ง.ชมพูอายุ 21 ปี

5.บัตรประจำตัวประชาชนมีอายุกี่ปี

- ก.4 ปีนับแต่วันออกบัตร
- ข.5 ปีนับแต่วันออกบัตร
- ค.6 ปีนับแต่วันออกบัตร
- ง.ตลอดชีวิต

6.บุคคลใดต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอมิบัตรประจำตัวประชาชน

- ก.ฟ้าเป็นข้าราชการครู
- ข.คำอายุ 15 ปี
- ค.แดงเป็นคนขาดวิน
- ง.เขียวเป็นครูอัตราจ้าง

7. การหมั้นจะทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุกี่ปี

- ก. 15 ปี บริบูรณ์
- ข. 17 ปี บริบูรณ์
- ค. 18 ปี บริบูรณ์
- ง. 20 ปี บริบูรณ์

8. การหมั้นจะสมบูรณ์เมื่อใด

- ก. เมื่อฝ่ายชายตกลงจะให้ของหมั้นแก่หญิง
- ข. เมื่อฝ่ายชายส่งมอบของหมั้นแก่บิดามารดาของฝ่ายหญิง
- ค. เมื่อฝ่ายชายได้ส่งมอบของหมั้นแก่หญิง
- ง. เมื่อฝ่ายชายตกลงจะให้ของหมั้นแก่บิดามารดาฝ่ายหญิง

9. ข้อใดถือว่าการหมั้นมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

- ก. แดงทำพิธีหมั้นกับชมพู
- ข. ดำหมั้นกับฟ้าโดยส่งมอบเงิน 10,000 บาทให้กับมารดาของฟ้า
- ค. ม่วงหมั้นกับแสดโดยส่งมอบเพชรให้กับมารดาของแสด
- ง. เขียวหมั้นกับขาวโดยส่งมอบผ้าไหมให้กับขาว

10. ข้อใดถือว่าการสมรสมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

- ก. นายดำกับนางสาวฟ้าจัดพิธีแต่งงานกัน
- ข. นายแดงกับนางสาวเขียวอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา
- ค. นายม่วงอายุ 17 ปี จดทะเบียนสมรสกับนางสาวฟ้าอายุ 21 ปี
- ง. นายแสดอายุ 17 ปี จดทะเบียนสมรสกับนางสาวชมพูอายุ 18 ปี โดยบิดามารดายินยอม

11. ข้อใดเป็นเงื่อนไขของการสมรส

- ก. ต้องมีการจัดพิธีสมรสตามขนบธรรมเนียม
- ข. ต้องมีการส่งมอบสินสอดให้กับฝ่ายหญิง
- ค. ต้องมีการจดทะเบียนสมรส
- ง. ต้องมีการหมั้นกันก่อน

12. ข้อใดต่อไปนี้เป็นสินสมรส

- ก. ของหมั้น
- ข. เงินสินสอด
- ค. มรดกที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส
- ง. เงินเดือนค่าจ้างของคู่สมรสที่ได้มาระหว่างสมรส

13. ผู้ไม่มีสิทธิรับมรดกของผู้ตาย คือข้อใด

- ก. ลูก
- ข. บิดา
- ค. ยาย
- ง. ผู้รับบุตรบุญธรรม

14. เด็กที่เกิดจากบิดามารดาที่ไม่ได้สมรสกันจะเป็นบุตร โดยชอบด้วยกฎหมายของชายเมื่อใด

- ก. บิดาและมารดาได้จดทะเบียนว่าเป็นบุตร
- ข. บิดาได้จดทะเบียนว่าเป็นบุตร
- ค. มารดาได้จดทะเบียนว่าเป็นบุตร
- ง. ไม่ต้องดำเนินการใดๆ ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายแล้ว

15. ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง ในกรณีเด็กเกิดจากหญิงที่ได้มีการสมรสกับชาย

- ก. ถือว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงเท่านั้น
- ข. ถือว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายเท่านั้น
- ค. ถือว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงและชาย
- ง. ไม่ถือว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงและชาย

16. ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้องเกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรม

- ก. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และต้องแก่กว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 10 ปี
- ข. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี และต้องแก่กว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 15 ปี
- ค. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปี และต้องแก่กว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 10 ปี
- ง. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และต้องแก่กว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 15 ปี

17. ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง

- ก. บุตรบุญธรรมมีสิทธิรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมในฐานะทายาทโดยธรรม
- ข. ผู้รับบุตรบุญธรรมมีสิทธิรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้ในฐานะทายาทโดยธรรม
- ค. บุตรบุญธรรมไม่มีสิทธิรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมในฐานะทายาทโดยธรรม
- ง. ผู้รับบุตรบุญธรรมไม่อาจรับทรัพย์ตามพินัยกรรมที่บุตรบุญธรรมยกให้

18. ผู้ที่มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลใดๆ เข้ายึดถือ ครอบครองทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้คือ
ข้อใด

- ก. ผู้ว่าราชการจังหวัด
- ข. นายกรัฐมนตรี
- ค. อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
- ง. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

19. ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 คือข้อใด

- ก. คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ข. คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- ค. คณะกรรมการด้านฉลาก
- ง. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

20. บุคคลใดมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- ก. ครู
- ข. บริษัท
- ค. นิติบุคคล
- ง. สมาคม

21. กฎหมายได้กำหนดให้ผู้มีเงินได้เท่าใดมีหน้าที่ต้องเสียภาษี

- ก. มีเงินได้สุทธิกว่า 50,000 บาทต่อปี
- ข. มีเงินได้สุทธิกว่า 100,000 บาทต่อปี
- ค. มีเงินได้สุทธิกว่า 150,000 บาทต่อปี
- ง. มีเงินได้สุทธิกว่า 200,000 บาทต่อปี

22. บุคคลใดได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- ก. นายกรัฐมนตรี
- ข. ผู้ว่าราชการจังหวัด
- ค. ดาราภาพยนตร์
- ง. กงสุลของรัฐต่างประเทศ

23. กฎหมายที่บัญญัติถึงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้าง คือข้อใด

- ก. กฎหมายรัฐธรรมนูญ
- ข. กฎหมายปกครอง
- ค. กฎหมายแรงงาน
- ง. กฎหมายอาญา

24. ข้อใด ไม่ถูกต้องตามเวลาทำงานสำหรับงานทั่วไป
- ก. วันหนึ่งมีเวลาทำงานไม่เกิน 8 ชั่วโมง
 - ข. นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างมีวันหยุดอย่างน้อย 1 วันต่อสัปดาห์
 - ค. นายจ้างสามารถให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดได้โดยลูกจ้างให้ความยินยอม
 - ง. ลูกจ้างลากิจจะได้รับค่าจ้างตามปกติ
25. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับการจ้างแรงงานเด็ก
- ก. ห้ามนายจ้างใช้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีโดยเด็ดขาด
 - ข. นายจ้างสามารถใช้แรงงานเด็กทำงานในวันหยุดได้
 - ค. นายจ้างสามารถใช้แรงงานเด็กทำงานกลางวันได้
 - ง. นายจ้างสามารถใช้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีทำงานในสถานเด่นรำได้
26. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับการใช้แรงงานหญิง
- ก. นายจ้างสามารถให้ลูกจ้างหญิงทำงานในเหมืองแร่ที่อยู่ใต้ดินได้
 - ข. นายจ้างสามารถเลิกจ้างลูกจ้างหญิงเพราะเหตุมีครรภ์ได้
 - ค. นายจ้างสามารถให้ลูกจ้างหญิงทำงานในระหว่างเวลา 22.00 – 06.00 น. ได้
 - ง. นายจ้าง ไม่สามารถให้ลูกจ้างหญิงทำงานในระหว่างเวลา 22.00 – 06.00 น. ได้
27. การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินมีรูปแบบอย่างไร
- ก. กระทรวง ทบวง กรม
 - ข. จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน
 - ค. ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น
 - ง. องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา
28. ข้อใดเป็นการบริหารราชการส่วนกลาง
- ก. กรุงเทพมหานคร
 - ข. จังหวัด
 - ค. เทศบาล
 - ง. กระทรวง
29. คดีในข้อใด ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง
- ก. เจ้าหน้าที่ของรัฐยกอภทรัพย์ของประชาชน
 - ข. การทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อประชาชน
 - ค. เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ส่งผลให้ประชาชนได้รับความเสียหาย
 - ง. เจ้าหน้าที่ของรัฐเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ประชาชน

30.เมื่อประชาชนต้องการฟ้องหน่วยงานของรัฐที่ทำละเมิดต่อตนเองต้องฟ้องที่ศาลใด

ก.ศาลปกครอง

ข.ศาลอาญา

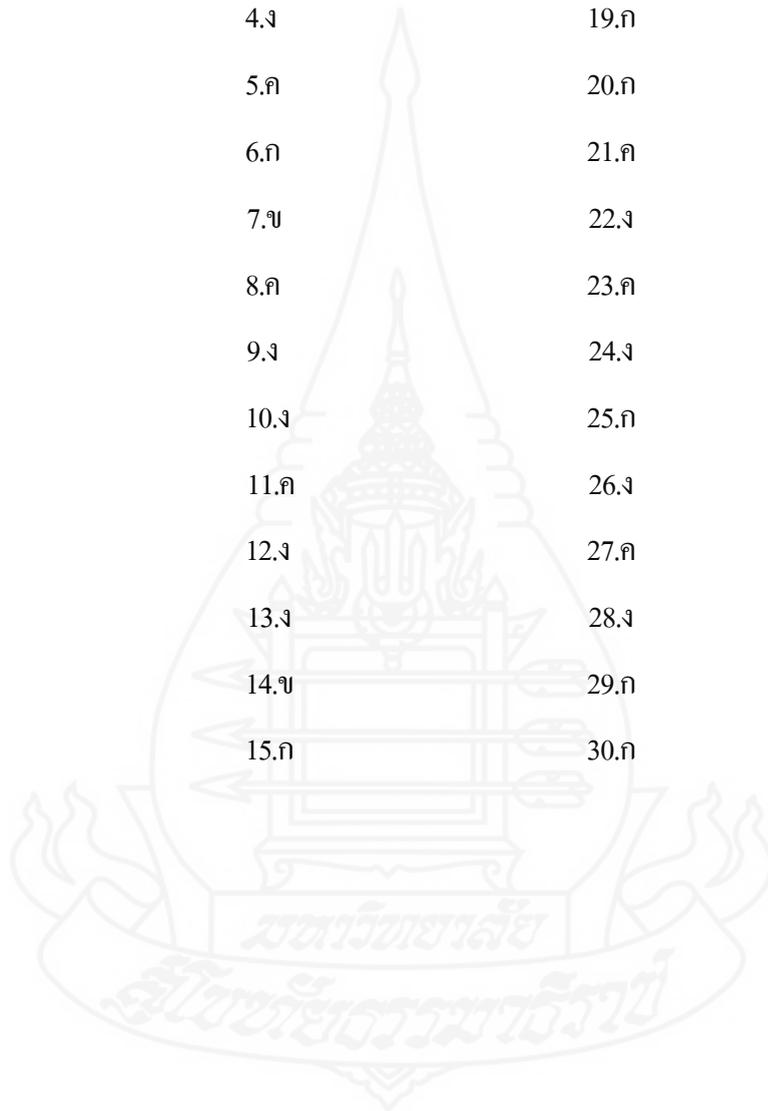
ค.ศาลแพ่ง

ง.ศาลแรงงาน

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน

1.ง	16.ข
2.ค	17.ก
3.ง	18.ค
4.ง	19.ก
5.ค	20.ก
6.ก	21.ค
7.ข	22.ง
8.ค	23.ค
9.ง	24.ง
10.ง	25.ก
11.ค	26.ง
12.ง	27.ค
13.ง	28.ง
14.ข	29.ก
15.ก	30.ก

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 30 ข้อ เวลา 45 นาที

คำชี้แจง

- 1.แบบทดสอบฉบับนี้ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งมีจำนวนข้อสอบทั้งหมด 30 ข้อ เวลา 45 นาที
- 2.คำถามในแบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบทั้งสิ้น คือ คำถามในแต่ละข้อจะให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จาก ก ข ค หรือ ง ที่ให้ไว้ เมื่อเลือกคำตอบใด ให้ไปขีดกากบาทในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่างการตอบตัวเลือก ก ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X			

- ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ขีดทับคำตอบให้ชัดเจนแล้วเลือกคำตอบใหม่ ดังตัวอย่างการเปลี่ยนคำตอบจากตัวเลือก ก เป็นตัวเลือก ง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X			X

- 3.ถ้าพบข้อยากควรเว้นข้ามไปทำข้อสอบอื่นก่อน เมื่อมีเวลาเหลือจึงย้อนกลับมาทำใหม่ นักเรียนอย่าจดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ ในแบบทดสอบฉบับนี้ ให้ขีดคำตอบลงในกระดาษคำตอบเท่านั้น
- 4.หลังจากทำแบบทดสอบเรียบร้อยแล้ว ให้นำแบบทดสอบและกระดาษคำตอบส่งคืนกรรมการคุมสอบด้วย
- 5.นักเรียนเขียนชื่อ ชั้น เลขที่ ลงในกระดาษคำตอบ

1.นิติกรรมใดที่ผู้เยาว์ไม่สามารถทำได้เองโดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน

- ก.กู้ยืมเงิน
- ข.ซื้อเสื้อผ้าสวมใส่
- ค.ซื้ออาหารรับประทาน
- ง.ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินของตนให้แก่ผู้อื่น

2.แดงและฟ้ามีอายุ 17 ปี บริบูรณ์ ได้สมรสกันโดยได้รับความยินยอม ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง

- ก.แดงและฟ้ายังเป็นผู้เยาว์อยู่เช่นเดิม
- ข.แดงและฟ้าเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว
- ค.แดงเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแต่เพียงผู้เดียว
- ง.ฟ้าเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแต่เพียงผู้เดียว

3.นิติกรรมใดที่ผู้เยาว์ไม่สามารถกระทำได้เองโดยมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

- ก.การหมั้น
- ข.การรับพินัยกรรม
- ค.การจดทะเบียนรับรองบุตร
- ง.การบอกเลิกสัญญาหมั้น

4.ผู้ที่จะทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ต้องมีอายุเท่าใด

- ก. 7 - 70 ปี บริบูรณ์
- ข. 15 - 70 ปีบริบูรณ์
- ค. 20 - 70 ปีบริบูรณ์
- ง. 21 - 70 ปีบริบูรณ์

5.ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

- ก.บัตรประจำตัวประชาชนมีอายุ 2 ปีนับแต่วันออกบัตร
- ข.บัตรประจำตัวประชาชนมีอายุ 5 ปีนับแต่วันออกบัตร
- ค.บัตรประจำตัวประชาชนมีอายุ 6 ปีนับแต่วันออกบัตร
- ง.บัตรประจำตัวประชาชนมีอายุ 10 ปีนับแต่วันออกบัตร

6.บุคคลใดต่อไปนี้ต้องขอมีบัตรประจำตัวประชาชน

- ก.คำเป็นพระภิกษุ
- ข.เจิวพิการเดินไม่ได้
- ค.แดงเป็นนักโทษจำคุก
- ง.ขาวเป็นนักรูรกีจ

7. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของผู้ที่จะขอมีบัตรประจำตัวประชาชน
- ต้องมีสัญชาติไทย
 - ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน
 - ต้องมีเชื้อชาติไทย
 - ต้องมีอายุตั้งแต่ 7 – 70 ปีบริบูรณ์
8. ข้อใดถือว่าการหมั้นไม่สมบูรณ์
- เมื่อฝ่ายชายได้ให้ของหมั้นแก่หญิง
 - เมื่อฝ่ายชายได้เข้าพิธีหมั้นกับฝ่ายหญิง
 - เมื่อฝ่ายชายได้เข้าพิธีหมั้นกับฝ่ายหญิงและได้ส่งมอบของหมั้นแก่หญิงแล้ว
 - เมื่อฝ่ายชายได้เข้าพิธีหมั้นกับฝ่ายหญิงและได้ส่งมอบของหมั้นแก่หญิงพร้อมทั้งฝ่ายชายได้ส่งมอบสินสอดแก่บิดาและมารดาของฝ่ายหญิง
9. ข้อใดถือว่าการสมรสไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย
- นายชวากับนางสาวชมพุกจดทะเบียนสมรสกัน โดยไม่ได้จัดพิธีแต่งงานกัน
 - นายดำกับนางสาวฟ้าอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยาแล้วต่อมาอีก 2 ปีจึงได้จดทะเบียนสมรสกัน
 - นายแดงเข้าพิธีแต่งงานกับนางสาวฟ้าและได้จดทะเบียนสมรสกัน
 - นายเขียวอยู่กินด้วยกันฉันสามีและภรรยากับนางสาวฟ้าแล้วได้กำเนิดบุตร 1 คน
10. ข้อใดไม่เป็นองค์ประกอบของการสมรส
- ชายและหญิงต้องมีอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์
 - ชายและหญิงที่เป็นผู้เยาว์ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน
 - ชายและหญิงต้องสมัครใจยินยอมเป็นสามีและภรรยา
 - ชายและหญิงต้องอยู่กินด้วยกันฉันสามีและภรรยา
11. ข้อใดต่อไปนี้อยู่ถือว่าเป็นสินส่วนตัว
- ดอกผลของสินส่วนตัวหลังจากการสมรส
 - เครื่องใช้สอยส่วนตัวหลังจากการสมรส
 - ทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส
 - ทรัพย์สินที่พินัยกรรมระบุว่ามอบให้เป็นสินสมรส
12. ผู้ที่มีสิทธิรับมรดกของผู้ตายเป็นลำดับแรก คือข้อใด
- ผู้สืบสันดาน
 - ลูกป้าหน้าอา
 - ปู่ย่าตายาย
 - พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน

13. ชายและหญิงที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยาแล้วได้กำเนิดบุตร อยากว่าบุตรนั้นจะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายใด

ก. บิดา

ข. มารดา

ค. ทั้งบิดาและมารดา

ง. ไม่เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายใด

14. “นายแดงอยู่กินด้วยกันกับนางฟ้าโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสแล้วได้กำเนิดเด็กชายดำ” ข้อใดต่อไปนี้เป็นคำตอบที่**ไม่ถูกต้อง**

ก. ถือว่าเด็กชายดำเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของทั้งสองฝ่าย

ข. ถือว่าเด็กชายดำเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของนางฟ้าเท่านั้น

ค. ถือว่าเด็กชายดำ**ไม่**เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของนายแดง

ง. จะถือว่าเด็กชายดำเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของทั้งสองฝ่ายเมื่อจดทะเบียนสมรสกันภายหลัง

15. การรับบุตรบุญธรรมมีหลักเกณฑ์ตามข้อใด

ก. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี และต้องแก่กว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 15 ปี

ข. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และต้องแก่กว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 15 ปี

ค. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี และต้องแก่กว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 10 ปี

ง. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี และต้องแก่กว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 15 ปี

16. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายของบุตรบุญธรรมกับผู้รับบุตรบุญธรรมเป็นดังข้อใด

ก. บุตรบุญธรรม**ไม่มี**สิทธิรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมในฐานะทายาทโดยธรรม

ข. ผู้รับบุตรบุญธรรมมีสิทธิรับมรดกของบุตรบุญธรรมในฐานะทายาทโดยธรรม

ค. บุตรบุญธรรม**ไม่มี**ฐานะอย่างเดียวกับผู้สืบสันดานของผู้รับบุตรบุญธรรม

ง. บุตรบุญธรรมมีฐานะอย่างเดียวกับบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรม

17. การเข้าไปทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติจะต้องขออนุญาตจากใคร

- ก.อธิบดีกรมการปกครอง
- ข.ผู้ว่าราชการจังหวัด
- ค.อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
- ง.รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

18. บุคคลใดสามารถกระทำได้โดยชอบในบริเวณอุทยานแห่งชาติ

- ก. นายแดงเข้าไปเก็บของป่าในบริเวณอุทยานแห่งชาติ
- ข. นายดำเข้าไปครอบครองที่ดินเพื่อทำกินในบริเวณอุทยานแห่งชาติ
- ค. นายเขียวเข้าไปล่าสัตว์ป่าในบริเวณอุทยานแห่งชาติ
- ง. นายฟ้าเข้าไปท่องเที่ยวในบริเวณอุทยานแห่งชาติ

19. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คืออะไร

- ก. ภาษีที่จัดเก็บจากนิติบุคคล
- ข. ภาษีที่จัดเก็บจากห้างหุ้นส่วนสามัญ
- ค. ภาษีที่จัดเก็บจากบริษัทจำกัด
- ง. ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทุกคนที่มีรายได้

20. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีรายได้บุคคลธรรมดา

- ก. ผู้ที่มีเงินได้สุทธิกว่า 50,000 บาทต่อปีต้องเสียภาษีรายได้
- ข. ผู้ที่มีเงินได้สุทธิกว่า 100,000 บาทต่อปีต้องเสียภาษีรายได้
- ค. ผู้ที่มีเงินได้สุทธิกว่า 120,000 บาทต่อปีต้องเสียภาษีรายได้
- ง. ผู้ที่มีเงินได้สุทธิกว่า 150,000 บาทต่อปีต้องเสียภาษีรายได้

21. บุคคลใดต่อไปนี้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- ก. พนักงานบริษัท
- ข. บริษัทนครชัยแอร์จำกัด
- ค. ห้างหุ้นส่วนจำกัดเพ็ญสนองพาณิชย์
- ง. ทูต

22. กฎหมายที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง คือข้อใด

- ก. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ข. กฎหมายระหว่างประเทศ
- ค. กฎหมายแรงงาน
- ง. กฎหมายรัฐธรรมนูญ

23. เวลาทำงานสำหรับงานทั่วไปของลูกจ้างคือข้อใด

- ก. วันหนึ่งมีเวลาทำงานไม่เกิน 6 ชั่วโมง และรวมทั้งสัปดาห์ไม่เกิน 48 ชั่วโมง
- ข. วันหนึ่งมีเวลาทำงานไม่เกิน 8 ชั่วโมง และรวมทั้งสัปดาห์ไม่เกิน 48 ชั่วโมง
- ค. วันหนึ่งมีเวลาทำงานไม่เกิน 10 ชั่วโมง และรวมทั้งสัปดาห์ไม่เกิน 48 ชั่วโมง
- ง. วันหนึ่งมีเวลาทำงานไม่เกิน 12 ชั่วโมง และรวมทั้งสัปดาห์ไม่เกิน 48 ชั่วโมง

24. ข้อใดกล่าวถึงการลาของลูกจ้างได้ถูกต้อง

- ก. ลูกจ้างลาภิกจะได้รับค่าจ้างตามปกติ
- ข. ลูกจ้างลาป่วยจะไม่ได้รับค่าจ้าง
- ค. ลูกจ้างลาภิกและลาป่วยจะได้รับค่าจ้างตามปกติ
- ง. ลูกจ้างลาภิกจะไม่ได้รับค่าจ้าง แต่ถ้าลาป่วยจะได้รับค่าจ้างไม่เกิน 30 วัน

25. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับการจ้างแรงงานเด็ก

- ก. จ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี เป็นลูกจ้างได้
- ข. จ้างลูกจ้างเด็กมาทำงานที่มีอันตรายต่อจิตใจและความประพฤติของเด็กได้
- ค. จ้างแรงงานเด็กทำงานช่วงเวลา 22.00 น. ถึงเวลา 6.00 น. ได้
- ง. จ้างแรงงานเด็กทำงานช่วงเวลา 22.00 น. ถึงเวลา 6.00 น. ได้ โดยได้รับอนุญาตจาก
อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

26. การให้ลูกจ้างหญิงลาคลอดสามารถกระทำได้อย่างไร

- ก. นายจ้างสามารถให้ลูกจ้างหญิงลาคลอดได้ไม่เกิน 60 วัน
- ข. นายจ้างสามารถให้ลูกจ้างหญิงลาคลอดได้อย่างน้อย 60 วัน
- ค. นายจ้างสามารถให้ลูกจ้างหญิงลาคลอดได้ไม่เกิน 90 วัน
- ง. นายจ้างสามารถให้ลูกจ้างหญิงลาคลอดได้อย่างน้อย 90 วัน

27. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง

- ก. เป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา
- ข. เป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณะ
- ค. เป็นกฎหมายที่วางหลักความเกี่ยวพันในทางปกครองระหว่างฝ่ายปกครองกับเอกชน
- ง. เป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดระเบียบบริหารงานของรัฐ

28. ข้อใดไม่ใช่การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

- ก. อำเภอ
- ข. จังหวัด
- ค. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ง. ตำบล

29.คดีในข้อใดอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

ก.เจ้าหน้าที่ของรัฐลักทรัพย์ของประชาชน

ข.เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดสัญญากู้ยืมเงินจากประชาชน

ค.เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ส่งผลให้ประชาชนได้รับความเสียหาย

ง.เจ้าหน้าที่ของรัฐข่มขืนโดยประมาทแล้วชนประชาชนได้รับบาดเจ็บสาหัส

30.ข้อใดกล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองได้ถูกต้อง

ก.ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีระหว่างเอกชนกับเอกชน

ข.ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง

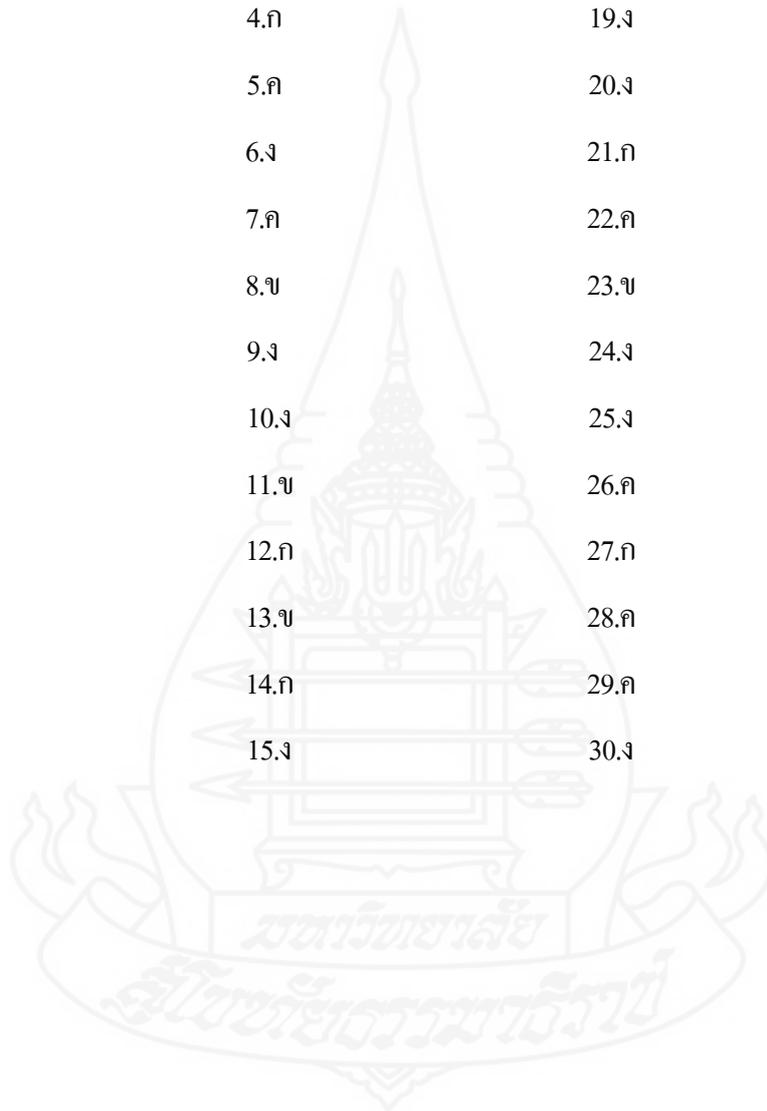
ค.ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีของทหาร

ง.ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีระหว่างเอกชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

1.ก	16.ง
2.ข	17.ค
3.ก	18.ง
4.ก	19.ง
5.ค	20.ง
6.ง	21.ก
7.ค	22.ค
8.ข	23.ข
9.ง	24.ง
10.ง	25.ง
11.ข	26.ค
12.ก	27.ก
13.ข	28.ค
14.ก	29.ค
15.ง	30.ง

ตารางที่ 4.1 แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคูนาหนองไผ่ ปีการศึกษา 2555

ที่	ผลการเรียน		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
1	6	17	11	121
2	7	17	10	100
3	13	19	6	36
4	12	16	4	16
5	9	16	7	49
6	8	15	7	49
7	7	15	8	64
8	16	19	3	9
9	9	15	6	36
10	7	16	9	81
11	7	17	10	100
12	8	18	10	100
13	11	22	11	121
14	11	22	11	121
15	9	16	7	49
16	11	19	8	64
17	15	23	8	64
18	12	21	9	81
19	14	19	5	25
20	15	21	6	36
21	14	28	14	196
22	11	18	7	49
23	12	26	14	196
24	12	22	10	100

ตารางที่ 4. 1(ต่อ) แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคู่นาหนองไผ่ ปีการศึกษา 2555

ที่	ผลการเรียน		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
25	18	21	3	9
26	17	27	10	100
27	10	21	11	121
28	7	18	11	121
29	11	24	13	169
30	5	19	14	196
31	17	27	10	100
32	8	22	14	196
33	10	26	16	256
34	13	24	11	121
35	12	25	13	169
36	8	18	10	100
37	12	21	9	81
38	8	22	14	196
39	8	21	13	169
40	5	17	12	144
คะแนนรวม	425	810	385	4111
เฉลี่ย	10.63	20.25		
SD	3.39	3.65		
t	18.88			

ตารางที่ 4.2 แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยย่อยที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคู่นาหนองไผ่ ปีการศึกษา 2555

ที่	ผลการเรียน		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
1	3	7	4	16
2	1	8	7	49
3	2	6	4	16
4	2	5	3	9
5	2	6	4	16
6	2	7	5	25
7	2	5	3	9
8	4	8	4	16
9	2	5	3	9
10	3	6	3	9
11	3	5	2	4
12	2	5	3	9
13	4	6	2	4
14	3	9	6	36
15	5	7	2	4
16	2	6	4	16
17	8	9	1	1
18	5	7	2	4
19	4	5	1	1
20	6	8	2	4
21	4	8	4	16
22	3	5	2	4
23	5	8	3	9
24	5	8	3	9
25	8	9	1	1

ตารางที่ 4.2(ต่อ)

ที่	ผลการเรียน		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
26	6	8	2	4
27	2	7	5	25
28	4	7	3	9
29	4	9	5	25
30	3	6	3	9
31	3	8	5	25
32	2	8	6	36
33	7	9	2	4
34	3	6	3	9
35	6	8	2	4
36	2	8	6	36
37	5	8	3	9
38	4	7	3	9
39	4	7	3	9
40	3	6	3	9
คะแนนรวม	148	280	132	518
เฉลี่ย	3.70	7.00		
SD	1.73	1.32		
t	14.36			

ตารางที่ 4.3 แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยย่อยที่ 2
 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคู่นาหนองไผ่ ปีการศึกษา 2555

ที่	ผลการเรียน		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
1	5	6	1	1
2	2	6	4	16
3	1	7	6	36
4	2	5	3	9
5	1	6	5	25
6	2	5	3	9
7	4	6	2	4
8	6	8	2	4
9	4	6	2	4
10	5	6	1	1
11	2	6	4	16
12	2	6	4	16
13	2	7	5	25
14	5	6	1	1
15	2	6	4	16
16	3	6	3	9
17	5	8	3	9
18	1	7	6	36
19	1	6	5	25
20	2	6	4	16
21	3	7	4	16
22	1	6	5	25
23	1	7	6	36
24	3	6	3	9

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยย่อยที่ 2
 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคูนาหนองไผ่ปีการศึกษา 2555

ที่	ผลการเรียน		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
25	3	7	4	16
26	4	6	2	4
27	2	6	4	16
28	1	6	5	25
29	1	7	6	36
30	1	5	4	16
31	6	9	3	9
32	3	7	4	16
33	6	8	2	4
34	4	7	3	9
35	2	7	5	25
36	1	6	5	25
37	6	7	1	1
38	3	6	3	9
39	1	7	6	36
40	2	6	4	16
คะแนนรวม	111	258	147	627
เฉลี่ย	2.78	6.45		
SD	1.67	0.85		
t	15.58			

ตารางที่ 4.4 แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยย่อยที่ 3
 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1)
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคู่นาหนองไผ่ ปีการศึกษา 2555

ที่	ผลการเรียน		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
1	4	6	2	4
2	5	6	1	1
3	5	7	2	4
4	2	6	4	16
5	5	7	2	4
6	4	6	2	4
7	7	8	1	1
8	7	8	1	1
9	4	6	2	4
10	2	5	3	9
11	3	6	3	9
12	3	6	3	9
13	6	8	2	4
14	5	7	2	4
15	4	6	2	4
16	5	6	1	1
17	5	7	2	4
18	6	8	2	4
19	7	8	1	1
20	6	7	1	1
21	7	9	2	4
22	4	6	2	4
23	7	8	1	1
24	6	7	1	1

ตารางที่ 4.4 (ต่อ) แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยย่อยที่ 3
 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1)
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคูนาหนองไผ่ปีการศึกษา 2555

ที่	ผลการเรียน		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
25	6	8	2	4
26	7	10	3	9
27	5	8	3	9
28	5	8	3	9
29	3	8	5	25
30	3	7	4	16
31	9	10	1	1
32	4	7	3	9
33	8	9	1	1
34	7	8	1	1
35	5	7	2	4
36	5	7	2	4
37	6	8	2	4
38	5	10	5	25
39	5	7	2	4
40	5	7	2	4
คะแนนรวม	207	293	86	228
เฉลี่ย	5.18	7.33		
SD	1.58	1.21		
t	12.93			

ตารางที่ 4.5 แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยย่อยที่ 4
 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคูนาหนองไผ่ปีการศึกษา 2555

ที่	ผลการเรียน		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
1	2	6	4	16
2	7	8	1	1
3	3	7	4	16
4	2	6	4	16
5	3	6	3	9
6	3	6	3	9
7	2	6	4	16
8	6	7	1	1
9	4	6	2	4
10	4	6	2	4
11	5	6	1	1
12	3	6	3	9
13	6	7	1	1
14	5	7	2	4
15	1	6	5	25
16	7	8	1	1
17	8	9	1	1
18	5	7	2	4
19	3	7	4	16
20	5	7	2	4
21	6	9	3	9
22	5	6	1	1
23	4	9	5	25
24	5	7	2	4

ตารางที่ 4.5 (ต่อ) แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยย่อยที่ 4
 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคูนาหนองไผ่ปีการศึกษา 2555

ที่	ผลการเรียน		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
25	5	7	2	4
26	8	9	1	1
27	3	7	4	16
28	2	6	4	16
29	6	8	2	4
30	4	7	3	9
31	5	7	2	4
32	4	7	3	9
33	7	9	2	4
34	6	8	2	4
35	7	8	1	1
36	3	6	3	9
37	6	7	1	1
38	5	7	2	4
39	4	7	3	9
40	4	6	2	4
คะแนนรวม	183	281	98	296
เฉลี่ย	4.58	7.03		
SD	1.75	1.00		
t	12.94			

ค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน

ข้อ ที่	แบบทดสอบก่อนเรียน							ข้อ ที่	แบบทดสอบก่อนเรียน						
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่								ผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5	R	IOC		1	2	3	4	5	R	IOC
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	18	0	+1	0	+1	+1	5	0.6
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	19	0	0	+1	+1	+1	5	0.6
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(ก่อนเรียน)ทั้งฉบับ

- หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนด้วยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson อ้างถึงใน กัญญา ลินทรตนศิริกุล, 2553 : 68) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบเท่ากับ = 0.97

- หาค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนโดยใช้สูตรของโรวินลลี และแซมเบลดัน (สมนึก ภัททิยชนี, 2545 : 219-221) ได้ค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1

ค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(หลังเรียน)

ข้อ ที่	แบบทดสอบหลังเรียน							ข้อ ที่	แบบทดสอบหลังเรียน						
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่								ผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5	R	IOC		1	2	3	4	5	R	IOC
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	18	0	+1	0	+1	+1	5	0.6
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	19	0	0	+1	+1	+1	5	0.6
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนทั้งฉบับ

- หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson อ้างถึงใน กัญญา ลินทรตันศิริกุล, 2553 : 68) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบเท่ากับ = 0.98

- หาค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้สูตรของโรวินลลี และแฮมเบิดตัน (สมนึก กัททิษชนิ, 2545 : 219-221) ได้ค่าความสอดคล้องระหว่าง

0.6 - 1

ตารางแสดงค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.13	0.50	16	0.10	0.40
2	0.15	0.40	17	0.05	0.20
3	0.13	0.50	18	0.25	0.40
4	0.10	0.40	19	0.25	0.60
5	0.20	0.60	20	0.13	0.50
6	0.08	0.30	21	0.10	0.40
7	0.10	0.40	22	0.10	0.40
8	0.05	0.20	23	0.25	0.40
9	0.08	0.30	24	0.08	0.30
10	0.10	0.40	25	0.08	0.30
11	0.15	0.40	26	0.08	0.30
12	0.08	0.30	27	0.13	0.30
13	0.10	0.40	28	0.05	0.20
14	0.08	0.30	29	0.08	0.30
15	0.08	0.30	30	0.08	0.30

- หากค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนโดยใช้สูตรของกัจจณา ลินทรัตนศิริกุล(2553 : 59) ซึ่งได้ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบตั้งแต่ 0.05 – 0.25

- หากค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนโดยใช้สูตรของกัจจณา ลินทรัตนศิริกุล(2553 : 59) ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบตั้งแต่ 0.20 – 0.60

ตารางแสดงค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(หลังเรียน)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.35	0.40	16	0.25	0.60
2	0.30	0.40	17	0.45	0.20
3	0.43	0.30	18	0.43	0.30
4	0.45	0.20	19	0.43	0.30
5	0.43	0.30	20	0.45	0.20
6	0.33	0.50	21	0.33	0.30
7	0.28	0.50	22	0.45	0.20
8	0.23	0.50	23	0.45	0.20
9	0.30	0.40	24	0.30	0.20
10	0.30	0.60	25	0.43	0.30
11	0.33	0.50	26	0.43	0.30
12	0.23	0.50	27	0.43	0.30
13	0.28	0.50	28	0.40	0.20
14	0.23	0.30	29	0.45	0.20
15	0.43	0.30	30	0.43	0.30

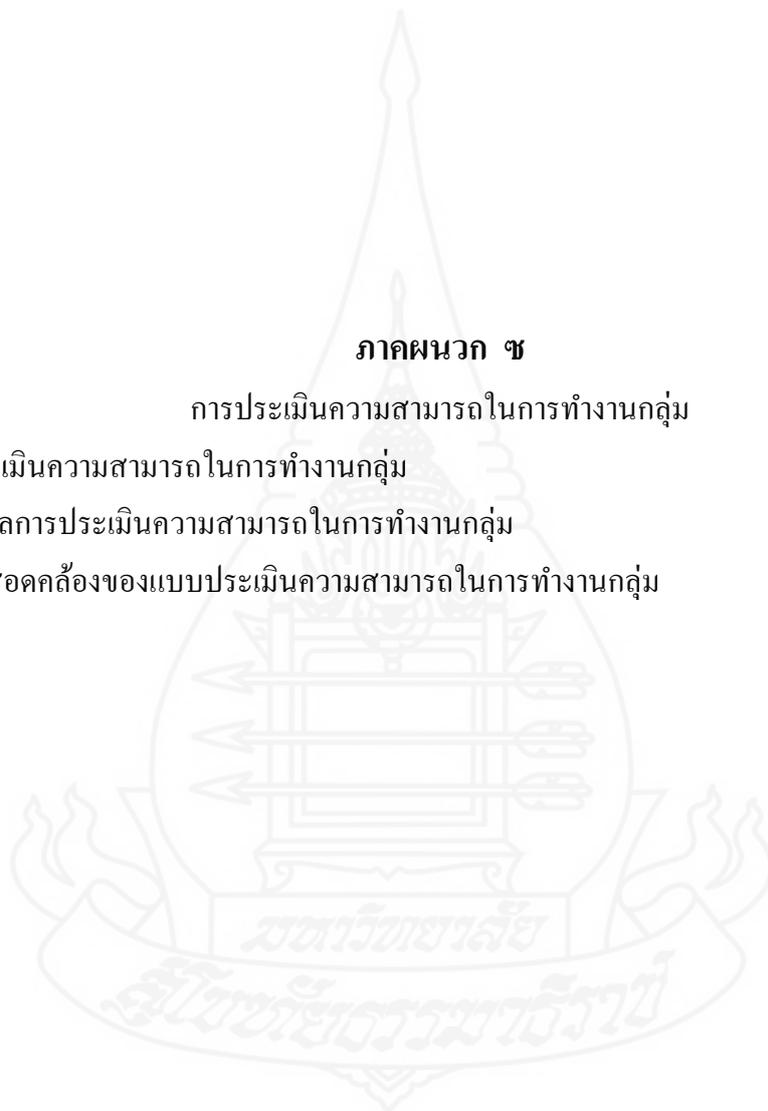
- หาค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้สูตรของกัญญา ลินทรัตนศิริกุล(2553 : 59) ซึ่งได้ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบตั้งแต่ 0.23 – 0.45

- หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้สูตรของกัญญา ลินทรัตนศิริกุล(2553 : 59) ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบตั้งแต่ 0.20 – 0.60

ภาคผนวก ซ

การประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม

- แบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม
- คะแนนผลการประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม
- ค่าความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม

แบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม
ในการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ชื่อ – สกุล.....

ชั้น.....กลุ่มที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.เวลา.....

คำชี้แจง 1.แบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่มฉบับนี้ประกอบด้วยรายการประเมิน

3 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านบทบาทการเป็นผู้นำของกลุ่ม
- 1.2 ด้านบทบาทการเป็นผู้ตามของกลุ่ม
- 1.3 ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม

2.แบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่มฉบับนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด ให้

นักเรียนตอบตามความเป็นจริงเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานกลุ่มของตนเอง โดยพิจารณาทีละข้อแล้วทำเครื่องหมาย (/) ลง ในช่องที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งมีมาตรฐานค่าดังนี้

มากที่สุด	มีค่าน้ำหนัก	5 คะแนน
มาก	มีค่าน้ำหนัก	4 คะแนน
ปานกลาง	มีค่าน้ำหนัก	3 คะแนน
น้อย	มีค่าน้ำหนัก	2 คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าน้ำหนัก	1 คะแนน

แบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่มในการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
คำสั่ง - ให้นักเรียนประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่มของตนเองตามความเป็นจริง

รายการความสามารถในการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบทบาทการเป็นผู้นำของกลุ่ม					
1.มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำกลุ่ม					
2.มีการควบคุมดูแลให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง					
3.มีการแบ่งงานให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้ทำงานตามความสามารถ					
4.มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม					
5.มีความสามารถในการดำเนินงานของกลุ่มให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
6.มีการยกย่องให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในการทำงาน					
7.มีการสรุปผลงานตรงประเด็น					
ด้านบทบาทการเป็นผู้ตามของกลุ่ม					
1.มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น					
2.มีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จ					
3.มีความสนใจและตั้งใจฟังขณะที่มีการแสดงความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม					
4.ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม					
5.รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและสมาชิกภายในกลุ่ม					
6.ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม					
7.สามารถเสนอผลงานของกลุ่มได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น					

รายการความสามารถในการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม					
1.มีการประชุมเพื่อวางแผนในการทำงาน					
2.สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานตามแผนที่กำหนด					
3.งานที่รับผิดชอบสำเร็จตามเป้าหมายและทันเวลาที่กำหนด					
4.แบ่งปันอุปกรณ์ต่างๆให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม					
5.ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกภายในกลุ่ม					
6.ยอมรับและปฏิบัติตามมติของกลุ่ม					
7.แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการอภิปรายภายในกลุ่มและกับกลุ่มอื่น					
8.เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทุกครั้ง					
9.ชี้แจงเหตุผลของแนวคิดของตนให้เพื่อนสมาชิกฟังอย่างชัดเจน					
10.ปฏิบัติตามระเบียบและแนวปฏิบัติของกลุ่มอย่างเคร่งครัด					
11.มีมารยาทในการฟังและพูด					
12.มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานกลุ่ม					
13.เคารพและยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงานในกลุ่ม					
14.มีการหลอมรวมแนวคิดและแนวทางการทำงานร่วมกัน					
15.มีการสรุปงานร่วมกันอย่างชัดเจนหลังจากที่ทำงานสำเร็จแล้ว					

**คะแนนผลการประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555**

เลขที่	ด้านบทบาทการเป็นผู้นำของกลุ่ม						
	1.มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำกลุ่ม	2.มีการควบคุมดูแลให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง	3.มีการแบ่งงานให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้ทำงานตามความสามารถ	4.มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม	5.มีความสามารถในการดำเนินงานของกลุ่มให้สำเร็จตามเป้าหมาย	6.มีการยกย่องให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในการทำงาน	7.มีการสรุปผลงานตรงประเด็น
1	4	5	4	5	4	4	4
2	5	4	5	5	4	4	5
3	4	3	4	5	5	4	4
4	4	4	5	4	3	4	4
5	5	4	5	4	5	3	3
6	4	5	5	5	3	4	3
7	4	4	4	5	3	4	3
8	3	5	5	4	3	5	3
9	4	3	5	4	3	3	4
10	4	4	5	5	3	4	5
11	5	5	4	5	4	4	4
12	4	4	4	4	5	4	4
13	5	4	5	5	4	5	3
14	3	4	4	4	4	5	3
15	4	3	5	5	3	4	4
16	5	4	3	4	3	4	4
17	4	4	3	3	4	4	4
18	4	5	3	4	3	5	4
19	3	4	3	4	3	4	3
20	4	5	4	5	3	5	5
21	5	3	5	4	3	4	4

**คะแนนผลการประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555**

เลขที่	ด้านบทบาทการเป็นผู้นำของกลุ่ม						
	1.มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำกลุ่ม	2.มีการควบคุมดูแลให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง	3.มีการแบ่งงานให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้ทำงานตามความสามารถ	4.มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม	5.มีความสามารถในการดำเนินงานของกลุ่มให้สำเร็จตามเป้าหมาย	6.มีการยกย่องให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในการทำงาน	7.มีการสรุปผลงานตรงประเด็น
22	4	5	4	5	4	4	5
23	3	5	4	3	5	4	4
24	5	5	3	3	4	4	3
25	4	5	3	3	4	5	5
26	4	5	5	3	3	4	4
27	5	5	4	3	3	5	4
28	4	4	4	4	4	4	5
29	4	4	4	5	5	4	4
30	3	4	3	4	4	4	4
31	3	5	4	4	3	3	5
32	3	5	3	3	4	5	4
33	4	5	4	3	5	4	4
34	3	4	4	5	4	4	5
35	3	4	3	5	5	4	3
36	3	4	4	5	5	4	4
37	3	5	3	4	4	3	4
38	4	5	4	4	4	3	3
39	5	5	4	4	4	3	4
40	4	4	3	5	4	4	4
Mean	3.95	4.35	4.00	4.20	3.83	4.05	3.95
S.D.	0.71	0.66	0.75	0.76	0.75	0.60	0.68
Mean.	4.05						
S.D.	0.70						

**คะแนนผลการประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555**

เลขที่	ด้านบทบาทการเป็นผู้ตามของกลุ่ม						
	1.มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	2.มีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จ	3.มีความสนใจและตั้งใจฟังขณะที่มีการแสดงความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม	4.ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม	5.รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและสมาชิกภายในกลุ่ม	6.ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม	7.สามารถเสนอผลงานของกลุ่มได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น
1	4	5	4	5	5	4	4
2	4	5	5	5	5	4	4
3	5	4	5	5	5	5	4
4	4	5	4	4	4	4	5
5	4	5	4	5	5	5	5
6	4	5	5	4	5	4	5
7	5	4	5	3	5	4	4
8	4	5	4	3	4	4	5
9	4	4	4	3	5	5	5
10	5	5	5	4	3	4	5
11	4	4	5	5	3	5	5
12	4	3	4	4	3	4	5
13	4	5	4	4	3	4	4
14	4	4	4	3	4	4	5
15	5	5	5	3	5	4	3
16	4	3	5	4	4	5	3
17	5	3	4	4	4	4	3
18	4	3	4	5	3	4	3
19	5	3	4	4	3	5	4
20	4	4	4	3	4	4	5
21	4	3	4	4	5	3	4

**คะแนนผลการประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555**

เลขที่	ด้านบทบาทการเป็นผู้ตามของกลุ่ม						
	1.มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	2.มีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จ	3.มีความสนใจและตั้งใจฟังขณะที่มีการแสดงความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม	4.ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม	5.รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและสมาชิกภายในกลุ่ม	6.มีส่วนร่วมในการประสานงานระหว่างกลุ่มของตนกับกลุ่มอื่นๆ	7.สามารถเสนอผลงานของกลุ่มได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น
22	5	3	5	3	5	3	4
23	5	4	5	3	5	3	3
24	5	5	5	3	5	3	3
25	4	5	4	4	5	4	4
26	5	5	4	3	4	5	5
27	4	4	4	5	5	4	5
28	5	5	5	4	4	4	5
29	4	5	5	5	4	3	5
30	5	3	5	5	5	3	5
31	5	3	4	4	4	4	4
32	5	3	4	5	4	4	5
33	4	3	4	5	4	4	4
34	5	4	3	4	3	3	4
35	4	4	3	5	3	3	5
36	5	3	3	3	3	3	4
37	4	3	3	3	4	4	4
38	5	3	4	3	3	5	4
39	4	3	3	3	5	4	5
40	4	4	3	3	5	4	5
Mean	4.43	3.98	4.20	3.93	4.18	3.98	4.33
S.D.	0.50	0.86	0.69	0.83	0.81	0.66	0.73
Mean	4.14						
S.D.	0.73						

**คะแนนผลการประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555**

เลขที่	ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม														
	1.มีการประชุมเพื่อวางแผนในการทำงาน	2.สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานตามแผนที่กำหนด	3.งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเป้าหมายและทันเวลาที่กำหนด	4.แบ่งเป็นอุปกรณ์ต่างๆให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม	5.ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกภายในกลุ่ม	6.ยอมรับและปฏิบัติตามมติของกลุ่ม	7.แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการอภิปรายภายในกลุ่มและกับกลุ่มอื่น	8.เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทุกครั้ง	9.ชี้แจงเหตุผลของแนวคิดของตนให้เพื่อนสมาชิกฟังอย่างชัดเจน	10.ปฏิบัติตามระเบียบและแนวปฏิบัติของกลุ่มอย่างเคร่งครัด	11.มีมารยาทในการฟังและพูด	12.มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานกลุ่ม	13.เคารพและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นในกลุ่ม	14.มีการหลอมรวมแนวคิดและแนวทางการทำงานร่วมกัน	15.มีการสรุปงานร่วมกันอย่างชัดเจนหลังจากที่ทำงานเสร็จแล้ว
1	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	4	3	3
2	4	5	5	4	4	4	4	5	5	4	4	5	5	3	5
3	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3
4	4	4	3	3	5	5	4	4	3	3	5	4	4	3	3
5	3	3	4	5	4	5	3	3	4	5	4	4	3	4	3
6	4	3	5	4	4	5	4	3	5	4	4	5	3	5	3
7	3	4	4	5	3	3	5	4	4	5	5	5	4	4	3
8	3	5	3	5	3	4	4	5	5	4	3	4	4	4	4
9	4	5	3	5	3	4	4	4	5	4	5	4	5	3	5
10	5	5	3	5	3	5	3	4	5	5	3	4	4	3	4
11	4	5	5	4	4	4	3	5	4	5	3	4	3	4	4
12	5	4	5	5	4	3	4	4	5	4	3	4	4	5	3
13	4	5	4	3	4	4	5	3	5	4	3	5	3	5	3
14	5	5	4	5	5	3	5	3	5	5	3	5	3	5	4
15	4	5	5	4	5	3	5	3	4	5	4	5	3	5	3
16	4	4	5	3	5	3	5	3	4	4	5	4	4	5	3
17	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	4	4	3	4	3
18	4	5	4	3	4	3	4	5	4	4	4	4	5	5	3
19	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	3	5	4	4	4
20	4	4	5	4	5	4	4	4	3	4	3	5	5	4	5
21	5	4	4	5	5	5	4	3	3	3	4	5	5	5	4
22	4	5	5	4	5	5	5	3	3	4	3	4	4	3	5

**คะแนนผลการประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555**

เลขที่	ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม														
	1.มีการประชุมเพื่อวางแผนในการทำงาน	2.สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานตามแผนที่กำหนด	3.งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเป้าหมายและทันเวลาที่กำหนด	4.แบ่งปันอุปสรรคต่างๆให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม	5.ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกภายในกลุ่ม	6.ยอมรับและปฏิบัติตามมติของกลุ่ม	7.แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการอภิปรายภายในกลุ่มและกับกลุ่มอื่น	8.เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทุกครั้ง	9.ชี้แจงเหตุผลของแนวคิดของตนให้เพื่อนสมาชิกฟังอย่างชัดเจน	10.ปฏิบัติตามระเบียบและแนวปฏิบัติของกลุ่มอย่างเคร่งครัด	11.มีการยกย่องชื่นชมกัน	12.มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน	13.เคารพและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	14.มีการหลอมรวมแนวคิดและแนวทางการทำงานร่วมกัน	15.มีการสรุปงานร่วมกันอย่างชัดเจนถึงจุดที่ทำงานเสร็จแล้ว
23	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	5	3	5
24	4	5	5	3	4	5	4	4	4	5	3	4	5	3	4
25	3	3	4	3	4	5	4	4	5	4	3	3	4	3	4
26	5	3	3	4	3	4	3	3	4	5	4	3	5	3	4
27	4	3	4	3	3	5	3	3	4	3	5	3	3	4	5
28	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	5	5
29	4	4	5	3	3	3	4	4	3	4	4	4	3	4	5
30	4	5	4	3	4	3	3	5	5	3	3	3	3	4	4
31	3	4	5	4	3	5	5	3	4	3	3	4	4	3	4
32	3	4	3	5	4	5	4	3	4	4	4	4	5	3	4
33	3	3	3	4	3	4	4	3	3	4	4	5	4	4	3
34	4	3	3	4	3	4	5	4	4	4	3	5	4	3	3
35	4	5	3	3	3	5	5	5	3	4	4	5	5	3	3
36	3	4	3	3	3	5	4	4	3	3	5	4	5	3	3
37	5	4	4	4	5	5	4	4	3	4	4	4	4	3	4
38	3	4	4	5	3	5	4	4	4	5	5	5	5	4	3
39	3	5	3	5	3	4	5	3	3	4	5	4	4	3	3
40	4	5	3	5	3	4	5	4	5	4	4	5	5	3	3
Mean	3.90	4.23	4.00	4.00	3.83	4.18	4.13	3.78	4.03	4.10	3.85	4.25	4.05	3.75	3.73
S.D.	0.67	0.77	0.78	0.78	0.78	0.78	0.72	0.70	0.80	0.67	0.77	0.67	0.78	0.81	0.78
Mean	3.99														
S.D.	0.75														

ค่าความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม

ข้อ ที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							ข้อ ที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่						
	1	2	3	4	5	R	IOC		1	2	3	4	5	R	IOC
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1								

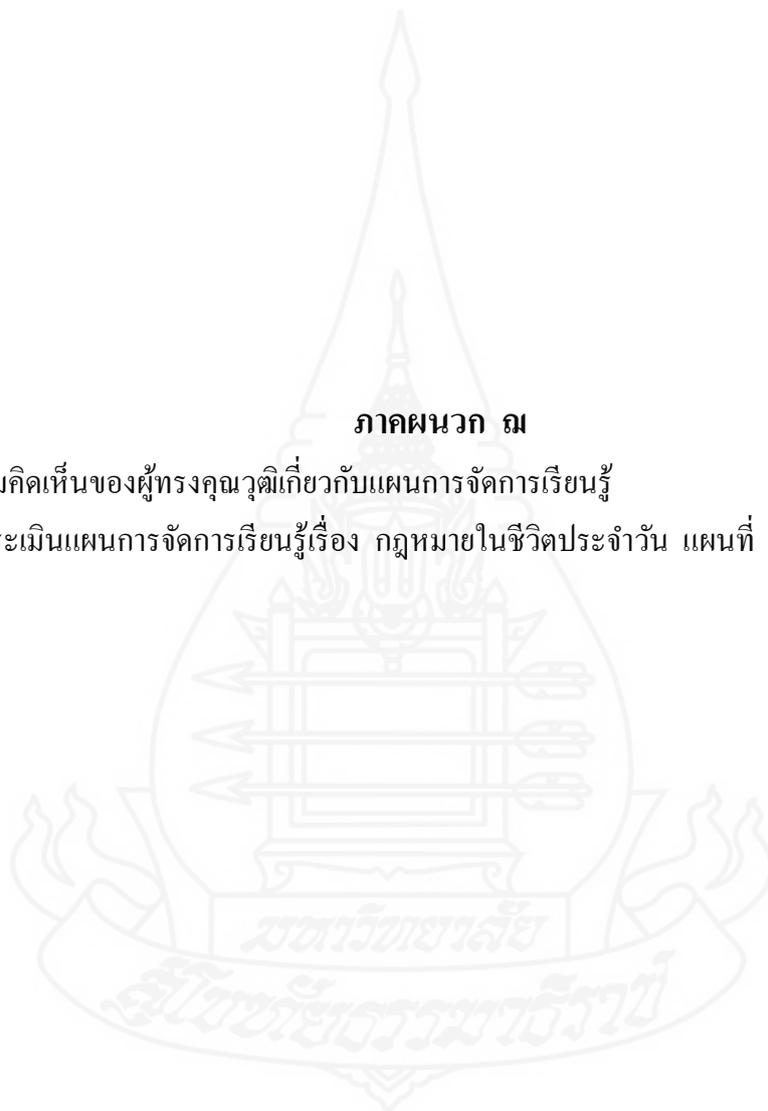
คุณภาพของแบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่มทั้งฉบับ

- หาค่าความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่มโดยใช้สูตรของ
โรวินลลี และแฮมเบิลตัน (สมนึก ภัททิยธนี, 2545 : 219 - 221) ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ

1.00

ภาคผนวก ฅ

- สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้
- ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน แผนที่ 1-4

สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
ตารางที่ 1 การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

รายการ	การพิจารณา					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1.สาระสำคัญ							
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
2.จุดประสงค์การเรียนรู้							
2.1 ครอบคลุมด้านความรู้	4	5	5	4	5	4.60	0.55
2.2 ครอบคลุมด้านทักษะกระบวนการ	5	5	4	5	5	4.80	0.45
2.3 ครอบคลุมด้านคุณธรรม จริยธรรม	3	5	4	5	4	4.20	0.84
2.4 ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
3.กระบวนการเรียนรู้							
3.1 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	3	4	4	5	5	4.20	0.84
3.2 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	5	4.40	0.55
3.3 กิจกรรมครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	5	4	5	4	4.40	0.55
3.4 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับพัฒนาการ ของผู้เรียน	4	4	4	4	5	4.20	0.45
3.5 กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดได้ทำ และได้แสดงออก	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.6 กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้และปฏิบัติ อย่างมีขั้นตอนหรือเป็นกระบวนการ	4	4	5	5	5	4.60	0.55
3.7 กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	การพิจารณา					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	คนที่คนที่คนที่ คนที่คนที่						
	1	2	3	4	5		
3.8กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ	5	4	5	5	5	4.60	0.55
3.9กิจกรรมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม	4	4	4	4	3	3.80	0.45
3.10กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3	4	3	4	4	3.60	0.55
4.กระบวนการวัดและประเมินผล							
4.1การประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม	3	4	4	4	4	3.80	0.45
4.2ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4.3มีการประเมินผลไปพร้อมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.สื่อ/แหล่งเรียนรู้							
5.1สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4	5	4.20	0.45
5.2สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	4	5	4.40	0.55
5.3สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	5	4	5	4.40	0.55
5.4ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน	3	4	3	4	3	3.40	0.55
	เฉลี่ย					4.43	0.46

สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
ตารางที่ 2 การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

รายการ	การพิจารณา					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1.สาระสำคัญ							
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4	5	4.20	0.45
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	5	5	4.60	0.55
2.จุดประสงค์การเรียนรู้							
2.1 ครอบคลุมด้านความรู้	3	4	4	4	4	3.80	0.45
2.2 ครอบคลุมด้านทักษะกระบวนการ	4	4	4	5	5	4.40	0.55
2.3 ครอบคลุมด้านคุณธรรม จริยธรรม	3	4	4	5	4	4.00	0.71
2.4 ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
3.กระบวนการเรียนรู้							
3.1 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	3	4	4	4	4	3.80	0.45
3.2 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45
3.3 กิจกรรมครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	4	4.60	0.55
3.4 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.5 กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดได้ทำและได้แสดงออก	4	4	5	5	5	4.60	0.55
3.6 กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอนหรือเป็นกระบวนการ	4	5	5	5	5	4.80	0.45
3.7 กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	การพิจารณา					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
3.8กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ	4	4	4	5	5	4.40	0.55
3.9กิจกรรมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม	4	4	4	4	4	4.00	0.00
3.10กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4	4	4	4	4	4.00	0.00
4.กระบวนการวัดและประเมินผล							
4.1การประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม	4	4	4	4	5	4.20	0.45
4.2ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4.3มีการประเมินผลไปพร้อมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.สื่อ/แหล่งเรียนรู้							
5.1สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.00	0.00
5.2สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.00	0.00
5.3สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.00	0.00
5.4ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน	3	3	3	4	4	3.40	0.55
เฉลี่ย						4.34	0.35

สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
ตารางที่ 3 การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1)

รายการ	การพิจารณา					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1.สาระสำคัญ							
1.1สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	5	5	4.40	0.55
1.2สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55
2.จุดประสงค์การเรียนรู้							
2.1ครอบคลุมด้านความรู้	4	5	4	4	5	4.40	0.55
2.2ครอบคลุมด้านทักษะกระบวนการ	4	5	4	5	5	4.60	0.55
2.3ครอบคลุมด้านคุณธรรม จริยธรรม	3	4	4	4	4	3.80	0.45
2.4ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.00	0.00
3.กระบวนการเรียนรู้							
3.1ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	4	4	4	4	5	4.20	0.45
3.2กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.00	0.00
3.3กิจกรรมครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.00	0.00
3.4กิจกรรมมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน	4	5	4	5	5	4.60	0.55
3.5กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดได้ทำและได้แสดงออก	4	5	5	5	5	4.80	0.45
3.6กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอนหรือเป็นกระบวนการ	4	4	5	4	5	4.20	0.45
3.7กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	การพิจารณา					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
3.8กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ	4	4	5	4	5	4.40	0.55
3.9กิจกรรมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม	3	4	4	4	3	3.60	0.55
3.10กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4	4	4	4	4	4.40	0.00
4.กระบวนการวัดและประเมินผล							
4.1การประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม	4	4	4	4	4	4.00	0.00
4.2ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4	5	4	5	5	4.60	0.55
4.3มีการประเมินผลไปพร้อมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.สื่อ/แหล่งเรียนรู้							
5.1สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	3	4	4	5	4.00	0.71
5.2สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	5	5	4.60	0.55
5.3สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	5	3	5	4.20	0.84
5.4ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน	3	4	4	4	3	3.60	0.55
เฉลี่ย						4.26	0.41

สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
ตารางที่ 4 การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)

รายการ	การพิจารณา					ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน	
	-----					มาตรฐาน	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1.สาระสำคัญ							
1.1สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4	5	4.60	0.55
1.2สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55
2.จุดประสงค์การเรียนรู้							
2.1ครอบคลุมด้านความรู้	4	5	5	4	4	4.40	0.55
2.2ครอบคลุมด้านทักษะกระบวนการ	4	5	4	4	5	4.40	0.55
2.3ครอบคลุมด้านคุณธรรม จริยธรรม	3	4	4	5	4	4.00	0.71
2.4ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.00	0.00
3.กระบวนการเรียนรู้							
3.1ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	4	4	4	4	5	4.20	0.45
3.2กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.00	0.00
3.3กิจกรรมครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.00	0.00
3.4กิจกรรมมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45
3.5กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดได้ทำและได้แสดงออก	4	4	5	5	5	4.60	0.55
3.6กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอนหรือเป็นกระบวนการ	4	4	5	4	5	4.40	0.55
3.7กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	การพิจารณา					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
3.8กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ	4	4	5	4	5	4.40	0.55
3.9กิจกรรมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม	3	4	4	4	3	3.60	0.55
3.10กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3	4	4	4	4	3.80	0.45
4.กระบวนการวัดและประเมินผล							
4.1การประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม	3	4	4	3	4	3.60	0.55
4.2ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4	5	4	4	5	4.40	0.55
4.3มีการประเมินผลไปพร้อมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.สื่อ/แหล่งเรียนรู้							
5.1สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4	5	4.40	0.55
5.2สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	5	5	4.60	0.55
5.3สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	5	4	5	4.40	0.55
5.4ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน	3	4	3	4	4	3.60	0.55
เฉลี่ย						4.27	0.47

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง	4.43	0.46	มาก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว	4.34	0.35	มาก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ สังคมส่วนรวม(ตอนที่ 1)	4.26	0.41	มาก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ สังคมส่วนรวม(ตอนที่ 2)	4.27	0.47	มาก
เฉลี่ย	4.33	0.42	มาก

